ประเทศไทย
THAILAND

๑๖๗๒

ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยว ททท.
๐๘.๐๐ - ๒๐.๐๐ น.
รับข้อมูลท่องเที่ยวทาง
โทรสาร ๒๔ ชั่วโมง

ศูนย์บริการข่าวสารการท่องเที่ยว
สำนักงานใหญ่ ถนนเพชรบุรีตัดใหม่

เปิดจันทร์ - ศุกร์ ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น.
เว้น วันหยุดนักขัตฤกษ์

www.tourismthailand.org
E-mail : info@tat.or.th

ททท. ถนนราชดำเนินนอก
เปิดทุกวัน ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๖

๑๐๘/๒๒ หมู่ ๔ ตำบลประตูชัย
อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐
โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๖๐๗๖-๗ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๖๐๗๘
E-mail: tatyutya@tat.or.th

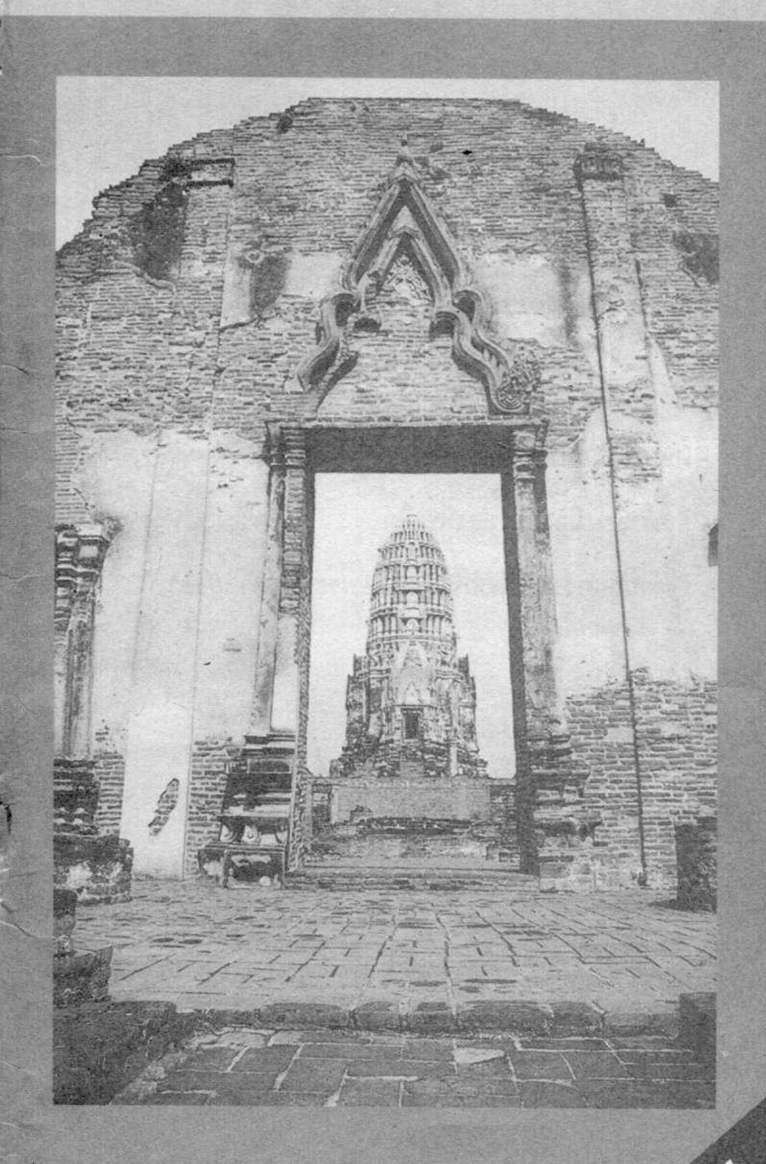
พื้นที่ความรับผิดชอบ : พระนครศรีอยุธยา สระบุรี
อ่างทอง สุพรรณบุรี ปทุมธานี นนทบุรี

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่
๑๖๐๐ ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงมักกะสัน เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐
โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐ โทรสาร ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๑๑ E-mail:center@tat.or.th

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ท่องเที่ยว
พระนครศรีอยุธยา

ห้ามจำหน่าย

ปก : *พระปรางค์ วัดราชบูรณะ*

สารบัญ

ราชธานีเก่า อู่ข้าวอู่น้ำ เลิศล้ำกานท์กวี คนดีศรีอยุธยา

๔๑๗ ปีแห่งการเป็นราชธานีเก่าแก่ของสยามประเทศ ประกอบด้วย ๕ ราชวงศ์คือ ราชวงศ์อู่ทอง ราชวงศ์สุพรรณภูมิ ราชวงศ์สุโขทัย ราชวงศ์ปราสาททองและราชวงศ์บ้านพลูหลวง มีกษัตริย์ปกครองทั้งสิ้น ๓๓ พระองค์ โดยมีปฐมกษัตริย์คือ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) พระนครศรีอยุธยาจึงนับเป็นราชธานีที่มีอายุยาวนานที่สุดในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ตลอดระยะเวลา ๔๑๗ ปีที่กรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีแห่งราชอาณาจักรไทยมิได้เป็นเพียงช่วงแห่งความเจริญสูงสุดของชนชาติไทยเท่านั้น แต่ยังเป็นการสร้างสรรค์อารยธรรมของหมู่มวลมนุษยชาติซึ่งเป็นที่ประจักษ์แก่นานาอารยประเทศอีกด้วย แม้ว่ากรุงศรีอยุธยาจะถูกทำลายเสียหายจากสงครามกับประเทศเพื่อนบ้านหรือจากการบุกรุกขุดค้นของพวกเรากันเอง แต่สิ่งที่ปรากฏให้เห็นในปัจจุบันนี้ยังมีร่องรอยหลักฐานซึ่งแสดงอัจฉริยภาพและความสามารถอันยิ่งใหญ่ของบรรพบุรุษแห่งราชอาณาจักรผู้อุทิศตนสร้างสรรค์ความเจริญรุ่งเรืองทางศิลปวัฒนธรรม และความมั่งคั่งไว้ให้แก่ผืนแผ่นดินไทยหรือแม้แต่ชาวโลกทั้งมวลจึงเป็นที่น่ายินดีว่าองค์การ ***ยูเนสโก้*** โดยคณะกรรมการมรดกโลกได้มีมติรับนครประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีอาณาเขตครอบคลุมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และเป็นพื้นที่ที่ได้รับการจัดตั้งเป็นอุทยานประวัติศาสตร์มาตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๑๙ ไว้ในบัญชี***มรดกโลก*** เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๓๔ ณ กรุงคาร์เทจ ประเทศตูนีเซีย พร้อมกับอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย-อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร โดยจะมีผลให้ได้รับความคุ้มครองตามอนุสัญญาที่ประเทศต่างๆได้ทำร่วมกัน จึงสมควรที่อนุชนรุ่นหลังจะได้ไปศึกษาเยี่ยมชมเมืองหลวงเก่าของเราแห่งนี้

สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาส่วนใหญ่เป็นโบราณสถาน ได้แก่ วัด และพระราชวังต่างๆ พระราชวังในจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีอยู่ ๓ แห่ง คือ พระราชวังหลวง วังจันทรเกษมหรือวังหน้า และวังหลัง นอกจากนี้ยังมีวังและตำหนักนอกอำเภอพระนครศรีอยุธยาซึ่งเป็นที่สำหรับเสด็จประพาส ได้แก่ พระราชวังบางปะอิน ในเขตอำเภอบางปะอิน และตำหนักนครหลวง ในเขตอำเภอนครหลวง

ภูมิประเทศของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำสายใหญ่ไหลผ่าน ๓ สาย คือ แม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านทางด้านทิศตะวันตกและทิศใต้ แม่น้ำป่าสักไหลผ่านทางทิศตะวันออก และแม่น้ำลพบุรี (ปัจจุบันเป็นคลองเมือง) ไหลผ่านทางด้านทิศเหนือ แม่น้ำสามสายนี้ไหลมาบรรจบกันโอบล้อมรอบพื้นที่ของตัวเมืองพระนครศรีอยุธยา ตัวเมืองจึงมีลักษณะเป็นเกาะ เราจะเห็นบ้านเรือนปลูกเรียงรายหนาแน่นตามสองข้างฝั่งแม่น้ำแสดงถึงวิถีชีวิตของผู้คนที่ผูกพันอยู่กับสายน้ำมายาวนาน

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่ห่างจากกรุงเทพฯประมาณ ๗๖ กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งสิ้นประมาณ ๒,๕๕๖ ตารางกิโลเมตร แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๖ อำเภอ ได้แก่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภอนครหลวง อำเภอภาชี อำเภอบ้านแพรก อำเภอบางซ้าย อำเภอบางไทร อำเภอลาดบัวหลวง อำเภอบางบาล อำเภอมหาราช อำเภอบางปะหัน อำเภอเสนา อำเภออุทัย อำเภอบางปะอิน อำเภอผักไห่ อำเภอท่าเรือ และอำเภอวังน้อย

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดลพบุรี อ่างทอง และสระบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดปทุมธานี และนนทบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดสระบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดสุพรรณบุรี

การเดินทาง

รถยนต์ จากกรุงเทพฯ สามารถเดินทางไปจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้หลายเส้นทางดังนี้

๑. ใช้ทางหลวงหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) ผ่านประตูน้ำพระอินทร์ แล้วแยกเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๒ เลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงหมายเลข ๓๐๙ เข้าสู่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒. ใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๐๔ (ถนนแจ้งวัฒนะ) หรือทางหลวงหมายเลข ๓๐๒ (ถนนงามวงศ์วาน) เลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๐๖ (ถนนติวานนท์) แล้วข้ามสะพานนนทบุรีหรือสะพานนวลฉวี ไปยังจังหวัดปทุมธานีต่อด้วยเส้นทาง ปทุมธานี-สามโคก-เสนา (ทางหลวงหมายเลข ๓๑๑๑) เลี้ยวแยกขวาที่อำเภอเสนา เข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๓๒๖๓ เข้าสู่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๓. ใช้เส้นทางกรุงเทพฯ-นนทบุรี-ปทุมธานี ทางหลวงหมายเลข ๓๐๖ ถึงทางแยกสะพานปทุมธานี เลี้ยวเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๓๔๗ แล้วไปแยกเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๓๐๙ ผ่านศูนย์ศิลปาชีพบางไทร อำเภอบางปะอิน เข้าสู่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รถโดยสารประจำทาง บริษัท ขนส่ง จำกัด มีบริการรถโดยสารธรรมดาและรถโดยสารปรับอากาศไปจังหวัดพระนครศรีอยุธยาทุกวัน วันละหลายเที่ยว ออกจากสถานีขนส่งหมอชิต ถนนกำแพงเพชร ๒ รถโดยสารปรับอากาศชั้น ๑ กรุงเทพฯ-พระนครศรีอยุธยาและรถโดยสารปรับอากาศชั้น ๒ กรุงเทพฯ-ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร-พระนครศรีอยุธยา ติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๒๙๓๖ ๒๘๕๒-๖๖ หรือ เว็บไซต์ www.transport.co.th

รถไฟ การเดินทางไปจังหวัดพระนครศรีอยุธยาสามารถใช้บริการรถไฟโดยสารที่มีปลายทางสู่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งมีบริการทุกวัน ขบวนรถไฟจะผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในเขตอำเภอบางปะอิน อำเภอพระนครศรีอยุธยาและอำเภอภาชี แล้วรถไฟจะแยกไปภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่สถานีชุมทางบ้านภาชี นอกจากนี้การรถไฟฯยังจัดขบวนรถจักรไอน้ำเดินทางระหว่างกรุงเทพฯ-พระนครศรีอยุธยาในโอกาสพิเศษปีละ ๓ ขบวน คือ วันที่ ๒๖ มีนาคม (วันสถาปนาการรถไฟฯและเป็นวันที่ระลึกถึงการเปิดทางรถไฟสายแรกวิ่งระหว่างกรุงเทพฯ-นครราชสีมา ในปี พ.ศ. ๒๔๓๓) วันที่ ๒๓ ตุลาคม (วันปิยมหาราช เพื่อรำลึกถึงพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงให้กำเนิดกิจการรถไฟไทย) และวันที่ ๕ ธันวาคม (วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช) ติดต่อสอบรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่การรถไฟแห่งประเทศไทยโทร. ๐ ๒๒๒๓ ๗๐๑๐, ๐ ๒๒๒๓ ๗๐๒๐, ๑๖๙๐ หรือ เว็บไซต์ www.railway.co.th

เรือ การเดินทางไปจังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยทางน้ำเป็นที่นิยมของชาวต่างประเทศเพราะนอกจากจะได้ชมทัศนียภาพและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนริมสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาแล้ว ยังเป็นการย้อนให้เห็นถึงประวัติศาสตร์สมัยที่กรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีและมีการติดต่อค้าขายกับชาวต่างชาติทางเรือบนสายน้ำเจ้าพระยาแห่งนี้

บริการเรือนำเที่ยวไปจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีดังนี้

บริษัท เรือด่วนเจ้าพระยา จำกัด จัดรายการนำเที่ยวสู่พระราชวังบางปะอิน วัดนิเวศธรรมประวัติ ผ่านวัดไผ่ล้อมและแวะเที่ยวชมศูนย์ศิลปาชีพบางไทร ทุกวันอาทิตย์ เรือออกจากท่ามหาราชเวลา ๐๘.๐๐ น. และกลับถึงกรุงเทพฯเวลา ๑๗.๓๐ น. อัตราค่าโดยสารคนละ ๓๕๐ บาททั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๕๓๓๐, ๐ ๒๖๒๓ ๖๐๐๑-๓

เรือมโนราห์ ๒ ออกจากท่าโรงแรมแมริออท รีสอร์ทแอนด์สปา ใช้เวลา ๓ วัน ๒ คืน แวะเที่ยวชมตั้งแต่กรุงเทพฯ วัดอรุณฯ พิพิธภัณฑ์เรือ ผ่านเกาะเกร็ด นนทบุรี วัดปทุมคงคา แวะวัดต่างๆ ในพระนครศรีอยุธยา บางปะอิน สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมโทร. ๐ ๒๔๗๖ ๐๐๒๑-๒, ๐ ๒๒๓๖ ๙๙๕๒

เรือมิตรเจ้าพระยา เรือออกจากท่าช้างเวลา ๐๘.๐๐ น. ทุกวันอาทิตย์ แวะศูนย์ศิลปาชีพบางไทร บางปะอิน ขากลับแวะวัดเฉลิมพระเกียรติ และกลับถึงกรุงเทพฯเวลา ๑๗.๓๐ น. อัตราค่าโดยสารผู้ใหญ่ ๓๕๐ บาท เด็ก ๒๕๐ บาท สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร ๐ ๒๖๒๓ ๖๑๖๙, ๐ ๒๒๒๕ ๖๑๗๙

เรือเมฆขลา มีบริการนำเที่ยวสู่พระราชวังบางปะอินและจังหวัดพระนคร-ศรีอยุธยา แบบ ๒ วัน ๑ คืน พร้อมอาหารและเครื่องดื่ม โดยเรือจะออกจากท่าโรงแรมแม่น้ำ เวลา ๑๔.๓๐ น. และเดินทางกลับโดยรถยนต์ (หรือจะเลือกเดินทางไปโดยรถยนต์ออกเวลา ๐๗.๐๐ น.และเดินทางกลับโดยทางเรือ) อัตราค่าโดยสาร ๔,๕๐๐-๗,๖๐๐ บาท สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๒๒๕๖ ๗๑๖๘-๙

เรือริเวอร์ซันครุ้ยส์ บริการเรือนำเที่ยวไปเช้า-เย็นกลับ พร้อมอาหาร สู่พระราชวังบางปะอินและนำเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเช่น วัดมหาธาตุ วัดโลกยสุธาราม รถออกจากศูนย์การค้าริเวอร์ซิตี้เวลา ๐๘.๐๐ น.และเดินทางกลับโดยทางเรือเวลา ๑๖.๓๐ น. อัตราค่าโดยสารคนละ ๑,๖๐๐ บาททั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๒๒๖๖ ๙๑๒๕-๖, ๐ ๒๒๖๖ ๙๓๑๖

เรือฮอไรซันครุ้ยส์ มีบริการเรือนำเที่ยวทุกวัน สู่พระราชวังบางปะอิน นำเที่ยวพระนครศรีอยุธยา เช่น วัดใหญ่ชัยมงคล วัดมหาธาตุ วัดพระศรีสรรเพชญ์ พร้อมอาหาร รถออกจากลานจอดรถใกล้โรงแรมแชงกรีล่าเวลา ๐๘.๐๐ น. เดินทางกลับโดยทางเรือ อัตราค่าโดยสารคนละ ๑,๖๐๐ บาททั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๒๒๓๖ ๗๗๗๗ ต่อ ๖๒๐๔-๕, ๐ ๒๒๓๖ ๙๙๕๒

เวิลด์ทราเวิล เซอร์วิส จัดรายการนำเที่ยวสู่พระราชวังบางปะอินและจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นประจำทุกวัน พร้อมอาหารบุฟเฟต์ รถออกจากท่าริเวอร์ซิตี้เวลาประมาณ ๐๗.๓๐ น.กลับถึงเวลา ๑๖.๓๐ น. เดินทางกลับทางเรือ อัตราค่าบริการคนละ ๑,๖๐๐ บาท สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๒๒๓๔ ๔๘๗๕

นอกจากนี้ยังสามารถ**ท่องเที่ยวทางน้ำเลียบชายฝั่งรอบเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยา** โดยการเช่าเหมาเรือหางยาวได้ที่ท่าน้ำหน้าพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จันทรเกษม อัตราค่าบริการจะขึ้นอยู่กับระยะเวลาและเส้นทาง

บริษัท เรือเบญจรงค์ จำกัด มีบริการนำเที่ยวชมเมืองพระนครศรีอยุธยาทางน้ำโดยเรือเบญจรงค์ เรือออกจากร้านอาหารเรือนรับรอง มีเส้นทางต่างๆ ให้เลือกดังนี้ ๑. เลียบชมเมืองพระนครศรีอยุธยา ๒. ชมพระราชวังบางปะอิน ๓. ชมศูนย์ศิลปาชีพบางไทร เรือบริการตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐-๒๒.๐๐ น. ทุกวัน อัตราค่าบริการเรือล่องชมเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยา ราคา ๓๐๐ บาท (มีจำนวนตั้งแต่ ๑๐ ๓๐ และ ๘๐ ท่าน รวมอาหารและเครื่องดื่ม) หากเช่าเป็นลำ ราคาลำละ ๑,๐๐๐ บาท (นั่งได้ ๘ ท่าน ไม่รวมอาหารและเครื่องดื่ม) สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๐๓๖

เรือนาวานคร เป็นเรือแบบโบราณ นำมาประยุกต์ให้เข้ากับบรรยากาศของเมืองหลวงเก่า จัดนำเที่ยวชมรอบเกาะอยุธยา ผ่านวัดต่างๆ เช่น วัดไชยวัฒนาราม วังสีริยาลัย และวัดต่างๆอีกหลายวัด ใช้เวลาประมาณ ๑ ชั่วโมง ลำเล็กนั่ง ๘ คน ลำใหญ่นั่งได้ ๑๐ คน ราคาลำละ ๘๐๐ บาท เริ่มตั้งแต่เวลา ๘.๐๐-๒๐.๐๐ น. สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อ คุณชินธร โทร ๐ ๑๙๒๘ ๒๘๘๗ คุณวิไล โทร. ๐ ๑๖๕๘ ๙๑๔๘

ระยะทางจากอำเภอเมืองพระนครศรีอยุธยาไปยังอำเภอต่างๆ

บางบาล	๑๐	กิโลเมตร

บางปะหัน	๑๓	กิโลเมตร
อุทัย	๑๕	กิโลเมตร
บางปะอิน	๑๗	กิโลเมตร
นครหลวง	๒๐	กิโลเมตร
วังน้อย	๒๐	กิโลเมตร
เสนา	๒๐	กิโลเมตร
มหาราช	๒๕	กิโลเมตร
ผักไห่	๒๙	กิโลเมตร
บางซ้าย	๓๔	กิโลเมตร
ภาชี	๒๕	กิโลเมตร
บางไทร	๔๕	กิโลเมตร
บ้านแพรก	๕๓	กิโลเมตร
ท่าเรือ	๖๐	กิโลเมตร
ลาดบัวหลวง	๖๕	กิโลเมตร

ระยะทางจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยาไปยังจังหวัดใกล้เคียง

อ่างทอง	๓๑	กิโลเมตร
สุพรรณบุรี	๕๓	กิโลเมตร
สระบุรี	๖๓	กิโลเมตร
สิงห์บุรี	๗๑	กิโลเมตร

สถานที่น่าสนใจ

อำเภอพระนครศรีอยุธยา

ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา จัดตั้งขึ้นตามโครงการที่นักวิชาการไทยและนักวิชาการญี่ปุ่นปรับขยายมาจากข้อเสนอเดิมของสมาคมไทย-ญี่ปุ่นและจังหวัดพระนครศรีอยุธยาซึ่งเคยเสนอปรับปรุงบริเวณที่เคยเป็นหมู่บ้านญี่ปุ่นให้จัดสร้างเป็นพิพิธภัณฑ์หมู่บ้านญี่ปุ่น มาเป็นการเสนอให้จัดตั้งเป็นศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยาซึ่งจะทำหน้าที่เป็นสถาบันวิจัยและพิพิธภัณฑสถานเกี่ยวกับราชอาณาจักรอยุธยาโดยรวม และได้รับงบประมาณช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากรัฐบาลญี่ปุ่นเป็นเงิน ๙๙๙ ล้านเยน เพื่อเป็น

ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา

การเฉลิมพระเกียรติในพระบรมราชวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๖๐ พรรษา และเพื่อเป็นที่ระลึกในโอกาสที่มิตรภาพระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับราชอาณาจักรไทยได้สถาพร ยืนนานมาครบ ๑๐๐ ปี

ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยาแห่งนี้แบ่งออกเป็น ๒ ส่วนคือ ส่วนอาคารหลัก ตั้งอยู่ที่ถนนโรจนะ ใกล้กับสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เป็นอาคาร ๒ ชั้น มีห้องจัดแสดงพิพิธภัณฑ์อยู่ชั้นบน และ อีกส่วนคือส่วนอาคารผนวก ตั้งอยู่ที่ตำบลเกาะเรียนในบริเวณหมู่บ้านญี่ปุ่น พิพิธภัณฑ์ของศูนย์แห่งนี้มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากพิพิธภัณฑ์อื่นคือ การพยายามสร้างภาพชีวิต สังคม วัฒนธรรมในอดีตให้กลับมามีชีวิตขึ้นใหม่ด้วยข้อมูลการวิจัย (Researched based Reconstruction) โดยการนำเทคโนโลยีของการจัดพิพิธภัณฑ์สมัยใหม่มาใช้จัดแสดงนิทรรศการซึ่งจะทำให้ผู้ชมสามารถเข้าใจชีวิตในอดีตได้ง่าย การจัดแสดงมีทั้งสิ้น ๕ หัวข้อ คือ อยุธยาในฐานะราชธานี อยุธยาในฐานะเมืองท่า อยุธยาในฐานะของศูนย์กลางอำนาจทางการเมืองและการปกครอง ความสัมพันธ์ของอยุธยากับนานาชาติและชีวิตชาวบ้านไทยสมัยก่อนทั้งนี้นิทรรศการทุกอย่างที่นำมาแสดงในศูนย์ได้รับการตรวจสอบข้อมูลทางประวัติศาสตร์อย่างละเอียดจากคณะอนุกรรมการด้านวิชาการของคณะกรรมการอำนวยการมาแล้ว ศูนย์แห่งนี้เปิดทำการทุกวัน วันจันทร์-ศุกร์และวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐น. วันเสาร์-อาทิตย์ เวลา ๐๙.๐๐-

๑๗.๐๐ น. อัตราค่าเข้าชมสำหรับเด็ก นักเรียนและนักศึกษา ในเครื่องแบบ ๕ บาท ประชาชนทั่วไป ๒๐ บาท นักเรียนต่างชาติ ๕๐ บาท ชาวต่างชาติ ๑๐๐ บาท สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๑๒๓-๔ นอกจากนี้ ด้านหลังศูนย์ประดิษฐานพระราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีอาคารท้องฟ้าจำลอง เปิดให้เข้าชมวันอังคาร-อาทิตย์ เวลา ๘.๐๐-๑๖.๓๐ น. มีบรรยายวันละ ๒ รอบ ๑๑.๐๐ น.และ ๑๔.๐๐ น. ค่าเข้าชม ผู้ใหญ่ ๕๐ บาท สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมโทร. ๐ ๓๕๓๒ ๒๐๗๖-๙ ต่อ ๕๐๑๑

วัดบรมพุทธาราม อยู่ภายในบริเวณสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา สร้างในสมัยสมเด็จพระเพทราชา ประมาณพ.ศ.๒๒๓๑-๒๒๔๖ ณ บริเวณย่านป่าตองอันเป็นนิวาสสถานเดิมของพระองค์ ใกล้ประตูชัย ประตูใหญ่บนแนวกำแพงเมืองด้านใต้ ที่ตั้งของวัดถูกจำกัดโดยเส้นทางคมนาคมสมัยโบราณ คือ ด้านตะวันออกเป็นแนวคลองฉะไกรน้อย ด้านตะวันตกเป็นแนวถนนหลวง ชื่อถนนมหารัฐยาหรือถนนป่าตอง แนวถนนและคลองดังกล่าวบังคับแผนผังของวัดให้วางตัวตามแนวเหนือใต้ โดยหันหน้าวัดไปทางทิศเหนือ วัดนี้แตกต่างจากวัดอื่นตรงที่ทรงโปรดฯให้ทำกระเบื้องเคลือบสีเหลืองขึ้นมุงหลังคาพระอุโบสถ วิหาร ศาลาการเปรียญ และใช้ประดับเจดีย์และซุ้มประตู จึงมีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า "วัดกระเบื้องเคลือบ" ซึ่งใช้เวลาก่อสร้าง ๒ ปีจึงแล้วเสร็จ ในสมัยพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศทรงโปรดฯให้ปฏิสังขรณ์วัดนี้ครั้งใหญ่และให้ทำบานประตูมุกฝีมืองดงาม ๓ คู่ บานประตูมุกนี้ปัจจุบัน คู่หนึ่งอยู่ที่หอพระมณเฑียรธรรมในวัดพระศรีรัตนศาสดาราม คู่หนึ่งอยู่ที่วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม และอีกคู่หนึ่งมีผู้ตัดไปทำตู้หนังสือซึ่งขณะนี้ตั้งแสดงอยู่ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร

ศูนย์บริการวิชาการและข้อมูลท่องเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่บริเวณอาคารศาลากลางจังหวัดหลังเก่า ชั้นล่างด้านหน้าปีกขวาเป็นศูนย์บริการนักท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว ชั้นบน จัดเป็นห้องพิพิธภัณฑ์จัดแสดงเรื่องเกี่ยวกับวัดต่างๆในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประเพณีต่างๆ อยุธยามรดกโลก ท่องเที่ยวเมือง อยุธยา ศิลปกรรมแห่งอาณาจักรอยุธยา วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น เปิดทุกวันเว้นวันพุธ เวลา ๙.๐๐-๑๗.๐๐ น. ในส่วนของศูนย์ บริการนักท่องเที่ยวเปิดบริการทุกวันไม่เว้นวันหยุด ตั้งแต่เวลา ๙.๐๐-๑๗.๐๐ น.

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมโทร. ๐ ๓๕๓๒ ๒๗๓๐

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา ตั้งอยู่ที่ตำบลประตูชัย ถนนโรจนะ ตรงข้ามกับสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พิพิธภัณฑ์แห่งนี้สร้างขึ้นด้วยเงินที่ประชาชนเช่าพระพิมพ์ที่ขุดได้จากกรุวัดราชบูรณะซึ่งเป็นวัดที่สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๒ (เจ้าสามพระยา) ทรงสร้าง จึงให้ชื่อว่า "พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา" พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดพิพิธภัณฑ์แห่งนี้เมื่อปีพ.ศ. ๒๕๐๔ และที่นี่เป็นพิพิธภัณฑสถานแห่งแรกในประเทศไทย ที่มีรูปแบบการจัดแสดงแบบใหม่คือ นำโบราณวัตถุมาจัดแสดงจำนวนไม่มากจนเกินไปและใช้แสง สี มาทำให้การนำเสนอดูน่าสนใจ สิ่งสำคัญที่น่าชมภายในพิพิธภัณฑ์ได้แก่

บริเวณพิพิธภัณฑ์แบ่งเป็นอาคารจัดแสดง ๓ อาคาร คือ

อาคาร ๑ ชั้นล่างจัดแสดงโบราณศิลปะวัตถุที่ค้นพบจากการขุดแต่งและบูรณะโบราณสถานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระหว่างพ.ศ.๒๔๙๙-๒๕๐๐ ได้แก่ พระพุทธรูปศิลปะสมัยทวาราวดี ลพบุรี อยุธยา พระพุทธรูปสำคัญที่จัดแสดงได้แก่ *พระพุทธรูปประทับนั่งห้อยพระบาท* เป็นพระพุทธรูปศิลาขาวสมัยทวาราวดี ในท่าประทับนั่งห้อยพระบาทซึ่งเคยประดิษฐานในซุ้มพระสถูปโบราณวัดพระเมรุ จังหวัดนครปฐม กรมศิลปากร

ได้พยายามติดตามชิ้นส่วนต่างๆ ขององค์พระที่กระจัดกระจายไปอยู่ในที่ต่างๆ มาประกอบขึ้นเป็นองค์พระได้อย่างสมบูรณ์ นับเป็นพระพุทธรูปที่มีค่ามากองค์หนึ่งซึ่งในโลกพบเพียง ๖ องค์เท่านั้น คือในประเทศไทย ๕ องค์และในประเทศอินโดนีเซีย ๑ องค์ ในประเทศไทยประดิษฐานอยู่ที่วัดพระปฐมเจดีย์ ๒ องค์ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร ๑ องค์ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเจ้าสามพระยา ๑ องค์และวัดหน้าพระเมรุ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑ องค์

เศียรพระพุทธรูปสมัยอู่ทอง ทำด้วยสัมฤทธิ์มีขนาดใหญ่มากได้มาจากวัดธรรมมิกราช แสดงให้เห็นถึงความเก่าแก่ของวัดและฝีมือการหล่อวัตถุขนาดใหญ่ในสมัยโบราณ นอกจากนี้ยังมีเครื่องไม้จำหลักฝีมือช่างสมัยอยุธยา

ชั้นบน จัดแสดงเครื่องทอง ๒ ห้อง ห้องแรก จัดแสดงเครื่องทองที่พบในกรุพระปรางค์วัดราชบูรณะ เมื่อพ.ศ ๒๕๐๐ โบราณวัตถุที่สำคัญได้แก่ *พระแสงขรรค์ชัยศรีทองคำ* องค์พระแสงขรรค์ทำด้วยเหล็กมีคมทั้ง ๒ ด้าน ฝักทำด้วยทองคำจำหลักลายประจำยาม ลายกนกประดับอัญมณี ด้ามทำด้วยหินเขี้ยวหนุมาน ห้องที่สอง จัดแสดงเครื่องทองที่พบในกรุพระปรางค์วัดมหาธาตุประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ ซึ่งบรรจุอยู่ในผอบทองคำ ส่วนที่รอบเฉลียง จัดแสดงพระพิมพ์ที่ทำด้วยชิน (โลหะเจือชนิดหนึ่งประกอบด้วยตะกั่ว และดีบุก บุทองแดง และดินเผา) สมัยสุโขทัย ลพบุรี และสมัยอยุธยาที่ค้นพบในกรุพระปรางค์วัดราชบูรณะ วัดมหาธาตุและวัดพระราม

อาคาร ๒ จัดแสดงโบราณศิลปะวัตถุที่พบในประเทศไทยตามลำดับอายุสมัยตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ ๑๑-๑๔ คือตั้งแต่สมัยทวาราวดี ศรีวิชัย ลพบุรี เชียงแสน สุโขทัย อู่ทอง อยุธยาและรัตนโกสินทร์ เพื่อเป็นการศึกษาเปรียบเทียบโบราณวัตถุสำคัญที่จัดแสดง เช่น พระพุทธรูปปางต่างๆ พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร พระคเณศ

อาคาร ๓ เป็นเรือนไทยที่สร้างเป็นหมู่เรือนไทยภาคกลางปลูกอยู่กลางคูน้ำ ภายในเรือนไทยจัดแสดงศิลปะพื้นบ้าน เครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันของคนไทยสมัยก่อน เช่น หม้อดินเผา กระต่ายขูดมะพร้าวและเครื่องจักสานต่างๆ

โบราณวัตถุเหล่านี้แสดงให้เห็นความรุ่งเรืองของกรุงศรีอยุธยาในอดีตไว้อย่างน่าชมน่าศึกษา พิพิธภัณฑ์แห่งนี้เปิดให้เข้าชมวันพุธ-วันอาทิตย์ วันหยุดนักขัตฤกษ์ ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๐๐ น. ปิดวันจันทร์และวันอังคาร อัตราค่าเข้าชม ชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๓๐ บาท หรือสามารถซื้อบัตรรวมได้ *ชาวไทย* ๖๐ บาท *ชาวต่างประเทศ* ๑๘๐ บาท โดยบัตรนี้สามารถเข้าชมวัดและพิพิธภัณฑ์ต่างๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน อันได้แก่ วัดพระศรีสรรเพชญ์และพระราชวังหลวง วัดมหาธาตุ วัดราชบูรณะ วัดพระราม วัดไชยวัฒนาราม พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จันทรเกษม สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๕๘๗ *การเดินทาง* จากกรุงเทพฯ เข้าตัวเมืองอยุธยา จากนั้นข้ามสะพานสมเด็จพระนเรศวรมหาราช แล้วตรงไปประมาณ ๒ ไฟแดงไปอีกไม่ไกลนักจะเห็นพิพิธภัณฑ์อยู่ทางขวามือ

ปางช้างอยุธยา แล เพนียด อยู่ตรงข้ามกับคุ้มขุนแผน มีบริการขี่ช้างทุกวัน เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. ราคาประมาณ ๑๐๐-๕๐๐ บาท ขึ้นอยู่กับระยะเวลา ๑๕ หรือ ๓๐ นาที สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๐๐๑, ๐ ๓๕๓๒ ๑๙๘๒, ๐ ๑๘๒๑ ๗๐๖๕, ๐ ๑๘๕๒ ๔๕๒๗ หรือ เว็บไซต์ www.ayutthayaelephantcamp.com หรือ www.saveelephant.com

คุ้มขุนแผน ตั้งอยู่ที่ถนนป่าโทน เป็นตัวอย่างของหมู่เรือนไทยภาคกลางในรูปแบบเรือนคหบดีไทยสมัยโบราณ เดิมเป็นจวนสมุหเทศาภิบาล มณฑลกรุงเก่าพลตรีพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมขุนมรุพงศ์สิริพัฒน์ทรงสร้างขึ้นปีพ.ศ.๒๔๓๗ ที่เกาะลอยบริเวณสะพานเกลือซึ่งอยู่ตรงข้ามกับที่ว่าการมณฑลต่อมาในราวปีพ.ศ. ๒๔๘๓ ปรีดี พนมยงค์รัฐบุรุษอาวุโสได้ย้ายจวนหลังนี้มาสร้างในบริเวณคุกนครบาลเก่าของพระนครศรีอยุธยา พร้อมทั้งสร้างเรือนไทยเพิ่มขึ้นอีกในปีพ.ศ.๒๔๙๙ และให้ชื่อเรือนไทยนี้ว่าคุ้มขุนแผน ซึ่งเชื่อกันว่าขุนแผนเคยต้องโทษอยู่ในคุกแห่งนี้ *การเดินทาง* จากกรุงเทพฯ เข้าตัวเมืองอยุธยาแล้วให้ข้ามสะพานสมเด็จพระนเรศวรมหาราชตรงไปจนถึงศาลากลางจังหวัดหลังเดิม จะเห็นสามแยกแล้วเลี้ยวขวาตรงไปไม่ไกลนักจะเห็นคุ้มขุนแผนอยู่ทางซ้ายมือ

วิหารพระมงคลบพิตร ตั้งอยู่ทางด้านทิศใต้ของวัดพระศรีสรรเพชญ์ ใช้เส้นทางเดียวกับทางไปคุ้มขุนแผน วิหารพระมงคลบพิตรจะอยู่ถัดไปไม่ไกลนัก พระมงคลบพิตรเป็นพระพุทธรูปบุสัมฤทธิ์ปางมารวิชัย มีขนาดหน้าตักกว้าง ๙.๕๕ เมตรและสูง ๑๒.๔๕ เมตร นับเป็นพระพุทธรูปขนาดใหญ่องค์หนึ่งใน

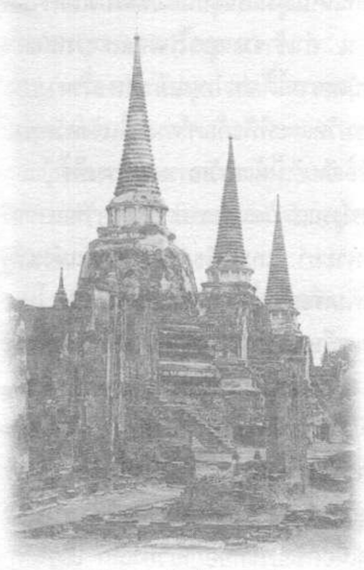

วิหารพระมงคลบพิตร

ประเทศไทย ไม่มีหลักฐานแน่ชัดว่าสร้างในสมัยใด สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้นระหว่างปีพ.ศ.๑๙๙๑-๒๑๔๕ สมเด็จพระเจ้าทรงธรรมโปรดเกล้าฯให้ย้ายจากทิศตะวันออกนอกพระราชวังมาไว้ทางด้านทิศตะวันตกที่ประดิษฐานอยู่ในปัจจุบันและโปรดเกล้าฯให้ก่อมณฑปสวมไว้

ในสมัยสมเด็จพระเจ้าเสือ เมื่อปีพ.ศ.๒๒๔๙ อสุนีบาตตกลงมาต้องยอดมณฑปพระมงคลบพิตรเกิดไฟไหม้ทำให้ส่วนบนขององค์พระมงคลบพิตรเสียหายจึงโปรดเกล้าฯให้ซ่อมแซมใหม่ แปลงหลังคายอดมณฑปเป็นมหาวิหารและต่อพระเศียรพระมงคลบพิตรในสมัยสมเด็จพระเจ้าบรมโกศ (พ.ศ.๒๒๘๕-๒๒๘๖) ในคราวเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ พ.ศ.๒๓๑๐ วิหารพระมงคลบพิตรถูกข้าศึกเผาเครื่องบนโทรมลงมาต้องพระเมาฬีและพระกรขวาของพระมงคลบพิตรหัก รัชกาลที่ ๕ โปรดเกล้าฯให้การปฏิสังขรณ์ใหม่ สำหรับบริเวณข้างวิหารพระมงคลบพิตรทางด้านทิศตะวันออกแต่เดิมเป็นสนามหลวง ใช้เป็นที่สำหรับสร้างพระเมรุพระบรมศพของพระมหากษัตริย์และเจ้านายเช่นเดียวกับท้องสนามหลวงของกรุงเทพฯ

วัดพระศรีสรรเพชญ์ ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของวิหารพระมงคลบพิตร เป็นวัดสำคัญที่สร้างอยู่ในพระราชวังหลวงเทียบได้กับวัดพระศรีรัตนศาสดารามแห่งกรุงเทพมหานครหรือวัดมหาธาตุแห่งกรุงสุโขทัย ในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) ทรงสร้างพระราชมณเฑียรเป็นที่ประทับที่บริเวณนี้ ต่อมาสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงย้ายพระราชวังขึ้นไปทางเหนือและ

พระเจดีย์สามองค์ วัดพระศรีสรรเพชญ์

อุทิศที่ดินเดิมให้สร้างวัดขึ้นภายในเขตพระราชวังและโปรดเกล้าฯให้สร้างเขตพุทธาวาสขึ้น เพื่อเป็นที่สำหรับประกอบพิธีสำคัญต่างๆ จึงเป็นวัดที่ไม่มีพระสงฆ์จำพรรษา

ต่อมาในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ โปรดเกล้าฯให้สร้างพระสถูปเจดีย์ใหญ่สององค์ เมื่อพ.ศ.๒๐๓๕ องค์แรกทางทิศตะวันออกเพื่อบรรจุพระบรมอัฐิของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถพระราชบิดาและองค์ที่สองคือองค์กลางเพื่อบรรจุพระบรมอัฐิของ สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๓ พระบรม เชษฐา ต่อมาในปีพ.ศ. ๒๐๔๒ ทรงสร้างพระวิหาร ขนาดใหญ่และในปีพ.ศ.๒๐๔๓ ทรงหล่อพระพุทธรูปยืนสูง ๘ วา (๑๖ เมตร) หุ้มด้วยทองคำหนัก ๒๘๖ ชั่ง (ประมาณ ๑๗๑ กิโลกรัม) ประดิษฐานไว้ในวิหาร พระนามว่า "พระศรีสรรเพชญดาญาณ" ซึ่งภายหลัง เมื่อคราวเสียกรุงพ.ศ. ๒๓๑๐ พม่าได้เผาลอกทองคำไปหมด ในสมัยรัตนโกสินทร์พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช โปรดเกล้าฯให้อัญเชิญชิ้นส่วนชำรุดของพระประธานองค์นี้ลงมากรุงเทพฯและบรรจุชิ้นส่วน ซึ่งบูรณะไม่ได้เหล่านั้นไว้ในเจดีย์องค์ใหญ่ที่สร้างขึ้นแล้วพระราชทานชื่อเจดีย์ว่า "เจดีย์สรรเพชญ-ดาญาณ"

สำหรับเจดีย์องค์ที่สามถัดมาทางทิศตะวันตกสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๔ (พระหน่อพุทธางกูร) พระราชโอรสได้โปรดเกล้าฯให้สร้างขึ้นเพื่อบรรจุพระบรมอัฐิของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ เจดีย์สามองค์นี้เป็นเจดีย์แบบลังการะหว่างเจดีย์แต่ละองค์มีมณฑปก่อคั่นไว้ซึ่งคงจะมีการสร้างในราวรัชกาลสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง และมีร่องรอยการบูรณะปฏิสังขรณ์หนึ่งครั้งในราวรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ในสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม

ได้มีการบูรณะเจดีย์แห่งนี้จนมีสภาพที่เห็นอยู่ในปัจจุบัน วัดนี้เปิดให้เข้าชมทุกวันตั้งแต่เวลา ๐๗.๐๐-๑๘.๓๐ น. ค่าเข้าชม ชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๓๐ บาท หรือสามารถซื้อบัตรรวมได้ *ชาวไทย* ๖๐ บาท *ชาวต่างประเทศ* ๑๘๐ บาท โดยบัตรนี้สามารถเข้าชมวัดและพิพิธภัณฑ์ต่างๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน อันได้แก่ วัดพระศรีสรรเพชญ์และพระราชวังหลวง วัดมหาธาตุ วัดราชบูรณะ วัดพระราม วัดไชยวัฒนาราม พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติจันทรเกษม สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่สำนักงานศิลปากรที่ ๓ โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๒๕๐๑, ๐ ๓๕๒๔ ๒๔๔๘ หรือ อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาโทร. ๐ ๓๕๒๔ ๒๒๘๔, ๐ ๓๕๒๔ ๒๒๘๖ *หมายเหตุ ตั้งแต่เวลาประมาณ ๑๙.๓๐ น.-๒๑.๐๐ น. จะมีการส่องไฟชมโบราณสถาน*

พระราชวังหลวงหรือพระราชวังโบราณ ตั้งอยู่ติดกับวัดพระศรีสรรเพชญ์ทางด้านทิศเหนือ สันนิษฐานว่า สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) ทรงสร้างพระราชวังตั้งแต่เมื่อครั้งประทับอยู่ที่เวียงเล็ก เมื่อพ.ศ. ๑๘๙๐ และเมื่อสร้างพระราชวังเสร็จในปีพ.ศ.๑๘๙๓ จึงย้ายมาประทับที่พระราชวังใหม่ริมหนองโสน ปราสาทในครั้งแรกนี้สร้างด้วยไม้อยู่ในบริเวณวัดพระศรีสรรเพชญ์ ต่อมาเมื่อพ.ศ. ๑๙๙๑ สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงถวายที่บริเวณปราสาท ให้เป็นวัดพระศรีสรรเพชญ์วัดในเขตพระราชวังแล้วทรงสร้างปราสาทใหม่เลื่อนไปทางเหนือชิดกับแม่น้ำลพบุรี

บริเวณพระราชวังหลวงมีพระที่นั่งสำคัญดังนี้

พระที่นั่งวิหารสมเด็จ ตั้งอยู่ทางตอนใต้สุด เป็นปราสาทยอดปรางค์มีมุขหน้าหลังยาวแต่มุขข้างสั้น มีกำแพงแก้วล้อม ๒ ด้าน ตามพงศาวดารกล่าวว่าสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง โปรดให้สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๑๘๖ เพื่อแทนพระที่นั่งมังคลาภิเษกที่ถูกฟ้าผ่าไฟไหม้ ชาวบ้านเรียกว่า "ปราสาททอง" เนื่องจากเป็นปราสาทปิดทององค์แรกที่สร้างขึ้นสำหรับประกอบพระราชพิธีต่าง ๆ

พระที่นั่งสรรเพชญ์ปราสาท เป็นปราสาทยอดปรางค์ตั้งอยู่ตรงกลางสร้างแบบเดียวกันกับพระที่นั่งวิหารสมเด็จ มีหลังคาซ้อนลดหลั่นกันถึงห้าชั้น มีมุขเด็จยื่นออกมาเป็นที่สำหรับพระมหากษัตริย์เสด็จออกรับแขกเมือง มีโรงช้างเผือกขนาบอยู่ทั้งสองข้าง

พระที่นั่งสุริยาสน์อมรินทร์ เดิมชื่อ *พระที่นั่งสุริยามรินทร์* ต่อมาเปลี่ยนเป็นชื่อนี้เพื่อให้คล้องกับชื่อ พระที่นั่งสรรเพชญ์ปราสาท เป็นปราสาทจตุรมุขก่อด้วยศิลาแลงมีพื้นสูงกว่าพระที่นั่งองค์อื่นๆ ตั้งอยู่ติดกำแพงริมแม่น้ำใช้เป็นที่สำหรับประทับทอดพระเนตรขบวนแห่ทางน้ำ ตามพงศาวดารกล่าวว่าเมื่อสมเด็จพระนารายณ์สวรรคต สมเด็จพระเพทราชาได้อัญเชิญพระบรมศพจากเมืองลพบุรีมาประดิษฐานไว้ที่พระที่นั่งองค์นี้

พระที่นั่งจักรวรรดิ์ไพชยนต์ สมเด็จพระเจ้าปราสาททองทรงสร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๑๗๕ พระราชทานนามว่า "พระที่นั่งสิริยโสธรมหาพิมานบรรยงก์" คล้ายปราสาทที่นครธม ต่อมาจึงเปลี่ยนเป็น "พระที่นั่งจักรวรรดิ์ไพชยนต์" ลักษณะเป็นปราสาทตรีมุข ตั้งอยู่บนกำแพงชั้นในด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของวัดพระศรีสรรเพชญ์ เป็นที่สำหรับทอดพระเนตรกระบวนแห่และฝึกหัดทหาร

พระที่นั่งตรีมุข เป็นพระที่นั่งศาลาไม้ หลังคามุงกระเบื้องดินเผา ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของพระที่นั่งสรรเพชญ์ปราสาท ไม่ปรากฏปีที่สร้าง เข้าใจว่าเดิมเป็นพระที่นั่งฝ่ายใน และเป็นที่ประทับในอุทยาน เป็นพระที่นั่งองค์เดียวที่อยู่ในสภาพสมบูรณ์ที่สุด

พระที่นั่งบรรยงก์รัตนาสน์ หรือ พระที่นั่งท้ายสระ เป็นปราสาทจตุรมุขตั้งอยู่บนเกาะกลางสระน้ำ สมเด็จพระเพทราชาโปรดเกล้าฯให้สร้างขึ้นเป็นที่ประทับอยู่ข้างในและเป็นที่สำราญพระราชอิริยาบถเมื่อพ.ศ. ๒๒๓๑ และได้เสด็จประทับตลอดรัชกาล มีพระแท่นสำหรับทอดพระเนตรปลาที่ทรงเลี้ยงไว้ในสระนั้นด้วย

พระที่นั่งทรงปืน เป็นพระที่นั่งรูปยาวรี อยู่ริมสระด้านตะวันตก ใกล้พระที่นั่งบรรยงก์รัตนาสน์ เข้าใจว่าเป็นที่สำหรับฝึกซ้อมอาวุธและในสมัยสมเด็จพระเพทราชาทรงใช้เป็นท้องพระโรงที่เสด็จออกขุนนาง

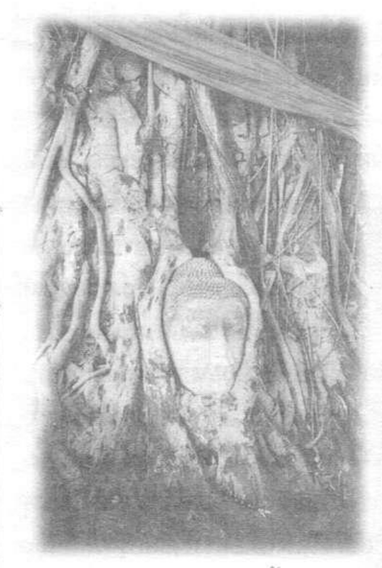
พระที่นั่งต่างๆที่ปรากฏให้เห็นซากหลงเหลือในปัจจุบันเป็นอาคารที่สร้างในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ เป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ทุกรัชกาล เปิดให้เข้าชมทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐-๑๘.๐๐ น. อัตราค่าเข้าชมชาวไทยคนละ ๑๐ บาท ชาวต่างประเทศคนละ ๓๐ บาท หรือสามารถซื้อบัตรรวมได้ *ชาวไทย* ๖๐ บาท *ชาวต่างประเทศ* ๑๘๐ บาท โดยบัตรนี้สามารถเข้าชมวัดและพิพิธภัณฑ์ต่างๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ ภายในระยะเวลา

๓๐ วัน อันได้แก่ วัดพระศรีสรรเพชญ์และพระราชวังหลวง วัดมหาธาตุ วัดราชบูรณะ วัดพระราม วัดไชยวัฒนาราม พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จันทรเกษม รายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อ โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๒๕๐๑, ๐ ๓๕๒๔ ๔๕๗๐

วัดพระราม อยู่นอกเขตพระราชวังไปทางด้านทิศตะวันออก ตรงข้ามกับวิหารพระมงคลบพิตร สมเด็จพระราเมศวรทรงสร้างขึ้นตรงบริเวณที่ถวายพระเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระรามาธิบดีที่๑ (พระเจ้าอู่ทอง) พระราชบิดา วัดนี้มีบึงขนาดใหญ่อยู่หน้าวัด เมื่อมีการสร้างกรุงศรีอยุธยา คงจะมีการขุดเอาดินในหนองมาถมพื้นที่วังและวัด พื้นที่ที่ขุดเอาดินมาได้กลายเป็นบึงใหญ่ บึงมีชื่อปรากฏในกฎมณเฑียรบาลว่า *"บึงชีขัน"* ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น *"บึงพระราม"* ปัจจุบันคือ *"สวนสาธารณะบึงพระราม"* ซึ่งใช้เป็นที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจของชาวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาเยือน เปิดให้เข้าชมทุกวันตั้งแต่เวลา ๐๗.๓๐-๑๘.๓๐ น. ค่าเข้าชม ชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๓๐ บาท หรือสามารถซื้อบัตรรวมได้ ชาวไทย ๖๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๑๘๐ บาท โดยบัตรนี้สามารถเข้าชมวัดและพิพิธภัณฑ์ต่าง ๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน อันได้แก่ วัดพระศรีสรรญเพชญ์ และพระราชวังหลวง วัดมหาธาตุ วัดราชบูรณะ วัดพระราม วัดไชยวัฒนาราม พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จันทรเกษม *หมายเหตุ ตั้งแต่เวลาประมาณ ๑๙.๓๐ - ๒๑.๐๐ น. จะมีการส่องไฟชมโบราณสถาน*

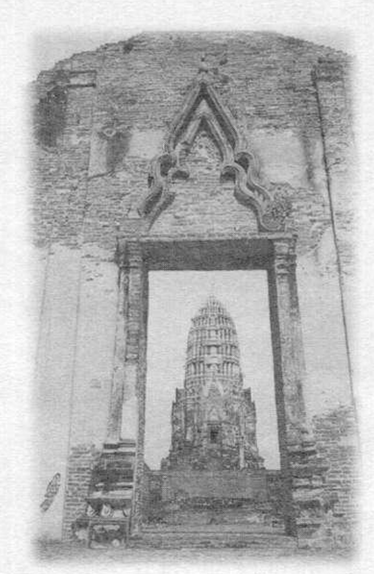
พระบรมราชานุสาวรีย์พระเจ้าอู่ทอง ประดิษฐานอยู่ระหว่างบึงพระรามกับวัดพระศรีสรรเพชญ์ พระบรมรูปของพระเจ้าอู่ทองมีขนาดเท่าครึ่งของคนธรรมดา หล่อด้วยทองสัมฤทธิ์และรมด้วยน้ำยาสีเขียว ในพระอิริยาบถประทับยืน พระหัตถ์ขวาทรงพระขรรค์ พระเกล้าเกศา ฉลองพระองค์แบบพระมหากษัตริย์สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๑๓

วัดมหาธาตุ ตั้งอยู่เชิงสะพานป่าถ่าน ทางทิศตะวันออกของวัดพระศรีสรรเพชญ์ พงศาวดารบางฉบับกล่าวว่าวัดนี้สร้างในสมัยสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๑ ต่อมาสมเด็จพระราเมศวรโปรดเกล้าฯให้อัญเชิญพระ

วัดมหาธาตุ

บรมสารีริกธาตุมาบรรจุไว้ใต้ฐานพระปรางค์ประธานของวัดเมื่อ พ.ศ.๑๙๒๗ *พระปรางค์*วัดมหาธาตุถือเป็นปรางค์ที่สร้างในระยะแรกของสมัยอยุธยาซึ่งได้รับอิทธิพลของปรางค์ขอมปนอยู่ ชั้นล่างก่อสร้างด้วยศิลาแลงแต่ที่เสริมใหม่ ตอนบนเป็นอิฐถือปูน สมเด็จพระเจ้าปราสาททองได้ทรงปฏิสังขรณ์พระปรางค์ใหม่โดยเสริมให้สูงกว่าเดิม แต่ขณะนี้ยอดพังลงมาเหลือเพียงชั้นมุขเท่านั้น จึงเป็นที่น่าเสียดายเพราะมีหลักฐานว่าเป็นปรางค์ที่มีขนาดใหญ่มากและก่อสร้างอย่างวิจิตรสวยงามมาก เมื่อพ.ศ. ๒๔๙๙ กรมศิลปากรได้ขุดแต่งพระปรางค์แห่งนี้ พบของโบราณหลายชิ้นที่สำคัญคือ ผอบศิลา ภายในมีสถูปซ้อนกัน ๗ ชั้น แบ่งออกเป็น ชิน เงิน นาก ไม้ดำ ไม้จันทร์แดง แก้วโกเมน และทองคำ ชั้นในบรรจุพระบรมสารีริกธาตุและเครื่องประดับอันมีค่า ปัจจุบันพระบรมสารีริกธาตุนำไปประดิษฐานไว้ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา สิ่งที่น่าสนใจในวัดอีกอย่างคือ *เศียรพระพุทธรูปหินทราย* ซึ่งมีรากไม้ปกคลุมเข้าใจว่าเศียรพระพุทธรูปนี้จะหล่นลงมาอยู่ที่โคนต้นไม้ในสมัยเสียกรุงจนรากไม้ขึ้นปกคลุมมีความงดงามแปลกตาไปอีกแบบ *การเดินทาง* จากกรุงเทพฯ เข้าตัวเมืองอยุธยาแล้วข้ามสะพานสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ตรงไปจนถึงสี่แยกไฟแดงที่ ๒ เลี้ยวขวาตรงไปไม่ไกลนัก ผ่านบึงพระราม จะเห็นวัดมหาธาตุอยู่ทางซ้ายมือ เปิดให้เข้าชมทุกวันตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ค่าเข้าชม ชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๓๐ บาท หรือสามารถซื้อบัตรรวมได้ ชาวไทย ๖๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๑๘๐ บาท โดยบัตรนี้ สามารถเข้าชมวัดและพิพิธภัณฑ์ต่างๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน อันได้แก่ วัดพระศรีสรรเพชญ์และพระราชวังหลวง วัดมหาธาตุ วัดราชบูรณะ วัดพระราม วัดไชย

วัฒนาราม พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จันทรเกษม *หมายเหตุ ตั้งแต่เวลาประมาณ ๑๙.๓๐-๒๑.๐๐ น. จะมีการส่องไฟชมโบราณสถาน*

วัดราชบูรณะ

วัดราชบูรณะ อยู่เชิงสะพานป่าถ่าน ตรงข้ามวัดมหาธาตุ สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๒ (เจ้าสามพระยา) โปรดเกล้าฯให้สร้างขึ้นเมื่อพ.ศ. ๑๙๖๗ ณ บริเวณที่ถวายพระเพลิงเจ้าอ้ายพระยากับเจ้ายี่พระยาซึ่งชนช้างกันจนถึงแก่พิราลัยและโปรดเกล้าฯให้ก่อเจดีย์ ๒ องค์ บริเวณนั้น เมื่อคราวเสียกรุงวัดนี้และวัดมหาธาตุถูกไฟไหม้เสียหายมาก ซากที่เหลืออยู่แสดงว่าวิหารและส่วนต่างๆ ของวัดนี้ใหญ่โตมาก วิหารหลวงมีขนาด ยาว ๖๓ เมตร กว้าง ๒๐ เมตร ด้านหน้ามีบันไดขึ้น ๓ ทาง ที่ผนังวิหารเจาะเป็นบานหน้าต่าง ปัจจุบันยังปรากฏซากของเสาพระวิหารและฐานชุกชีพระประธานเหลืออยู่ *พระปรางค์ประธาน* เป็นศิลปะอยุธยาสมัยแรกซึ่งนิยมสร้างตามแบบสถาปัตยกรรมขอมที่ให้พระปรางค์เป็นประธานของวัดช่องคูหาของพระปรางค์มีพระพุทธรูปยืนปูนปั้นประดิษฐานช่องละ ๑ องค์ องค์ปรางค์ประดับด้วยปูนปั้นรูปครุฑ ยักษ์ เทวดา นาค พระปรางค์องค์นี้มีลวดลายสวยงามมาก ภายในกรุปรางค์มีห้องกรุ ๒ ชั้น สามารถลงไปชมได้ ชั้นบนมีภาพจิตรกรรม ฝาผนังเลือนลาง ชั้นล่างซึ่งเคยเป็นที่เก็บเครื่องทอง มีภาพจิตรกรรมเขียนด้วยสีแดงชาดปิดทองเป็นรูปพระพุทธรูปปางลีลาและปางสมาธิ รวมทั้งรูปเทวดาและรูปดอกไม้ เมื่อพ.ศ.๒๕๐๐ คนร้ายได้ลักลอบขุดโบราณวัตถุที่ฝังไว้ในกรุปรางค์ประธานวัดราชบูรณะ โดยขุดเจาะจากพื้นคูหาเรือนธาตุลงไปพบห้องที่ฝังโบราณวัตถุไว้ ๒ ห้อง ต่อมาทางราชการ ติดตามจับคนร้ายและยึดโบราณวัตถุได้เพียงบางส่วน โบราณวัตถุในกรุพระปรางค์วัดราชบูรณะทำด้วยทองคำ สำริด หิน ดินเผาและอัญมณี เมื่อกรมศิลปากรขุดแต่งพระปรางค์วัดราชบูรณะต่อ ได้นำโบราณวัตถุที่มีค่าไปเก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา ซึ่งสร้างโดยเงินบริจาคจากการนำพระพิมพ์ขนาดเล็กที่ได้จากกรุนี้มาจำหน่ายเป็นของชำร่วย วัดนี้เปิดให้เข้าชมทุกวันตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ค่าเข้าชม ชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๓๐ บาท หรือสามารถซื้อบัตรรวมได้ ชาวไทย ๖๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๑๘๐ บาท โดยบัตรนี้สามารถเข้าชมวัดและพิพิธภัณฑ์ต่างๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน อันได้แก่ วัดพระศรีสรรเพชญ์และพระราชวังหลวง วัดมหาธาตุ วัดราชบูรณะ วัดพระราม วัดไชยวัฒนาราม พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จันทรเกษม *หมายเหตุ ตั้งแต่เวลาประมาณ ๑๙.๓๐ - ๒๑.๐๐ น. จะมีการส่องไฟชมโบราณสถาน*

พิพิธภัณฑ์เรือไทย ตั้งอยู่บริเวณฝั่งตรงข้ามกับวัดมหาธาตุ ถนนบางเอียน ภายในบริเวณบ้านพักของอาจารย์ไพฑูรย์ ขาวมาลาผู้มีความรักและผูกพันกับเรือและน้ำมาตั้งแต่เด็ก ท่านมีความคิดที่จะอนุรักษ์เพื่อให้เยาวชนได้เห็นถึงภูมิปัญญาชาวบ้าน พิพิธภัณฑ์แห่งนี้เป็นบ้านทรงไทยขนาดใหญ่ไม้สักฝาเฝี้ยม ชั้นล่าง จัดแสดงเรือจำลองต่างๆ เรือพระราชพิธี โดยต่อขึ้นตามแบบเรือจริงทุกประการ ปัจจุบันมีผลงานนับร้อยลำตั้งแต่เรือเดินสมุทรไปจนถึงเรือแจวลำเล็กๆและมีส่วนที่จัดแสดงเรือไทยพื้นบ้านนานาชนิดหลายรูปแบบที่ปัจจุบันหาดูได้ยากตามแม่น้ำลำคลอง เปิดให้ผู้สนใจเข้าชมทุกวันในบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นกันเอง ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐-๑๗.๐๐ น. สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมโทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๑๙๕

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จันทรเกษม เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า **วังจันทรเกษม หรือวังหน้า** ตั้งอยู่ถนนอู่ทองริมแม่น้ำป่าสักมุมทิศตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะเมืองใกล้ตลาดหัวรอ วังจันทรเกษมปรากฏหลักฐานพงศาวดารว่าสร้างในสมัยสมเด็จพระมหาธรรมราชาธิราชประมาณพ.ศ. ๒๑๒๐ โดยมีพระราชประสงค์เพื่อให้เป็นที่ประทับของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และเคยใช้เป็นที่ประทับของสมเด็จพระยุพราชและพระมหากษัตริย์หลายพระองค์เช่น สมเด็จพระเอกาทศรถ เจ้าฟ้าสุทัศน์ สมเด็จพระนารายณ์มหาราช สมเด็จพระเจ้าบรมโกศ ฯลฯ เมื่อคราวเสียกรุงในปีพ.ศ.๒๓๑๐ วังนี้ได้ถูกข้าศึกเผาทำลาย

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จันทรเกษม

เสียหายมากและถูกทิ้งร้าง จนถึงสมัยรัชกาลที่ ๔ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ โปรดเกล้าฯให้ซ่อมพระที่นั่งพิมานรัตยาและพลับพลาจตุรมุขไว้เป็นที่ประทับเมื่อเสด็จประพาสพระนครศรีอยุธยาและโปรดพระราชทานนามว่า *พระราชวังจันทรเกษม* เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๔๓๖ ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๕ ได้พระราชทานพระที่นั่งพิมานรัตยาเป็นที่ทำการของมณฑลกรุงเก่าเมื่อพ.ศ. ๒๔๔๒ และจนกระทั่งเมื่อพระยาโบราณราชธานินทร์ได้เข้ามาดำรงตำแหน่งสมุหเทศาภิบาลมณฑลกรุงเก่าจึงได้จัดสร้างอาคารที่ทำการภาคบริเวณกำแพงทางด้านทิศตะวันตกต่อกับทิศใต้ แล้วย้ายที่ว่าการมณฑลจากพระที่นั่งพิมานรัตยามาตั้งที่อาคารที่ทำการภาคในขณะนั้นกรมศิลปากรจึงได้เข้ามาดูแลและจัดทำเป็นพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จันทรเกษมจนกระทั่งปัจจุบัน

โบราณสถานโบราณวัตถุที่น่าสนใจในพระราชวังจันทรเกษม มีดังนี้

กำแพงและประตูวัง ปัจจุบันก่อเป็นกำแพงอิฐมีใบเสมา มีประตูด้านละ ๑ ประตู รวม ๔ ด้านเป็นสิ่งที่สร้างใหม่ในรัชกาลที่ ๔ กำแพงของเดิม มีอาณาเขตกว้างขวางกว่าที่เห็นในปัจจุบัน เพราะขุดพบรากฐานของพระที่นั่งนอกกำแพงวัดด้านใน และพบซากอิฐในบริเวณเรือนจำหลายแห่ง แต่เดิมนั้นในหนังสือคำให้การชาวกรุงเก่ากล่าวว่า วังจันทรเกษมมีกำแพง ๒ ชั้น เช่นเดียวกับวังหลวง

พลับพลาจตุรมุข ตั้งอยู่ใกล้ประตูวังด้านทิศตะวันออก เป็นพลับพลาเครื่องไม้ มีมุขด้านหน้า ๓ มุข ด้านหลัง ๓ มุข เดิมใช้เป็นท้องพระโรงสำหรับออกงานว่าราชการและเป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ เวลาเสด็จประพาส ต่อมาในปีพ.ศ. ๒๔๔๗ พระองค์ทรงโปรดให้ใช้พลับพลาจตุรมุข เป็นที่จัดแสดงโบราณวัตถุ เรียกว่าอยุธยาพิพิธภัณฑสถาน ในสมัยรัชกาลที่ ๗ พระยาโบราณราชธานินทร์ได้ทำการซ่อมแซมครั้งใหญ่และเปลี่ยนหน้าบันจากรูปปูนปั้นมาเป็นไม้แกะสลัก ปัจจุบันจัดแสดงเครื่องใช้ส่วนพระองค์ที่มีอยู่เดิมภายในพระราชวังนี้เช่น พระแท่นบรรทม พระราชอาสน์ พร้อมเศวตฉัตร พระบรมฉายาลักษณ์และเครื่องราชูปโภคของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระที่นั่งพิมานรัตยา เป็นตึกหมู่อยู่กลางพระราชวังประกอบด้วยอาคาร ๔ หลังคือ อาคารปรัศว์ซ้าย อาคารปรัศว์ขวา พระที่นั่งพิมานรัตยาและศาลาเชิญเครื่อง เคยเป็นที่ตั้งศาลากลางมณฑลและจังหวัดมาหลายปี ปัจจุบันจัดแสดง ประติมากรรมที่สลักจากศิลา เป็นเทวรูปและพระพุทธรูปนาคปรกศิลปสมัยลพบุรี พระพุทธรูปสำริดสมัยอยุธยา พระพิมพ์สมัยต่างๆ และเครื่องไม้แกะสลักฝีมือช่างสมัยอยุธยาตอนปลายและรัตนโกสินทร์

พระที่นั่งพิสัยศัลลักษณ์ หรือ *หอส่องกล้อง* เป็นหอสูงสี่ชั้น สร้างครั้งแรกในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช แต่หักพังลงมาเมื่อคราวเสียกรุงครั้งที่ ๒ หอที่เห็นอยู่ในปัจจุบันสร้างในสมัยรัชกาลที่ ๔ ตามรากฐานอาคารเดิม และทรงใช้เป็นที่ประทับทอดพระเนตรดวงดาว

อาคารสโมสรเสือป่า สร้างขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ตั้งอยู่ริมกำแพงหลังพระที่นั่งพิมานรัตยา

ตึกโรงม้าพระที่นั่ง เป็นอาคารก่ออิฐถือปูน ๒ ชั้น ตั้งอยู่ริมกำแพงด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือ

ตึกที่ทำการภาค สร้างขึ้นในสมัยพระยาโบราณราชธานินทร์ เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งสมุหเทศาภิบาลมณฑลกรุงเก่า มีลักษณะเป็นอาคารชั้นเดียวสร้างขนานไปกับแนวกำแพงด้านทิศตะวันตกต่อกับทิศใต้ จัดนิทรรศการถาวร ๕ เรื่อง คือ เรื่องศิลปะสถาปัตยกรรมอยุธยา เครื่องปั้นดินเผาสินค้านำเข้าและส่งออกที่สำคัญของอยุธยา อาวุธยุทธภัณฑ์ ศิลปะวัตถุพุทธบูชาและวิถีชีวิตริมน้ำชาวกรุงเก่า

ระเบียงจัดตั้งศิลาจารึก แต่เดิมสร้างเป็นระเบียงหลังคามุงสังกะสียาวไปตามแนวกำแพงด้านทิศเหนือและทิศตะวันออกใช้สำหรับเป็นที่เก็บ

รักษาบรรดาโบราณวัตถุและศิลปะวัตถุซึ่งพระยาโบราณราชธานินทร์ได้รวบรวมไว้

การเดินทาง จากกรุงเทพฯ เข้าตัวเมืองอยุธยา เมื่อข้ามสะพานสมเด็จพระนเรศวรมหาราชแล้วให้เลี้ยวซ้ายตรงไปจนถึงสามแยกเลี้ยวซ้ายอีกครั้งและตรงไปอีกประมาณ ๒ กิโลเมตร จะผ่านตลาดเจ้าพรหม จากนั้นจะเห็นพิพิธภัณฑ์อยู่ทางซ้ายมือ เปิดให้เข้าชมทุกวัน เว้นวันจันทร์ วันอังคารและวันหยุดนักขัตฤกษ์ ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๐๐ น. ค่าเข้าชม ชาวไทยคนละ ๑๐ บาท ชาวต่างประเทศคนละ ๓๐ บาท หรือสามารถซื้อบัตรรวมได้ *ชาวไทย* ๖๐ บาท *ชาวต่างประเทศ* ๑๘๐ บาท โดยบัตรนี้สามารถเข้าชมวัดและพิพิธภัณฑ์ต่างๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน อันได้แก่ วัดพระศรีสรรเพชญ์และพระราชวังหลวง วัดมหาธาตุ วัดราชบูรณะ วัดพระราม วัดไชยวัฒนาราม พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จันทรเกษม สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่ โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๑๕๘๖, ๐ ๓๕๒๕ ๒๗๙๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๕ ๑๕๘๖

วัดเสนาสนาราม

วัดเสนาสนาราม อยู่ทางด้านหลังพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จันทรเกษม เป็นวัดโบราณเดิมชื่อ "วัดเสื่อ" พระอุโบสถเป็นสถาปัตยกรรมสมัยกรุงศรีอยุธยา ลักษณะพระอุโบสถมีมุขทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ด้านหน้าพระอุโบสถหันสู่ทิศตะวันออก มีพระยืนประดิษฐานอยู่บนหน้าบันทั้งด้านหน้าและด้านหลังเป็นภาพปั้นลงรักปิดทอง เป็นรูปช้างเอราวัณขนาบด้วยแตร เหนือเศียรช้าง

เอราวัณเป็นพระอลัญจกรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๔ เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปสำคัญ ๒ องค์คือ "พระสัมพุทธมุนี" เป็นพระพุทธรูปหล่อปางมารวิชัย สมัยอยุธยาลงรักปิดทอง ขนาดหน้าตักกว้าง ๒ ศอก ๒ นิ้ว สูง ๓ ศอก ๑ นิ้วประดิษฐานเหนือบุษบกปูนปั้นลงรักปิดทอง ฝาผนังพระอุโบสถเป็นภาพจิตรกรรม ด้านบนเป็นภาพของเทพและอัปสรที่มาบูชาพระประธาน ระหว่างช่องหน้าต่างเป็นภาพพระราชพิธีสิบสองเดือนซึ่งหาชมได้ยาก ผนังด้านหน้าภายในพระอุโบสถมีพระบรมฉายาลักษณ์ทรงเครื่องต้นเฉลิมพระมหาพิชัยมงกุฎประทับเหนือพระราชบัลลังก์ในกรอบไม้สัก

วิหารพระพุทธไสยาสน์ อยู่ติดกับพระเจดีย์องค์ใหญ่ ซึ่งพระวิหารนี้สร้างขวางกับแนวพระอุโบสถ พระพุทธไสยาสน์เป็นศิลปะแบบอยุธยา ประกอบด้วยศิลาเป็นท่อนๆ นำมาเรียงต่อกันแล้วสลักเป็นองค์พระมีขนาดยาว ๑๔.๑๒ เมตร แต่เดิมประดิษฐานอยู่ที่วัดพระมหาธาตุ รัชกาลที่ ๕ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้สร้างวิหารพระนอนขึ้นในวัดแล้วอัญเชิญพระพุทธไสยาสน์จากวัดมหาธาตุมาประดิษฐานไว้ที่วัดนี้

*พระอินทร์แปลง*เป็นพระพุทธรูปหล่อปางมารวิชัยที่อัญเชิญมาจากนครเวียงจันทน์เมื่อปีพ.ศ.๒๔๐๑ หน้าตักกว้าง ๒ ศอกเศษ สูง ๓ ศอกเศษ ประดิษฐานอยู่ในวิหารซึ่งติดกับวิหารพระพุทธไสยาสน์ มีตำนานเล่ากันว่าพระอินทร์แปลงทรงแปลงร่างมาสร้างพระพุทธรูปองค์นี้ ด้านหลังพระอินทร์แปลงเป็นซุ้มศรีมหาโพธิ์ภายในพระวิหารปูด้วยกระเบื้องหินอ่อนทั้งสองข้างองค์พระอินทร์แปลงยกพื้นเป็นอัฒสงฆ์ พร้อมทั้งมีธรรมาสน์หินปิดทอง ๒ แท่น ฝาผนังภายในพระวิหารด้านบน เป็นภาพวาดรูปทวยเทพบูชาองค์พระอินทร์แปลงและระหว่างช่องหน้าต่างเป็นภาพวาดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของประชาชนอันเกี่ยวเนื่องด้วยวัดและพระศาสนา บานหน้าต่างเป็นภาพลายรดน้ำเป็นรูปสัตว์ ๑๐ อย่างที่ภิกษุไม่ควรบริโภค

พระเจดีย์ ตั้งอยู่ด้านหลังพระอุโบสถ เป็นพระเจดีย์ทรงระฆังคว่ำก่ออิฐฉาบปูนศิลปะสมัยอยุธยา สูงประมาณ ๑๓ วาเศษ มีฐานทักษิณสี่เหลี่ยม

วัดสุวรรณดารารามราชวรวิหาร อยู่ในเขตพระนครด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของเกาะเมือง เหนือบริเวณป้อมเพชร สามารถใช้เส้นทางเดียวกับพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จันทรเกษม แต่พอถึงสามแยกให้เลี้ยวขวาแล้วตรงไปประมาณ ๑ กิโลเมตร จะเห็นป้ายทางเข้าวัดอยู่ทางด้านขวามือ

วัดสุวรรณดารารามราชวรวิหาร

วัดนี้เดิมชื่อว่า *"วัดทอง"* เป็นวัดที่พระบรมมหาชนกของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงสร้างไว้ตั้งแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยา ต่อมาเมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชเสด็จขึ้นครองราชย์ จึงโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาวัดทองขึ้นใหม่และพระราชนามว่า "วัดสุวรรณดาราราม" เพื่อเป็นอนุสรณ์แด่พระบรมชนกนาถและพระบรมราชชนนี ตามพระนามเดิมของทั้งสองพระองค์คือ "ทองดี" และ "ดาวเรือง"

วัดแห่งนี้มีสิ่งต่างๆที่น่าชมไม่ว่าจะเป็นพระอุโบสถซึ่งยังคงรูปแบบสถาปัตยกรรมสมัยอยุธยาตอนปลาย คือทำส่วนฐานโค้งอ่อนลงตรงกลางคล้ายปากเรือสำเภา หน้าบันอุโบสถสลักลายเป็นรูปนารายณ์ทรงครุฑ มีภาพจิตรกรรมฝาผนังเทพชุมนุมที่ผนังอุโบสถตอนบน ตอนล่างเขียนเรื่องเวสสันดรชาดก เตมีย์ชาดกและสุวรรณสามชาดก ผนังด้านหน้าพระประธานเขียนภาพมารวิชัย มีแม่พระธรณีบีบมวยผมอยู่ตรงกลาง ส่วนพระประธานในพระอุโบสถรัชกาลที่ ๑ โปรดเกล้าฯให้จำลองขยายส่วนจากพระแก้วมรกต นอกจากนั้นภายใน พระวิหารมีลักษณะรูปแบบฐานเป็นเส้นตรงไม่ใช้ฐานอ่อนโค้งตามรูปแบบสถาปัตยกรรมสมัยอยุธยา บัวหัวเสามีลักษณะเป็นบัวกลีบยาวหรือบัวแวง พระวิหารสร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๒ ภายในพระวิหารมีภาพเขียนสีในสมัยรัชกาลที่ ๗ แสดงพระราชประวัติของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงกระทำยุทธหัตถีนับเป็นจิตรกรรมฝาผนังที่มีฝีมือยอดเยี่ยมงดงามมาก กรมศิลปากรได้ถ่ายแบบภาพเขียนนี้ไปไว้ที่อนุสรณ์ดอนเจดีย์

จังหวัดสุพรรณบุรี

บริเวณหน้าพระอุโบสถจะเห็น *แท่นพระศรีมหาโพธิ์* ลักษณะเป็นแท่นฐานบัวคว่ำและบัวหงาย ประดิษฐานต้นพระศรีมหาโพธิ์ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้นำหน่อโพธิ์มาจากประเทศอินเดีย ไม่ไกลกันนั้นมีหอระฆัง ลักษณะแบบสถาปัตยกรรมตะวันตกก่ออิฐถือปูนมีผังเป็นรูปสี่เหลี่ยม สองชั้น ชั้นล่างเจาะประตูเป็นรูปโค้งแหลม ชั้นบนเป็นส่วนของหอระฆัง สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๔ พร้อมกับการปฏิสังขรณ์วัดครั้งใหญ่

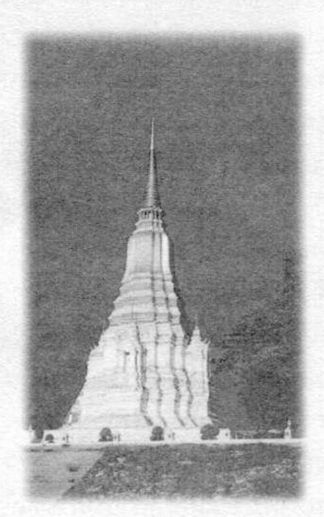
ป้อมและปราการรอบกรุง กำแพงเมืองที่พระเจ้าอู่ทองทรงสร้างครั้งแรกนั้นเป็นเพียงเชิงเทินดิน และมีเสาไม้ระเนียดปักข้างบน ต่อมาในรัชสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิจึงได้ก่ออิฐถือปูนขึ้น ตามพระราชพงศาวดารมีการสร้างป้อมต่างๆอาทิ ป้อมมหาไชย ป้อมซัดกบ ป้อมเพชร ป้อมหอราชคฤห์และป้อมจำปาพลเป็นต้น ป้อมขนาดใหญ่ๆมักตั้งอยู่บริเวณทางแยกระหว่างแม่น้ำเช่น ป้อมเพชรตั้งอยู่ตรงที่บรรจบของแม่น้ำเจ้าพระยากับแม่น้ำป่าสัก จัดเป็นสวนสาธารณะริมน้ำสำหรับนั่งเล่น ป้อมมหาไชยตั้งอยู่มุมวังจันทรเกษมบริเวณซึ่งเป็นตลาดหัวรอในปัจจุบัน ตัวป้อมได้ถูกรื้อเพื่อนำอิฐไปสร้างพระนครใหม่ที่กรุงเทพมหานครตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๑

สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ตั้งอยู่ถนนอู่ทอง ในเขตอุทยานประวัติศาสตร์ ทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของเกาะเมือง เป็นสวนสาธารณะขนาดใหญ่กว้างขวาง ในพื้นที่ปลูกต้นไม้ต่างๆในวรรณคดี ศาลาไทยและมีซากโบราณสถาน- นอกจากนี้ยังมีโครงการพัฒนาพื้นที่เป็นสวนป่าสมุนไพรอีกด้วย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณ์วลัยลักษณ์ อัครราชกุมารีเสด็จแทนพระองค์มาเปิดพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีเมื่อพ.ศ.๒๕๔๓ *การเดินทาง* หากมาจากกรุงเทพฯ เข้าตัวเมืองอยุธยาแล้วให้ข้ามสะพานสมเด็จพระนเรศวรมหาราชตรงไปจนสุดถนน พอถึงสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยาแล้ว จะเห็นสามแยกข้างหน้าให้เลี้ยวซ้ายตรงไปจนถึงสามแยกไฟแดงแล้วเลี้ยวขวาตรงไป ผ่านโรงพยาบาลจังหวัดไปไม่ไกลนักจะเห็นสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์อยู่ทางขวามือ

วังหลัง ตั้งอยู่ริมกำแพงพระนครศรีอยุธยาด้านทิศตะวันตก ตรงข้ามกับวัดกษัตราธิราช เดิมเป็นอุทยานสำหรับเสด็จประพาสเป็นครั้งคราวเรียกว่า

สวนหลวง และมีเพียงตำหนักที่พัก ต่อมาในสมัยสมเด็จพระมหาธรรมราชาได้โปรดเกล้าฯให้สร้างเพิ่มเติมเป็นพระราชวังเพื่อให้เป็นที่ประทับของสมเด็จพระเอกาทศรถ หลังจากนั้นได้กลายเป็นที่ประทับของเจ้านายในพระราชวงศ์ ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของเจดีย์พระศรีสุริโยทัย

เจดีย์พระศรีสุริโยทัย อยู่ในเกาะเมืองด้านทิศตะวันตก ติดกับสำนักงานโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ ๓ ถนนอู่ทอง พระเจดีย์แห่งนี้เป็นโบราณสถานที่สำคัญยิ่งแห่งหนึ่งในเขตอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เป็นอนุสรณ์สถานของวีรสตรีไทยพระองค์แรก สมเด็จพระสุริโยทัยซึ่งสิ้นพระชนม์ในการทำสงครามยุทธหัตถีระหว่างสมเด็จพระมหาจักรพรรดิกับพระเจ้าแปรและเป็นการยืนยันเกียรติแห่งสตรีไทยที่ได้รับการยกย่องจากสังคมไทยมาแต่ครั้งบรรพกาล

เจดีย์พระศรีสุริโยทัย

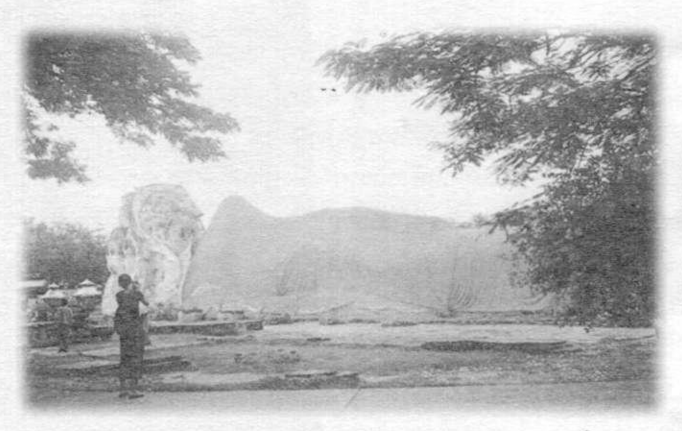
ปีพ.ศ.๒๐๙๑ สมเด็จพระมหาจักรพรรดิขึ้นครองราชสมบัติมีสมเด็จพระสุริโยทัยเป็นพระมเหสี หลังจากครองราชย์ได้ ๗ เดือน พระเจ้าตะเบ็งชะเวตี้และบุเรงนองยกทัพเข้ามาล้อมกรุงศรีอยุธยาโดยผ่านมาทางด้านด่านพระเจดีย์สามองค์จังหวัดกาญจนบุรีและตั้งค่ายล้อมพระนคร สมเด็จพระมหาจักรพรรดิทรงช้างออกไปพร้อมกับพระราชโอรส สมเด็จพระสุริโยทัยทรงเป็นห่วงพระราชสวามีจึงได้ทรงเครื่องแบบอย่างนักรบชายประทับช้างตามเสด็จออกไป กองทัพกรุงศรีอยุธยาปะทะกับทัพหน้าของกรุงหงสาวดีซึ่งมีพระเจ้าแปรเป็นแม่ทัพ สมเด็จพระมหาจักรพรรดิทรงไสช้างเข้าชนกับช้างของพระเจ้าแปรและบังเอิญช้างทรงเกิดเพลี่ยงพล้ำ สมเด็จพระสุริโยทัยจึงไสช้างพระที่นั่งเข้าขวางพระเจ้าแปรด้วยเกรงว่าสมเด็จพระมหาจักรพรรดิพระราชสวามีจะเป็นอันตราย จนถูกพระแสงของ้าวฟันพระอังสาขาดสะพายแล่งสิ้นพระชนม์อยู่บนคอช้าง เมื่อสงครามยุติลงสมเด็จพระมหาจักรพรรดิทรงปลงพระศพของพระนางและ

สถาปนาวัดที่ปลงพระศพขึ้นเป็นวัดสวนหลวงสบสวรรค์ (เดิมชื่อ วัดสบสวรรค์) ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีการสอบสวนหาตำแหน่งสถานที่ต่างๆ ที่กล่าวถึงในพระราชพงศาวดารเพื่อเรียบเรียงเป็นหนังสือประชุมพงศาวดารขึ้นทูลเกล้าฯถวาย จึงเป็นเหตุให้ทราบตำแหน่งของวัดสบสวรรค์ ซึ่งยังคงพบเจดีย์แบบย่อไม้สิบสองสูงใหญ่ปรากฏตามที่ตั้งในปัจจุบันนี้ ต่อมาพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงขนานนามเรียกชื่อเจดีย์ว่า *"เจดีย์พระศรีสุริโยทัย"*

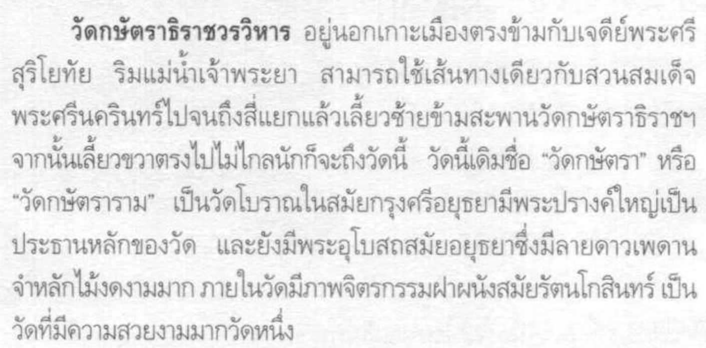
ในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ รัฐบาลได้มอบให้กรมศิลปากรและกรป.กลางดำเนินการบูรณะซ่อมแซมเสริมรูปทรงพระเจดีย์ที่ชำรุดให้อยู่ในสภาพเดิมและจากการบูรณะ ศิลปากรได้พบวัตถุโบราณ เช่น พระพุทธรูปผลึกแก้วสีขาวปางมารวิชัย พระเจดีย์จำลอง ผอบทองคำบรรจุพระธาตุ เป็นต้น ปัจจุบันเก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา

สวนศรีสุริโยทัย สามารถใช้เส้นทางเดียวกับทางไปเจดีย์พระศรีสุริโยทัย ตั้งอยู่ในเขตทหาร กองสรรพาวุธซ่อมยาง สวนศรีสุริโยทัยจะอยู่ด้านหลัง องค์การสุราเป็นผู้สร้างสวนนี้เพื่ออุทิศส่วนกุศลถวายอดีตพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ในที่ดินซึ่งเคยเป็นเขตพระราชฐานชั้นใน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้พระราชทานชื่อ *"สวนศรีสุริโยทัย"* เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๓๒ และองค์การสุราได้ทูลเกล้าฯ ถวายสวนนี้แด่สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถเนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๓๔ สวนนี้มีพื้นที่ประมาณ ๕ ไร่ ประกอบด้วยศาลาอเนกประสงค์ พลับพลาสมเด็จพระสุริโยทัย อนุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัยแสดงเหตุการณ์ตอนสู้รบบนหลังช้าง ในสวนด้านหลังมีเนินเสมาหินอ่อนโบราณอายุกว่า ๔๐๐ ปีบรรจุชิ้นส่วนพระพุทธรูปที่ชำรุดอัญเชิญมาจากวัดพุทไธศวรรย์ (พระตำหนักเวียงเหล็กของพระเจ้าอู่ทอง) ฯลฯ สวนนี้เปิดให้เข้าชมทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.

วัดโลกยสุธา อยู่ใกล้กับเจดีย์พระศรีสุริโยทัย ใช้เส้นทางถนนหลังพลับพลาตรีมุขในบริเวณพระราชวังโบราณผ่านวัดวรโพธิ์และวัดวรเชษฐารามเข้าไปจนถึงพระพุทธไสยาสน์องค์ใหญ่ซึ่งตั้งอยู่กลางแจ้ง พระพุทธไสยาสน์องค์นี้ก่อด้วยอิฐถือปูน ยาวประมาณ ๒๙ เมตร มีซากเสา ๖ เหลี่ยมตั้งอยู่ชิดกับองค์พระ หลงเหลือให้เห็นอยู่หลายต้น เข้าใจว่าอาจเคยเป็นซากพระอุโบสถ

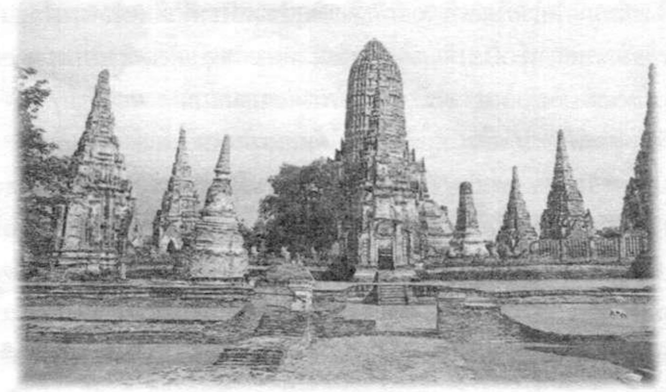
วัดโลกยสุธา

วัดกษัตราธิราชวรวิหาร อยู่นอกเกาะเมืองตรงข้ามกับเจดีย์พระศรีสุริโยทัย ริมแม่น้ำเจ้าพระยา สามารถใช้เส้นทางเดียวกับสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ไปจนถึงสี่แยกแล้วเลี้ยวซ้ายข้ามสะพานวัดกษัตราธิราชฯ จากนั้นเลี้ยวขวาตรงไปไม่ไกลนักก็จะถึงวัดนี้ วัดนี้เดิมชื่อ "วัดกษัตรา" หรือ "วัดกษัตราราม" เป็นวัดโบราณในสมัยกรุงศรีอยุธยามีพระปรางค์ใหญ่เป็นประธานหลักของวัด และยังมีพระอุโบสถสมัยอยุธยาซึ่งมีลายดาวเพดานจำหลักไม้งดงามมาก ภายในวัดมีภาพจิตรกรรมฝาผนังสมัยรัตนโกสินทร์ เป็นวัดที่มีความสวยงามมากวัดหนึ่ง

วัดไชยวัฒนาราม ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันตกนอกเกาะเมือง เป็นวัดที่พระเจ้าปราสาททอง กษัตริย์กรุงศรีอยุธยาองค์ที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๑๗๓-๒๑๙๘) โปรดให้สร้างขึ้นเมื่อพ.ศ.๒๑๗๓ ได้ชื่อว่าเป็นวัดที่มีความงดงามมากแห่งหนึ่งในกรุงศรีอยุธยา ความสำคัญอีกประการหนึ่งคือ วัดนี้เป็นที่ฝังพระศพของเจ้าฟ้าธรรมธิเบศร์(เจ้าฟ้ากุ้ง) กวีเอกสมัยอยุธยาตอนปลายกับเจ้าฟ้าสังวาลย์ซึ่งต้องพระราชอาญาโบยจนสิ้นพระชนม์ในรัชสมัยของพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ

สิ่งที่น่าชมภายในวัดได้แก่ *พระปรางค์ศรีรัตนมหาธาตุ* เป็นปรางค์ประธานของวัดตั้งอยู่บนฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัสและที่มุมฐานมีปรางค์ทิศประจำอยู่ทั้งสี่มุม การที่สมเด็จพระเจ้าปราสาททองซึ่งเป็นกษัตริย์สมัยอยุธยาตอนปลายทรงสร้างปรางค์ขนาดใหญ่เป็นประธานของวัดเท่ากับเป็นการ

วัดไชยวัฒนาราม

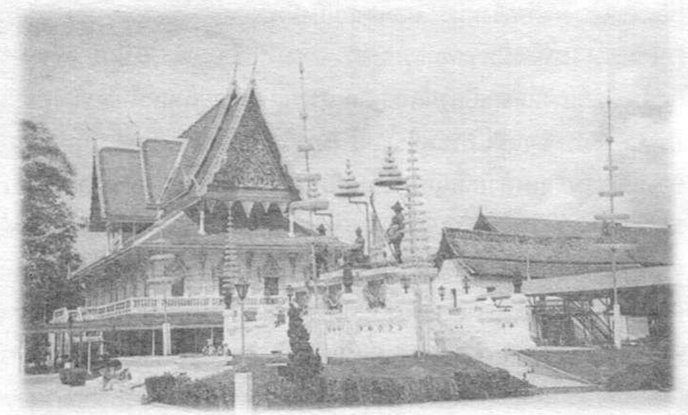
รื้อฟื้นศิลปะสมัยอยุธยาตอนต้นที่นิยมสร้างปรางค์เป็นประธานของวัด เช่น การสร้างปรางค์ที่วัดมหาธาตุและวัดราชบูรณะ เนื่องมาจากพระองค์ทรงได้เขมรมาอยู่ใต้อำนาจจึงมีการนำรูปแบบสถาปัตยกรรมเขมรเข้ามาใช้ในการก่อสร้างปรางค์อีกครั้งหนึ่ง นอกจากนี้ยังมี*พระระเบียงรอบปรางค์ประธาน* ภายในพระระเบียงมีพระพุทธรูปปูนปั้นปางมารวิชัย ผนังระเบียงก่อด้วยอิฐถือปูน มีลูกกรงหลอกเป็นรูปลายกุดั่น พระอุโบสถ อยู่ด้านหน้าของวัดภายในมีซากพระประธานเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยสร้างด้วยหินทราย ใบเสมาของพระอุโบสถทำด้วยหินสีค่อนข้างเขียว จำหลักเป็นลายประจำยามและลายก้านขด และ*เจดีย์ย่อมุมไม้สิบสอง* ทางด้านหน้าพระอุโบสถมีเจดีย์ ๒ องค์ ฐานกว้าง ๑๒ เมตร สูง ๑๒ เมตร ซึ่งถือเป็นศิลปะที่เริ่มมีแพร่หลายตั้งแต่สมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง วัดไชยวัฒนารามได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานของชาติ เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๔๗๘ และกรมศิลปากรได้ดำเนินการบูรณะตลอดมาจนปัจจุบันไม่มีสภาพรกร้างอยู่ในป่าอีกแล้ว และยังคงมองเห็นเค้าแห่งความสวยงามยิ่งใหญ่ตระการตา ซึ่งผู้ไปเยือนไม่ควรพลาดชมอย่างยิ่ง เปิดให้เข้าชมทุกวันตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ค่าเข้าชมชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๓๐ บาท หรือสามารถซื้อบัตรรวมได้ *ชาวไทย* ๖๐ บาท *ชาวต่างประเทศ* ๑๘๐ บาท โดยบัตรนี้สามารถเข้าชมวัดและพิพิธภัณฑ์ต่างๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน อันได้แก่ วัดพระศรีสรรเพชญ์และพระราชวังหลวง วัดมหาธาตุ วัดราชบูรณะ

วัดพระราม วัดไชยวัฒนาราม พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จันทรเกษม *หมายเหตุ ตั้งแต่เวลาประมาณ ๑๙.๓๐ น.- ๒๑.๐๐ น. จะมีการส่องไฟชมโบราณสถาน*

การเดินทาง สามารถใช้เส้นทางได้หลายเส้นทาง ได้แก่

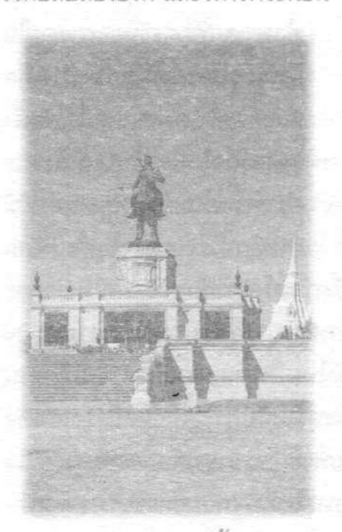
เรือ ท่านอาจเช่าเหมาเรือหางยาวจากบริเวณหลังลานจอดรถฝั่งตรงข้ามพระราชวังจันทรเกษมด้านตะวันออกของเกาะเมือง ล่องไปตามลำน้ำป่าสักลงไปทางใต้ผ่านวิทยาลัยการต่อเรือพระนครศรีอยุธยา วัดพนัญเชิงวรวิหาร วัดพุทไธศวรรย์ โบสถ์โปรตุเกส วัดไชยวัฒนาราม วัดกษัตราธิราชวรวิหาร และเจดีย์พระศรีสุริโยทัยอันสง่างามอีกด้วย ซึ่งจะทำให้การเดินทางมีรสชาติไปอีกแบบหนึ่งโดยเฉพาะเวลาพลบค่ำจะเห็นภาพบริเวณวัดไชยวัฒนารามงดงามมาก

รถยนต์ สามารถใช้เส้นทางเดียวกับวัดกษัตราธิราช แต่พอข้ามสะพานวัดกษัตราธิราชไปแล้วให้เลี้ยวขวาแล้วตรงไปเรื่อยๆ ก็จะเห็นวัดไชยวัฒนารามตั้งเด่นเป็นสง่าอยู่ทางด้านหน้า

วัดพุทไธศวรรย์

วัดพุทไธศวรรย์ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำทางด้านใต้ฝั่งตรงข้ามของเกาะเมือง หากเดินทางโดยรถยนต์ และใช้เส้นทางสายอยุธยา-เสนา ข้ามสะพานวัดกษัตราธิราชวรวิหาร แล้วเลี้ยวซ้าย จะผ่านวัดไชยวัฒนาราม มีป้ายบอกทางเป็นระยะไปจนถึงทางแยกซ้ายเข้าวัดพุทไธศวรรย์ วัดนี้สร้างขึ้นบริเวณตำหนักที่ประทับเดิมของสมเด็จพระเจ้าอู่ทองซึ่งเรียกว่า "ตำหนักเวียงเหล็กหรือเวียงเล็ก" หลังจากนั้นพระองค์ไปสร้างพระราชวังใหม่ที่ตำบลหนองโสน (บึงพระราม) จึงสถาปนาสถานที่นี้เป็นวัดพุทไธศวรรย์ ภายในวัดมีสิ่งที่น่าสนใจ คือ *ปรางค์ประธาน* องค์ใหญ่ศิลปะแบบขอม ตั้งอยู่กึ่งกลางอาณาเขตพุทธาวาสบนฐานไพที ซึ่งมีลักษณะย่อเหลี่ยมมีบันไดขึ้น ๒ ทางคือทางทิศตะวันออกและทางทิศตะวันตก ส่วนทิศเหนือทิศใต้มีมณฑปสองหลังภายในพระมณฑปมีพระประธาน *พระตำหนักสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์* สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์เป็นพระเถระชั้นผู้ใหญ่ประจำอยู่ในสมัยกรุงศรีอยุธยา ตำหนักนี้อยู่ในสภาพค่อนข้างทรุดโทรมแต่ภายในผนังของตำหนัก มีภาพสีเกี่ยวกับเรื่องหมู่เทวดา นักพรต นมัสการพระพุทธบาท และเรือสำเภาตอนพระพุทธโฆษาจารย์ไปลังกาภาพเหล่านี้อยู่ในสภาพไม่ชัดเจนนัก นอกจากนี้ยังมีพระอุโบสถอยู่ทางด้านทิศตะวันตกของปรางค์ หมู่พระเจดีย์สิบสององค์ และวิหารพระนอน

วัดภูเขาทอง

วัดภูเขาทอง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ห่างจากพระราชวังหลวงไปประมาณ ๒ กิโลเมตร สามารถใช้เส้นทางเดียวกับทางไปจังหวัดอ่างทอง ทางหลวงหมายเลข ๓๐๙ กิโลเมตรที่ ๒๖ จะมีป้ายบอกทางแยกซ้ายไปวัดนี้ วัดภูเขาทองนี้หนังสือคำให้การชาวกรุงเก่ากล่าวว่า พระเจ้าหงสาวดีบุเรงนองเป็นผู้สร้างเมื่อพ.ศ. ๒๑๑๒ คราวยกทัพมาตีกรุงศรีอยุธยา ในเวลาที่ประทับอยู่พระนครศรีอยุธยา ได้สร้างพระเจดีย์ภูเขาทองใหญ่แบบมอญขึ้นไว้เป็นที่ระลึกเมื่อคราวรบชนะไทย โดยรูปแบบของฐานเจดีย์มีลักษณะคล้ายกับแบบมอญพม่า สันนิษฐานว่าสร้างเจดีย์องค์นี้ขึ้นเพื่อชัยชนะ แต่ทำได้เพียงรากฐาน แล้วยกทัพกลับ ครั้งสมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงกอบกู้เอกราชกลับคืนมาเมื่อพ.ศ. ๒๑๒๗ จึงโปรดเกล้าให้สร้างเจดีย์แบบไทยไว้เหนือฐานแบบมอญและพม่าที่สร้างเพียงรากฐานไว้ ณ สมรภูมิทุ่ง

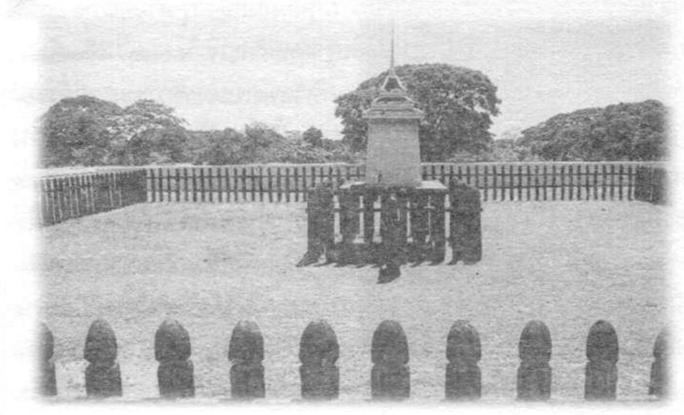
มะขามหย่อง ฝีมือช่างมอญเดิมจึงปรากฏเหลือเพียงฐานทักษิณส่วนล่างเท่านั้น เจดีย์ภูเขาทองจึงมีลักษณะสถาปัตยกรรมสองแบบผสมกัน ปัจจุบันกรมศิลปากรได้สร้างพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงม้าบริเวณด้านหน้าวัดภูเขาทอง

พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย

พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย (ทุ่งมะขามหย่อง) ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านใหม่ ทุ่งมะขามหย่อง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ห่างจากเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยาออกไปประมาณ ๓-๔ กิโลเมตร มีสภาพเป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาทิศตะวันออก ภายในมีพระรูปสมเด็จพระสุริโยทัยหล่อด้วยสำริด มีขนาดหนึ่งเท่าครึ่งขององค์จริงประทับบนหลังพระคชาธาร พร้อมด้วยกลุ่มอนุสาวรีย์ประติมากรรมประกอบกันทั้งสิ้น ๔๙ ชิ้น มีประติมากรรมจำลองประวัติศาสตร์ อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ และสวนสาธารณะพักผ่อนหย่อนใจ สำหรับประชาชน ทุ่งมะขามหย่องแห่งนี้เคยเป็นสมรภูมิการสู้รบระหว่างไทย-พม่าหลายครั้ง จนเกิดเป็นมหาวีรกรรมคือ เมื่อครั้งที่สมเด็จพระสุริโยทัยพระอัครมเหสีของสมเด็จพระมหาจักรพรรดิทรงทำยุทธหัตถีกับพระเจ้าแปรจนต้องพระแสงของ้าวสิ้นพระชนม์บนคอช้าง และในรัชกาลสมเด็จพระมหาธรรมราชาเป็นกษัตริย์ของกรุงศรีอยุธยา ซึ่งหลังจากที่สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงประกาศอิสรภาพได้ ๒ ปี พระเจ้าหงสาวดีนันทบุเรงได้ให้มังมอดราชบุตรยกทัพมาตั้งที่ทุ่งมะขามหย่อง และทัพพระเจ้าหงสาวดีตั้งค่ายหลวงบริเวณขนอนปากคู่ซึ่งอยู่ถัดจากทุ่งมะขามหย่องลงมาทางใต้ สมเด็จพระนเรศวรมหาราชนำพลออกมาปล้นค่าย พม่าหลายครั้งโดยจะใช้ปากคาบพระแสงดาบ ปีนเสาระเนียดเข้าไปในค่ายพระเจ้าหงสาวดีและได้ชัยชนะทุกครั้ง พระแสงดาบ

นั้นจึงปรากฏนามว่า *"พระแสงดาบคาบค่าย"*

ด้วยเหตุที่ทุ่งมะขามหย่องเคยเป็นสมรภูมิที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ทางรัฐบาลจึงได้จัดทำโครงการสร้างพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย เป็นโครงการจัดสร้างขึ้นตามพระราชดำริ รัฐบาลและพสกนิกรชาวไทยได้ร่วมกันสร้างน้อมเกล้าฯ ถวายเพื่อเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ ในวาระมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เมื่อปีพ.ศ. ๒๕๓๕

พระที่นั่งเพนียด

พระที่นั่งเพนียด ตั้งอยู่ในตำบลสวนพริก ห่างจากตัวเมืองประมาณ ๔ กิโลเมตร ไปตามเส้นทางหมายเลข ๓๔๗ กิโลเมตรที่ ๔๒-๔๓ (เส้นทางเดียวกับทางไปวัดภูเขาทอง) แต่ให้เลี้ยวขวาแล้วตรงไปตามถนนจะมีป้ายบอกเส้นทางไปพระที่นั่งเพนียด เพนียดแห่งนี้มีขนาดใหญ่มากสร้างขึ้นเป็นที่สำหรับพระมหากษัตริย์ประทับทอดพระเนตรการคล้องช้างหรือจับช้างเถื่อนในเพนียด ซึ่งเป็นประเพณีที่ทำกันมาแต่โบราณเพื่อนำช้างมาใช้ประโยชน์ในราชการทั้งในยามปกติและยามสงคราม หรือในเวลาที่มีแขกบ้านแขกเมืองมาพระมหากษัตริย์ก็จะโปรดให้ทำพิธีคล้องช้างให้ชมทุกครั้งไป การคล้องช้างนี้ทำกันเรื่อยมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาจนถึงสมัยรัชกาลที่ ๕ จึงได้เลิกไป พระที่นั่งเพนียดและตัวเพนียดที่เห็นในปัจจุบันนั้นลักษณะเป็นคอกล้อมด้วยซุงทั้งต้น มีปีกกาแยกเป็นรั้วไปสองข้าง รอบเพนียดเป็นกำแพงดินประกอบอิฐเสมอยอดเสา ด้านหลังคอกตรงข้ามแนวปีกกาเป็นพลับพลาที่ประทับซึ่งได้รับการ

บูรณะเมื่อพ.ศ.๒๕๐๐ และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยยังได้สนับสนุนงบประมาณแก่กรมศิลปากรในปีพ.ศ. ๒๕๓๑ เพื่อบูรณะเพนียดให้อยู่ในสภาพเดิมอีกด้วย

วัดหน้าพระเมรุ

วัดหน้าพระเมรุ ตั้งอยู่ริมคลองสระบัวด้านทิศเหนือของคูเมือง (เดิมเป็นแม่น้ำลพบุรี) ตรงข้ามกับพระราชวังหลวง สร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น พุทธศักราช ๒๐๔๖ มีชื่อเดิมว่า "วัดพระเมรุราชิการาม" ที่ตั้งของวัดนี้เดิมคงเป็นสถานที่สำหรับสร้างพระเมรุถวายพระเพลิงพระบรมศพของพระมหากษัตริย์พระองค์ใดพระองค์หนึ่งสมัยอยุธยาตอนต้น ต่อมาจึงได้สร้างวัดขึ้น มีตำนานเล่าว่าพระองค์อินทร์ในรัชกาลสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ ทรงสร้างวัดนี้เมื่อพ.ศ.๒๐๔๖ วัดนี้มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ สมเด็จพระมหาจักรพรรดิเมื่อครั้งทำศึกกับพระเจ้าบุเรงนองได้มีการทำสัญญาสงบศึกเมื่อพ.ศ. ๒๑๐๖ได้สร้างพลับพลาที่ประทับขึ้นระหว่างวัดหน้าพระเมรุกับวัดหัสดาวาส

วัดนี้เป็นวัดเดียวใน กรุงศรีอยุธยา ที่ไม่ได้ถูกพม่า ทำลายและยังคงปรากฏสถาปัตยกรรมแบบอยุธยาอยู่ในสภาพสมบูรณ์มากที่สุดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พระอุโบสถมีขนาดยาว ๕๐ เมตร กว้าง ๑๖ เมตร เป็นแบบอยุธยาตอนต้นซึ่งมีเสาอยู่ภายใน ต่อมาสร้างขยายออกโดยเพิ่มเสารับชายคา ภายนอกในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ หน้าบันเป็นไม้สักแกะสลักเป็นรูปพระนารายณ์ทรงครุฑเหยียบเศียรนาคและมีรูปราหูสองข้างติดกับเศียรนาค หน้าต่างเจาะเป็นช่องยาวตามแนวตั้งเสาเหลี่ยมสองแถวๆ ละแปดต้น มีบัวหัวเสาเป็นบัวโถแบบอยุธยา ด้านบนประดับด้วยดาวเพดานเป็นงานจำหลักไม้ ลงรักปิดทอง ส่วนลายแกะสลักบานประตูพระวิหารน้อย เป็นลายแกะสลักด้วยไม้สักหนา แกะสลักจากพื้นไม้ไม่มีการนำชิ้นส่วนที่อื่นมาติดต่อ เป็นลายซ้อนกันหลายชั้น พระประธานในอุโบสถสร้างปลายสมัยอยุธยาเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยหล่อด้วยทองสัมฤทธิ์ทรงเครื่องแบบกษัตราธิราช มีนามว่า *"พระพุทธนิมิตวิชิตมารโมลีศรีสรรเพชญ์บรมไตรโลกนาถ"* จัดเป็นพระพุทธรูปทรงเครื่องสมัยอยุธยาที่มีขนาดใหญ่ที่สุดเท่าที่มีปรากฏอยู่ในปัจจุบันและมีความสมบูรณ์งดงามมากสูงประมาณ ๖ เมตรหน้าตักกว้างประมาณ ๔.๔๐ เมตร ในสมัยรัชกาลที่ ๓ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ได้มีการปฏิสังขรณ์วัดนี้โดยรักษาแบบอย่างเดิมไว้และได้เชิญพระพุทธรูปศิลาสีเขียวหรือพระคันธารราฐ ประทับนั่งห้อยพระบาทสมัยทวาราวดีจากวัดมหาธาตุมาไว้ในวิหารสรรเพชญ์ (หรือเรียกว่า วิหารน้อยเพราะขนาดวิหารเล็ก มีความยาว ๑๖ เมตร กว้างประมาณ ๖ เมตร) ซึ่งอยู่ข้างพระอุโบสถ พระพุทธรูปศิลาแบบนั่งห้อยพระบาทสมัยทวาราวดีนี้ นับเป็น ๑ ใน ๕ องค์ที่มีอยู่ในประเทศไทย จึงนับเป็นสิ่งที่มีค่าควรแก่การเก็บรักษาไว้ พระอุโบสถเปิดเวลา ๘.๐๐-๑๘.๐๐ น.

วัดกุฎีดาว อยู่หน้าสถานีรถไฟ ฝั่งตะวันออก เป็นวัดเก่าแก่ ฝีมือการสร้างงดงามยิ่ง เห็นได้จากซากอาคาร เสาบัวและยอดพระเจดีย์ที่หักโค่นลงมา แม้จะปรักหักพังไปหมดแล้ว แต่ยังคงสะท้อนให้เห็นถึงความ งดงามในอดีต ปัจจุบันเป็นวัดร้างไม่ปรากฏแน่ชัดว่าใครเป็นผู้สร้าง

วัดสมณโกฏฐาราม

วัดสมณโกฏฐาราม สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยอยุธยาตอนต้น และ

ปฏิสังขรณ์ขึ้นใหม่ในสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเจ้าพระยาโกษา (เหล็ก) และเจ้าพระยาโกษา (ปาน) อาจเป็นในช่วงสมัยของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช "ในจดหมายเหตุของแกมเฟอร์ แพทย์ชาวเยอรมันที่ทำงานในบริษัทอีสต์อินเดียของฮอลันดาเดินทางเข้ามากรุงศรีอยุธยาเมื่อ พ.ศ. ๒๒๓๓ ในรัชกาลสมเด็จพระเพทราชา ได้บันทึกไว้ว่า ห่างจากตัวเมืองไปทางตะวันออกมีวัดที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งเรียกว่า วัดพระยาคลัง แผนผังที่นายแกมเฟอร์เขียนประกอบไว้ปรากฏว่าเป็นวัดสมณโกฏฐารามและวัดกุฎีดาว และยังระบุว่าสมเด็จพระเพทราชาได้เสด็จไปที่วัดนี้เพื่อราชทานเพลิงศพเจ้าแม่ดุสิตซึ่งเป็นมารดาของเจ้าพระยาโกษา(เหล็ก) และเจ้าพระยาโกษา(ปาน) และยังเป็นพระแม่นมของสมเด็จพระนารายณ์มหาราชเมื่อ พ.ศ. ๒๒๓๓" สิ่งที่น่าสนใจ ภายในวัดได้แก่ *พระอุโบสถ* เป็นพระอุโบสถสมัยอยุธยาก่ออิฐถือปูน มีประตูเข้าออกทางด้านข้าง ๔ ด้าน ภายในพระอุโบสถมีหลังคาต่อเป็นโครงไม้แบบหน้าจั่วประดิษฐานพระประธาน กว้างประมาณ ๓.๕ เมตร ทางด้านทิศตะวันออกมีวิหารขนาดใหญ่ วัดนี้มี *พระปรางค์* องค์ใหญ่รูปทรงสัณฐานแปลกตากว่าแห่งอื่นเข้าใจว่าเลียนแบบเจดีย์เจ็ดยอดของเชียงใหม่ เป็นพระปรางค์ที่สร้างบนเจดีย์องค์เดิม มีมุขยื่นออกไปทางทิศตะวันออก มีบันไดทางขึ้นสู่ลานประทักษิณ ๒ ทาง สันนิษฐานว่า พระปรางค์องค์นี้สร้างขึ้นในราวสมัยอยุธยาตอนกลาง นอกจากนี้ยังมี เจดีย์ระฆัง ขนาดใหญ่ตั้งอยู่ระหว่างพระปรางค์และพระอุโบสถ สันนิษฐานว่าน่าจะมีมาแต่แรกเริ่มการสร้างวัดตามลักษณะของเจดีย์และลวดลายที่ประดับอยู่บนบัลลังก์ซึ่งโบราณสถานเหล่านี้ได้สร้างทับรากฐานอาคารเดิมอันเป็นงานที่สร้างขึ้นในสมัยอยุธยาตอนต้น

วัดใหญ่ชัยมงคล เดิมชื่อวัด ป่าแก้วหรือวัดเจ้าพระยาไทย ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำป่าสัก จากกรุงเทพฯเข้าตัวเมือง อยุธยาแล้วจะเห็นเจดีย์วัด สามปลื้ม(เจดีย์กลางถนน) ให้เลี้ยว ซ้ายตรงไปประมาณ ๑ กิโลเมตร จะเห็นวัดใหญ่ชัยมงคลอยู่ทางซ้ายมือ วัดนี้ตามข้อมูลประวัติศาสตร์สันนิษฐานว่าพระเจ้าอู่ทองทรงสร้าง ขึ้นเมื่อพ.ศ.๑๙๐๐ สำหรับเป็นสำนักของพระสงฆ์ซึ่งไปบวชเรียนมาแต่สำนักพระวันรัตน์มหาเถรในประเทศลังกา คณะสงฆ์ที่ไปศึกษาพระธรรมวินัยเรียกนามนิกายในภาษาไทย ว่า "คณะป่าแก้ว" วัดนี้จึงได้ชื่อว่า วัดคณะป่าแก้ว ต่อมาเรียกให้สั้นลงว่า "วัดป่าแก้ว" ต่อมาคนเลื่อมใสบวชเรียนพระสงฆ์นิกายนี้ พระราชาธิบดีจึงตั้งอธิบดีสงฆ์นิกายนี้

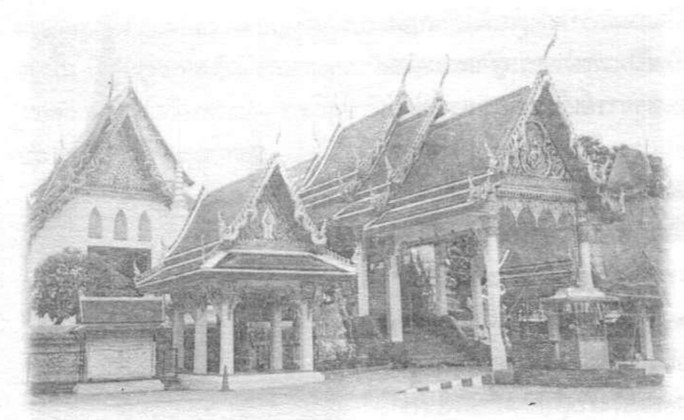
เป็นสมเด็จพระวันรัตน์มีตำแหน่งเป็นสังฆราชฝ่ายขวาคู่กับพระพุทธโฆษาจารย์เป็นอธิบดีสงฆ์ฝ่ายคันถธุระมีตำแหน่งเป็นสังฆราชฝ่ายซ้าย หลังจากนั้นได้เปลี่ยนชื่อเป็น "วัดเจ้าพระยาไทย" สันนิษฐานว่า มาจากที่สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ ทรงสร้างวัดป่าแก้วขึ้น ณ บริเวณที่ซึ่งได้ถวาย พระเพลิงพระศพของเจ้าแก้วเจ้าไทยหรืออาจมาจากการที่วัดนี้เป็นที่ประทับ ของพระสังฆราชฝ่ายขวา ซึ่งในสมัยโบราณเรียกพระสงฆ์ว่า "เจ้าไทย" ฉะนั้นเจ้าพระยาไทยจึงหมายถึงตำแหน่งพระสังฆราช

วัดใหญ่ชัยมงคล

ในปีพ.ศ. ๒๑๓๕ เมื่อสมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงทำศึกยุทธหัตถีชนะพระมหาอุปราชแห่งพม่าที่ตำบลหนองสาหร่าย เมืองสุพรรณบุรี ทรงสร้างพระเจดีย์ใหญ่ขึ้นที่วัดนี้เป็นอนุสรณ์แห่งชัยชนะ การสร้างพระเจดีย์อาจสร้างเสริมพระเจดีย์เดิมที่มีอยู่หรืออาจสร้างใหม่ทั้งองค์ก็ได้ ไม่มีหลักฐานแน่นอนขนานนามว่า "พระเจดีย์ชัยมงคล" แต่ราษฎรเรียกว่า "พระเจดีย์ใหญ่" ฉะนั้นนานวันเข้าวัดนี้จึงเรียกชื่อเป็น "วัดใหญ่ชัยมงคล" วัดนี้ร้างไปเมื่อคราวเสียกรุงครั้งสุดท้าย และเพิ่งจะตั้งขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษาเมื่อไม่นานมานี้ นอกจากนี้ยังมี *วิหารพระพุทธไสยาสน์* สร้างในสมัยสมเด็จพระนเรศวร เพื่อเป็นที่ถวายสักการะบูชาและปฏิบัติพระกรรมฐาน ปัจจุบันมีการสร้างพระตำหนักสมเด็จพระนเรศวรมหาราชมีผู้นิยมไปนมัสการอย่างสม่ำเสมอเป็นจำนวนมาก

วัดพนัญเชิงวรวิหาร ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลคลองสวนพลู ริมแม่น้ำป่าสักทางทิศใต้ฝั่งตรงข้ามของเกาะเมือง ห่างจากตัวเมืองราว ๕ กิโลเมตร หรือเมื่อออกจากวัดใหญ่ชัยมงคล ให้เลี้ยวซ้ายตรงไปตามถนนประมาณ ๑ กิโลเมตร ก็จะเห็นวัดพนัญเชิงอยู่ทางขวามือ วัดพนัญเชิงเป็นพระอารามหลวง

วัดพนัญเชิงวรวิหาร

ชั้นโทชนิดวรวิหาร แบบมหานิกาย เป็นวัดที่มีมาก่อนการสร้างกรุงศรีอยุธยา ไม่ปรากฏหลักฐานว่าใครเป็นผู้สร้าง ตามพงศาวดารเหนือกล่าวว่า พระเจ้าสายน้ำผึ้งซึ่งครองเมืองอโยธยาเป็นผู้สร้างขึ้นตรงที่พระราชทานเพลิงศพพระนางสร้อยดอกหมาก และพระราชทานนามวัดว่า "วัดพระเจ้าพระนางเชิง" (หรือวัดพระนางเชิง)

*พระวิหาร*เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปขนาดใหญ่ ตามพงศาวดารกล่าวว่าสร้างเมื่อพ.ศ.๑๘๖๗ ก่อนการสถาปนากรุงศรีอยุธยา ๒๖ ปีเดิมชื่อ "พระพุทธเจ้าพนัญเชิง" (พระเจ้าพะแนงเชิง) แต่ในรัชกาลที่ ๔ เมื่อมีการบูรณะปฏิสังขรณ์พระพุทธรูปองค์นี้ได้พระราชทานนามใหม่ว่า *"พระพุทธไตรรัตนนายก"* (ชาวบ้านนิยมเรียกหลวงพ่อโต ชาวจีนนิยมเรียกว่าซำปอกง ผู้คุ้มครองการเดินทางทางทะเล) เป็นพระพุทธรูปปูนปั้นศิลปะแบบอู่ทอง ปางมารวิชัยลงรักปิดทอง มีขนาดหน้าตักกว้าง ๑๔ เมตรและสูง ๑๙.๑๓ เมตร ฝีมือปั้นงดงามมาก เบื้องหน้ามีตาลปัตรหรือพัดยศและพระอัครสาวกที่ทำด้วยปูนปั้นลงรักปิดทองประดิษฐานอยู่เบื้องซ้ายและขวา อาจนับได้ว่าเป็นพระพุทธรูปนั่งสมัยอยุธยาตอนต้นที่มีขนาดใหญ่มากที่สุดที่เหลืออยู่ในปัจจุบัน เป็นที่เคารพสักการะของชาวจังหวัดอยุธยาและจังหวัดใกล้เคียง เข้าใจว่าเมื่อสร้างพระองค์ใหม่เสร็จแล้วจึงสร้างพระวิหารหลวงขึ้นคลุมอีกทีหนึ่ง ตามตำนานกล่าวว่า เมื่อคราวพระนครศรีอยุธยาจะเสียกรุงแก่ข้าศึกนั้น พระพุทธรูปองค์นี้มีน้ำพระเนตรไหลออกมาทั้งสองข้าง ส่วนในพระวิหาร *เสาพระวิหาร* เขียนสีเป็นลายพุ่มข้าวบิณฑ์ก้านแย่งสีแดงที่หัวเสามีปูนปั้นเป็นบัวกลุ่มที่มีกลีบซ้อนกันหลายชั้น *ผนังทั้งสี่ด้าน*เจาะเป็นซุ้มเล็กประดิษฐานพระพุทธรูปขนาดเล็กโดยรอบจำนวน ๘๔,๐๐๐ องค์เท่ากับจำนวนพระธรรมขันธ์ตามความเชื่อทางพุทธศาสนา ส่วน*ประตู*ทางเข้าด้านหน้าซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออก เป็นบานประตูไม้แกะสลักลอยตัวเป็นลายก้านขดยกดอกนูนออกมาเป็นลักษณะของศิลปะอยุธยาที่งดงามมากแห่งหนึ่ง

พระอุโบสถ ประดิษฐานพระพุทธรูป ๕ องค์ศิลปะสุโขทัย *วิหารเขียน*อยู่ด้านหน้าของพระวิหารหลวงเป็นอาคารรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าซึ่งแต่เดิมมีภาพจิตรกรรมเขียนไว้บนผนังทั้งสี่ด้าน แต่ถูกโบกปูนทับไปแล้วเมื่อคราวบูรณะปฏิสังขรณ์ ข้างในพระวิหารหลังนี้ประดิษฐานพระพุทธรูปปูนปั้นศิลปะแบบอยุธยา *ศาลาการเปรียญ* หลังเก่าย้ายจากริมแม่น้ำมาอยู่ด้านหลังของวัด เป็นศาลาทรงไทยสร้างด้วยไม้ หน้าบันประดับช่อฟ้าใบระกา หางหงส์ บริเวณคอสอง (ขื่อ) ด้านในศาลามีภาพเขียนสีบนผ้าเป็นภาพพุทธประวัติอยู่โดยรอบ มีตัวอักษรเขียนไว้ว่าภาพเขียนสีนี้เขียนขึ้นเมื่อปีพ.ศ. ๒๔๗๒ ภายในศาลามีธรรมาสน์อยู่ ๑ หลังสลักลวดลายสวยงามเป็นศิลปะแบบรัตนโกสินทร์

ภายในวัดพนัญเชิงยังจะพบ *ตึกเจ้าแม่สร้อยดอกหมาก* ตั้งอยู่ริมแม่น้ำป่าสัก ก่อสร้างเป็นตึกแบบจีนเป็นที่ประดิษฐานรูปปั้นเจ้าแม่สร้อยดอกหมากในเครื่องแต่งกายแบบจีน ชาวจีนเรียกว่า "จูแซเนี้ย" เป็นที่เคารพนับถือของชาวจีนทั่วไป สำหรับชาวต่างประเทศเสียค่าเข้าชมคนละ ๒๐ บาท

หมู่บ้านโปรตุเกส ตั้งอยู่ที่ ตำบลสำเภาล่ม บริเวณริมฝั่ง แม่น้ำเจ้าพระยาทางทิศตะวันตก อยู่ทางใต้ของตัวเมือง ชาว โปรตุเกสเป็นชาวยุโรปชาติแรกที่เข้ามาติดต่อค้าขายกับกรุงศรีอยุธยาเมื่อปีพ.ศ. ๒๐๕๔ โดยอัลฟองโซ เดอ อัลบูเคอร์ก ผู้สำเร็จราชการของโปรตุเกสประจำเอเชีย ได้ส่งนายดูอาร์เต้ เฟอร์นันเดส เป็นทูตเข้ามาเจริญสัมพันธไมตรีกับสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ แห่งกรุงศรีอยุธยา ชาวโปรตุเกสเข้ามาตั้งหลักแหล่ง ค้าขายและเป็นทหารอาสาในกองทัพกรุงศรีอยุธยา สร้างโบสถ์ขึ้นเพื่อเผยแพร่ศาสนาและเป็นศูนย์กลางของชุมชน ปัจจุบันบริเวณนี้ยังมีร่องรอยซากสิ่งก่อสร้างปรากฏให้เห็นคือ *โบราณสถานซานเปโตร*หรือเรียกในสมัยอยุธยาว่าโบสถ์เซนต์โดมินิค เป็นโบสถ์ในคณะโดมินิกัน นับเป็นโบสถ์แห่งแรก ที่สร้างขึ้นในแผ่นดินไทยเมื่อปีพ.ศ. ๒๐๘๓ ตั้งอยู่ในบริเวณเกือบกึ่งกลางหมู่บ้านโปรตุเกส มีเนื้อที่

หมู่บ้านโปรตุเกส

ประมาณ ๒,๔๐๐ ตารางเมตร ยาวตามแนวทิศตะวันออกไปตะวันตกหันหน้าสู่แม่น้ำ เจ้าพระยา ตัวอาคารแบ่งออกเป็นสามส่วน คือ ส่วนหน้าเป็นสุสาน ของชาวคาทอลิคคณะโดมินิกันส่วนกลางใช้ประกอบพิธีทางศาสนาและฝังศพบาทหลวง ส่วนในด้านหลังและด้านข้าง เป็นที่พักอาศัยและมีการขุดค้นพบโบราณวัตถุที่สำคัญได้แก่ โครงกระดูกมนุษย์ กล้องยาสูบ เหรียญกษาปณ์ เครื่องปั้นดินเผา เครื่องประดับ กำไลแก้วและเครื่องประกอบพิธีทางศาสนาเช่น ไม้กางเขน เหรียญรูปเคารพในศาสนา ลูกประคำ

ในส่วนของ*สุสาน* พบโครงกระดูกจำนวนมากมายถึง ๒๕๔ โครง ฝังเรียงรายอย่างเป็นระเบียบและทับซ้อนกันหนาแน่นทั้งภายในและภายนอกอาคาร จากแนวโครงกระดูกที่พบแบ่งขอบเขตสุสานออกเป็น ๓ ส่วน ส่วนในสุดกลางตัวอาคารที่เป็นฐานโบสถ์ อาจเป็นโครงกระดูกของบาทหลวงหรือนักบวช ถัดมาส่วนที่สองส่วนนี้อาจเป็นผู้มีฐานะทางสังคมในค่ายโปรตุเกสสูงกว่าคนธรรมดาทั่วไป ส่วนที่สามนอกแนวฐานโบสถ์มีการฝังซ้อนกันมากถึง ๓-๔ โครง โครงกระดูกเหล่านี้มีทั้งที่อยู่ในสภาพสมบูรณ์และบางส่วนชำรุด จากหลักฐานเอกสารประวัติศาสตร์ กล่าวถึงการเกิดโรคระบาดร้ายแรงในปลายแผ่นดินพระเพทราชาเมื่อปีพ.ศ. ๒๒๓๙ มีผู้คนล้มตายมาก และในปีพ.ศ. ๒๒๕๕ ในสมัยพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระก็เกิดโรคระบาดอีกครั้งมีผู้คนล้มตายมากอาจเป็นเหตุให้มีการขยายสุสานออกมาจากเดิม

วัดตูม ตั้งอยู่บริเวณริมคลองวัดตูม ถนนอยุธยา-อ่างทอง ห่างจากตัวเมืองอยุธยา ประมาณ ๖-๗ กิโลเมตร ในท้องที่ตำบลวัดตูม มีเนื้อที่ประมาณ ๑๕ ไร่เศษ วัดนี้ไม่ปรากฏหลักฐานว่าสร้างตั้งแต่เมื่อไร ใครเป็นผู้สร้าง ทราบกันแต่เพียงว่าเป็นวัดโบราณตั้งแต่สมัยเมืองอโยธยา ก่อนที่จะตั้งกรุงศรีอยุธยา

เป็นราชธานี วัดนี้คงเป็นวัดร้างมาครั้งหนึ่งเมื่อคราวเสียกรุงในปี พ.ศ. ๒๓๑๐ ครั้นถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ในรัชกาลที่ ๑ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ได้มีผู้ปฏิสังขรณ์ขึ้นอีกและเป็นวัดที่พระสงฆ์อยู่จำพรรษามาจนทุกวันนี้วัดตูมนี้เป็นที่สำหรับลงเครื่องพิชัยสงครามแต่ดั้งเดิมมาคงเป็นแต่แรกตั้งกรุงอโยธยาตลอดจนถึงทุกวันนี้ไม่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ ปี สิ่งที่น่าสนใจภายในวัดได้แก่ พระพุทธรูปซึ่งมีลักษณะพิเศษคือ พระเศียรตอนเหนือพระนลาฏ (หน้าผาก) เปิดออกได้และพระเกศมาลาถอดได้ ภายในพระเศียรเป็นบ่อกว้างลึกลงไปเกือบถึงพระศอ มีน้ำไหลซึมออกมาตลอดเวลาเหมือนหยาดเหงื่อเป็นน้ำใสเย็นบริสุทธิ์ปราศจากมลทิน สามารถรับประทานได้โดยปราศจากอันตรายใดๆ และไม่แห้งขาดหาย พระพุทธรูปองค์นี้เป็นพระพุทธรูปสัมฤทธิ์ทรงเครื่อง ปางมารวิชัย นามเดิมของท่านคือ "หลวงพ่อ ทองสุขสัมฤทธิ์" เรียกกันเป็น สามัญว่า "หลวงพ่อสุข" หน้าตักกว้าง ๘๗ เซนติเมตร สูง ๑๕๐ เมตร สร้างสมัยใด ไม่ปรากฏตำนาน เป็นพระทรงเครื่องแบบมหาจักรพรรดิ์ราชาธิวาสสวมมงกุฎ มีกุณฑลทับทรวง สังวาลพาหุรัดประดับด้วยเนาวรัตน์ ประทับนั่งขัดสมาธิ พระพุทธรูปองค์นี้จะเปิดเศียรพระทุกวันที่ ๑ ของเดือน

วัดธรรมิกราช เป็นวัดสงฆ์มหานิกาย เดิมชื่อวัดมุขราช เมื่อพระเจ้าสายน้ำผึ้งสร้างวัดพนัญเชิงนั้น พระราชโอรส คือ พระเจ้าธรรมิกราช โปรดให้สร้างวัดนี้ขึ้นที่บริเวณเมืองเก่าชื่อเมืองสังขบุรี ก่อนสร้างกรุงศรีอยุธยา พระมหากษัตริย์องค์ต่อมาได้ทรงบูรณะมาโดยตลอด ในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงธรรม (พ.ศ.๒๑๕๓) ทรงบูรณะวัดและสร้างวิหารหลวง เพื่อฟังธรรมในวันธรรมสวนะและที่วิหารหลวง

หลวงพ่อทองสุขสัมฤทธิ์

แห่งนี้เคยเป็นที่ประดิษฐานของเศียรพระพุทธรูปหล่อสัมฤทธิ์ศิลปะสมัยอู่ทอง ปัจจุบันกรมศิลปากร นำไปไว้ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยาสำหรับวิหารพระพุทธไสยาสน์นั้น พระราชมเหสีของพระองค์ทรงสร้างพระวิหารถวายตามคำอธิษฐาน ที่ขอให้พระราชธิดาทรงหายประชวร ไว้ทางหน้าประตูด้านทิศเหนือของพระเจดีย์สิงห์ล้อม ๕๒ ตัวที่แตกต่างไปจากเจดีย์ช้างล้อม พระพุทธไสยาสน์ มีความยาว ๑๒ เมตร หันพระพักตร์ไปทางทิศเหนือ ที่ฝ่าพระบาทปิดทองประดับกระจก

อำเภอบางไทร

ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร ในพระบาทสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ จัดตั้งขึ้นในเขตที่ดินปฏิรูปเพื่อการเกษตรกรรม ตำบลช้างใหญ่ มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่ ศูนย์ศิลปาชีพนี้มุ่งฝึกอาชีพเกี่ยวกับงานศิลปหัตถกรรมต่างๆ ให้แก่เกษตรกร ได้แก่ การประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช การแกะสลัก การจักสาน การทำตุ๊กตา การทำดอกไม้ประดิษฐ์ การทำเครื่องเรือน การทอผ้า ผลิตภัณฑ์จากผ้า การย้อมสี ช่างเชื่อม และเครื่องเคลือบดินเผา ผลิตภัณฑ์เหล่านี้จะส่งไปจำหน่ายที่ร้านจิตรลดาแต่ละสาขาทั่วประเทศ ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร เปิดให้เข้าชมวันจันทร์-ศุกร์ เวลา ๐๘.๓๐-๑๗.๐๐ น. วันเสาร์ อาทิตย์ วันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลา ๐๘.๓๐-๑๘.๐๐ น. อัตราค่าเข้าชม ชาวไทย ผู้ใหญ่ ๕๐ บาท เด็ก ๒๐ บาท ชาวต่างประเทศ ผู้ใหญ่ ๑๐๐ บาท เด็ก ๕๐ บาท สอบถามรายละเอียดที่ประชาสัมพันธ์ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร โทร. ๐ ๓๕๓๖ ๖๒๕๒-๔, ๐ ๓๕๒๘ ๓๒๔๖-๙ หรือ เว็บไซต์ www.bangsaiarts.com นอกจากนั้นภายในศูนย์ศิลปาชีพบางไทรยังมีหลายสิ่งที่น่าสนใจให้ชม เช่น

หมู่บ้านศิลปาชีพ ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร สร้างด้วยไม้สักและไม้แดง ประกอบด้วยเรือนไทยทั้งหมด ๒๑ หลัง เป็นหมู่เรือนไทยสี่ภาค ภาคเหนือ กลาง ใต้ อีสาน หมู่เรือนไทยนี้สะท้อนให้เห็นว่า รูปแบบทางสถาปัตยกรรมของเรือนไทยแต่ละภาคจะมีความเหมาะสมกับลักษณะทางภูมิศาสตร์ภูมิอากาศและความเชื่อที่ต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น ทุกวันมีการสาธิตการแสดงและงานหัตถกรรมของแต่ละภาค เปิดเวลา ๐๘.๓๐-๑๘.๐๐ น. สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม โทร.๐ ๓๕๓๖ ๖๖๖๖-๗

สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำวังปลา ขึ้นอยู่กับกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นสถานแสดงปลาน้ำจืดชนิดต่างๆที่เป็นปลาพื้นเมืองของไทย รวมทั้งพันธุ์ปลาที่หายากและใกล้สูญพันธุ์บางชนิด ด้านหนึ่งของอาคารมีห้องบรรยายฉายสไลด์สำหรับแนะนำหรือให้ความรู้เรื่องพันธุ์ปลา เปิดให้เข้าชมวันพุธ-อาทิตย์ เวลา ๑๐.๐๐-๑๖.๐๐ น. สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำวังปลา โทร. ๐ ๓๕๒๘ ๓๑๗๑

สวนนกบางไทร จัดสร้างเป็นกรงนกขนาดใหญ่ที่จำลองสภาพธรรมชาติเข้าไว้ให้มีความรู้สึกใกล้เคียงกับสภาพธรรมชาติที่สุดพร้อมกับนกนานาพันธุ์กว่า ๓๐๐ ตัว ในเนื้อที่ ๑,๖๐๐ ตารางเมตร มีทั้งนกท้องถิ่น นกพื้นเมืองและนกหายากชนิดต่างๆ เปิดให้เข้าชมทุกวัน ปิดวันจันทร์ เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๔๕ น. อัตราค่าเข้าชม ผู้ใหญ่ ๑๐ บาท เด็ก ๕ บาท สอบถามรายละเอียดที่สวนนก บางไทร โทร. ๐ ๓๕๓๖ ๖๒๒๒

การเดินทาง ไปยังศูนย์ศิลปาชีพบางไทร สามารถใช้ได้หลายเส้นทาง ได้แก่

รถยนต์ เมื่อถึงอำเภอบางปะอินแล้ว จะมีทางแยกซ้ายเข้าสู่เส้นทางสายบางไทร-สามโคก ระยะทางประมาณ ๒๔ กิโลเมตร จะถึงศูนย์ศิลปาชีพบางไทร หรือ จากกรุงเทพฯจะใช้เส้นทางสายนนทบุรี-ปทุมธานี (ทางหลวงหมายเลข ๓๐๖) จากนั้นเปลี่ยนเป็นเส้นทางหมายเลข ๓๓๐๙ ที่แยกปทุมธานี

รถโดยสารประจำทาง มีรถโดยสารปรับอากาศชั้น๒ สายกรุงเทพฯ-ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร-พระนครศรีอยุธยา ออกจากสถานีขนส่งหมอชิต ถนนกำแพงเพชร ๒ ทุกวันๆ ละหลายเที่ยว ติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๒๕๓๗ ๘๐๕๕, ๐ ๒๙๓๖ ๒๘๕๒-๖๖

เรือ บริษัท เรือด่วนเจ้าพระยา จำกัด มีบริการเรือนำเที่ยวไปศูนย์ศิลปาชีพบางไทร สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๒๒๒๕ ๓๐๐๒-๓, ๐ ๒๖๒๓ ๖๐๐๑-๓

อำเภอบางปะอิน

พระราชวังบางปะอิน อยู่ห่างจากเกาะเมืองมาทางทิศใต้ประมาณ ๑๘ กิโลเมตร ประวัติความเป็นมาตามพระราชพงศาวดารกล่าวว่า พระเจ้าปราสาททองเป็นผู้สร้างพระราชวังแห่งนี้ เนื่องจากบริเวณเกาะบางปะอินเป็นที่

ประสูติของพระองค์และเป็นเคหสถานเดิมของพระมารดาซึ่งเป็นหญิงชาวบ้านที่สมเด็จพระเอกาทศรถทรงพบเมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินโดยเรือพระที่นั่งแล้วเรือเกิดล่มตรงเกาะบางปะอิน พระเจ้าปราสาททองทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างวัดขึ้นบนเกาะบางปะอินตรงบริเวณเคหสถานเดิมของพระมารดาในปีพ.ศ.๒๑๗๕ พระราชทานชื่อว่า *"วัดชุมพลนิกายาราม"* และให้ขุดสระน้ำสร้างพระราชนิเวศน์ขึ้นกลางเกาะเป็นที่สำหรับเสด็จประพาส แล้วสร้างพระที่นั่งองค์หนึ่งที่ริมสระน้ำนั้นพระราชทานนามว่าพระที่นั่งไอศวรรย์ทิพยอาสน์

พระราชวังบางปะอินได้รับการบูรณะฟื้นฟูอีกครั้งในสมัยรัชกาลที่ ๔ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระที่นั่งองค์หนึ่งสำหรับเป็นที่ประทับ มีเรือนแถวสำหรับฝ่ายในและมีพลับพลาริมน้ำ ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๕ พระองค์ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระที่นั่งและสิ่งก่อสร้างต่างๆขึ้น ดังที่ปรากฏให้เห็นในปัจจุบันนี้ ซึ่งยังคงใช้เป็นที่ประทับและต้อนรับพระราชอาคันตุกะและพระราชทานเลี้ยงรับรองในโอกาสต่างๆเป็นครั้งคราว พระราชวังบางปะอินแบ่งออกเป็น ๒ ส่วนคือ เขตพระราชฐานชั้นนอกและเขตพระราชฐานชั้นใน เขตพระราชฐานชั้นนอกใช้เป็นที่สำหรับการออกมหาสมาคมและพระราชพิธีต่างๆ ส่วนเขตพระราชฐานชั้นในใช้เป็นที่ประทับส่วนพระองค์

สิ่งที่น่าสนใจในเขตพระราชวังชั้นนอกของพระราชวังบางปะอินมีดังนี้

หอเหมมณเฑียรเทวราช เป็นปรางค์ศิลาจำลองแบบจากปรางค์ขอม พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดให้สร้างเมื่อ พ.ศ.๒๔๒๓ เพื่อทรงอุทิศถวายแด่พระเจ้าปราสาททองกษัตริย์กรุงศรีอยุธยา ภายในเป็นที่ประดิษฐานพระรูปฉลองพระองค์สมเด็จพระเจ้าปราสาททอง

พระที่นั่งไอศวรรย์ทิพยอาสน์ เป็นพระที่นั่งปราสาทโถงทรงจตุรมุขอยู่กลางสระน้ำ รูปแบบสถาปัตยกรรมแบบไทย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดให้สร้างเมื่อพ.ศ.๒๔๑๙ โดยจำลองแบบมาจากพระที่นั่งอาภรณ์พิโมกข์ปราสาทในพระบรมมหาราชวังที่กรุงเทพฯและพระราชทานนาม *"ไอศวรรย์ทิพยอาสน์"* ตามพระที่นั่งองค์แรกซึ่งพระเจ้าปราสาททองโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้น เดิมพระที่นั่งสร้างด้วยไม้ทั้งองค์ ต่อมารัชกาลที่ ๖ ทรงโปรดเกล้าฯให้เปลี่ยนเสาและพื้นเป็นคอนกรีตเสริมเหล็กทั้งหมด ปัจจุบันเป็นที่ประดิษฐานพระบรมรูปหล่อสัมฤทธิ์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในฉลองพระองค์เต็มยศจอมพลทหารบก ซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้สร้างขึ้น

พระที่นั่งวโรภาษพิมาน อยู่ทางตอนเหนือของ "สะพานเสด็จ" รัชกาลที่ ๕ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้สร้างขึ้นเมื่อปีพ.ศ.๒๔๑๙ เดิมเป็นเรือนไม้สองชั้นใช้เป็นที่ตั้งประทับและท้องพระโรงร่วมกันต่อมาโปรดเกล้าฯให้รื้อสร้างใหม่ตามแบบสถาปัตยกรรมตะวันตก ก่อด้วยอิฐ ทรงวิหารกรีกแบบคอรินเธียรออร์เดอร์ มีมุขตอนหน้า ใช้เป็นท้องพระโรงสำหรับเสด็จออกขุนนางในงานพระราชพิธี และเคยเป็นที่รับรองแขกเมืองหลายครั้ง สิ่งที่น่าชมภายในพระที่นั่งวโรภาษพิมานได้แก่ อาวุธโบราณ ตุ๊กตาหินสลักด้วยฝีมือประณีตและภาพเขียนสีน้ำมันเป็นเรื่องราวภาพชุดพระราชพงศาวดาร อีกทั้งภาพวรรณคดีไทยเรื่องอิเหนา พระอภัยมณี สังข์ทอง และจันทรโครพ ตลอดจนเป็นที่เก็บเครื่องราชบรรณาการต่างๆ

สภาคารราชประยูร เป็นตึกสองชั้นริมน้ำ ตรงข้ามพระที่นั่งวโรภาษพิมาน สร้างเมื่อพ.ศ.๒๔๒๒ ในรัชกาลที่ ๕ สำหรับใช้เป็นที่ประทับของเจ้านายฝ่ายหน้าและข้าราชบริพาร

ส่วนเขตพระราชฐานชั้นในเชื่อมต่อกับเขตพระราชฐานชั้นนอกด้วยสะพานที่เชื่อมจากพระที่นั่งวโรภาษพิมานกับประตูเทวราชครรไลซึ่งเป็นประตูทางเข้าพระราชฐาน สะพานนี้มีลักษณะพิเศษคือ มีแนวฉากคล้ายบานเกล็ดกั้นกลางตลอดแนวสะพานเพื่อแบ่งเป็นทางเดินของฝ่ายหน้าด้านหนึ่งและฝ่ายในอีกด้านหนึ่งซึ่งฝ่ายในสามารถมองลอดออกมาโดยตัวเองไม่ถูกแลเห็น บริเวณพระราชฐานชั้นในประกอบด้วยที่ประทับ พลับพลาและศาลาต่างๆ สิ่งที่น่าสนใจได้แก่

พระที่นั่งอุทยานภูมิเสถียร อยู่ทางทิศตะวันออกตรงข้ามกับสระน้ำ เป็นพระที่นั่งเรือนไม้ สองชั้นตามแบบชาเลต์ของสวิสคือ มีเฉลียงชั้นบนและชั้นล่าง ทาสีเขียวอ่อนและสีเขียวแก่สลับกัน ภายในประดับตกแต่งด้วยเครื่องเรือนไม้มะฮอกกานีจัดสลับลายทองทับที่สั่งจากยุโรปทั้งสิ้น นอกนั้นเป็นสิ่งของหายากในประเทศอันเป็นเครื่องราชบรรณาการจากหัวเมืองต่างๆ ทั่วราชอาณาเขต รอบๆ มีสวนดอกไม้สวยงาม เป็นที่น่าเสียดายอย่างยิ่งที่พระที่นั่งอุทยานภูมิเสถียรได้เกิดเพลิงไหม้ขณะที่มีการซ่อมแซมเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๑ ทำให้พระที่นั่งเสียหายไปกับกองเพลิงหมดสิ้น

ทั้งองค์คงเหลือแต่หอน้ำลักษณะคล้ายหอรบของยุโรปเท่านั้น ต่อมาในปี พ.ศ.๒๕๓๑ สำนักพระราชวังได้กราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตสร้างขึ้นใหม่ตามแบบเดิมทุกประการแต่เปลี่ยนวัสดุจากไม้เป็นอาคารคอนกรีตแทน

พระที่นั่งเวหาศน์จำรูญ พระที่นั่งองค์นี้มีนามเป็นภาษาจีนว่า *"เทียน เม่ง เต้ย"* (เทียน=เวหา, เม่ง=จำรูญ, เต้ย=พระที่นั่ง) พระยาโชดึกราชเศรษฐี (ฟัก) เป็นนายงานสร้างถวายพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในปีพ.ศ. ๒๔๓๒ เพื่อเป็นพระที่นั่งสำหรับประทับในฤดูหนาว พระที่นั่งนี้เคยใช้เป็นที่รับรองเจ้านายต่างประเทศในสมัยรัชกาลที่ ๕ มีลักษณะเป็นสถาปัตยกรรมแบบจีนมีลวดลายแกะสลักงดงามวิจิตรยิ่ง โถงด้านหน้าปูด้วยกระเบื้องแบบกังไสเขียนด้วยมือทุกชิ้น

เก๋งบุปผาประพาส เป็นตำหนักเก๋งเล็กอยู่กลางสวนริมสระน้ำในเขตพระราชวังชั้นใน สร้างในสมัยรัชกาลที่ ๕ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๒๔

หอวิฑูรทัศนา เป็นพระที่นั่งหอสูงยอดมน ตั้งอยู่กลางเกาะน้อยในสวนเขตพระราชวังชั้นใน ระหว่างพระที่นั่งอุทยานภูมิเสถียรกับพระที่นั่งเวหาศน์จำรูญ เป็นพระที่นั่ง ๓ ชั้น มีบันไดเวียน เป็นหอส่องกล้องชมภูมิประเทศบ้านเมืองโดยรอบ สร้างในสมัยรัชกาลที่ ๕ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๒๔

อนุสาวรีย์สมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ หรือเรียกเป็นสามัญว่า อนุสาวรีย์พระนางเรือล่ม ตั้งอยู่ทางด้านทิศตะวันออกของพระราชวัง ก่อสร้างด้วยหินอ่อนก่อเป็นแท่ง ๖ เหลี่ยม สูง ๓ เมตร บรรจุพระสรีรังคารของสมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ พระมเหสีในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พร้อมทั้งจารึกคำไว้อาลัยที่ทรงพระราชนิพนธ์ด้วยพระองค์เองไว้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

อนุสาวรีย์พระอัครชายาเธอพระองค์เจ้าเสาวภาคย์นารีรัตน์และเจ้าฟ้าสามพระองค์หรืออนุสาวรีย์ราชานุสรณ์ ในปีพ.ศ. ๒๔๓๐ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเศร้าโศกเสียพระทัยเป็นอย่างยิ่ง อีกครั้งหนึ่งด้วยทรงสูญเสียพระอัครชายาเธอฯ พระราชโอรส และพระราชธิดาถึง ๓ พระองค์ ในปีเดียวกัน คือ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าสิริราชกกุธภัณฑ์ เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๓๐ พระอรรคชายาเธอพระองค์เจ้าเสาวภาคย์นารีรัตน์ เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๓๐ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้า

พาหุรัดมณีมัย เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๓๐ และสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าตรีเพ็ชรุตม์ธำรง เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๓๐ ดังนั้นในปี พ.ศ. ๒๔๓๑ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างอนุสาวรีย์ที่ระลึกทำด้วยหินอ่อนแกะสลักพระรูปเหมือนไว้ใกล้กับอนุสาวรีย์สมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ พระบรมราชเทวี

การเดินทาง

รถยนต์ จากกรุงเทพฯ ใช้เส้นถนนพหลโยธิน เมื่อถึงประตูน้ำพระอินทร์แล้วให้ข้ามสะพานวงแหวนรอบนอกจะมีทางแยกโดยให้เลี้ยวซ้ายประมาณบริเวณกิโลเมตรที่ ๓๕ ไปพระราชวังบางปะอินเป็นระยะทางประมาณ ๗ กิโลเมตร หรือจะผ่านเข้ามายังตัวเมืองอยุธยาพอมาถึงเจดีย์วัดสามปลื้ม (เจดีย์กลางถนน) ให้เลี้ยวซ้ายโดยผ่านวัดใหญ่ชัยมงคล วัดพนัญเชิง ตัวอำเภอบางปะอินพอมาถึงสถานีรถไฟบางปะอินแล้วให้เลี้ยวขวาไปตามเส้นทางจนถึงพระราชวังบางปะอิน

รถโดยสารประจำทาง มีรถโดยสารธรรมดากรุงเทพฯ-บางปะอิน ออกจากสถานีขนส่งหมอชิต ถนนกำแพงเพชร ๒ ทุกวัน

รถไฟ สามารถขึ้นรถไฟจากสถานีรถไฟหัวลำโพงมาสถานีรถไฟอำเภอบางปะอิน จากนั้นต่อรถสองแถว รถสามล้อเครื่อง หรือรถจักรยานยนต์ไปยังพระราชวังบางปะอิน

พระราชวังบางปะอินเปิดให้เข้าชมทุกวัน เวลา ๐๘.๐๐-๑๗.๐๐ น. (เปิดจำหน่ายบัตร ๐๘.๐๐-๑๖.๐๐ น.) อัตราค่าเข้าชม ผู้ใหญ่ ๓๐ บาท เด็กนักเรียน นิสิตนักศึกษา (ในเครื่องแบบ ต้องมีบัตรประจำตัวนักศึกษา) ๒๐ บาท พระภิกษุ สามเณร ไม่เสียค่าเข้าชม ชาวต่างประเทศ ๑๐๐ บาท นอกจากนี้ยังมีบริการเรือ River Jet ออกจากท่าเรือพระราชวังบางปะอิน ล่องรอบเกาะวัดนิเวศธรรมประวัติ ใช้เวลาประมาณ ๒๕ นาที ระหว่างเวลา ๙.๐๐-๑๕.๐๐ น. (วันเสาร์-อาทิตย์ ถึง ๑๖.๐๐น. เรือออกทุกชั่วโมง หยุดวันพุธ-วันพฤหัสบดี) สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อได้ที่ สำนักพระราชวังบางปะอิน โทร. ๐ ๓๕๒๖ ๑๐๔๔, ๐ ๓๕๒๖ ๑๕๔๙, ๐ ๓๕๒๖ ๑๖๗๓

วัดนิเวศธรรมประวัติ ตั้งอยู่บนเกาะกลางแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตรงข้ามกับพระราชวังบางปะอิน หลังจากเที่ยวชมพระราชวังบางปะอิน นักท่องเที่ยวสามารถนั่งกระเช้าข้ามแม่น้ำไปเยี่ยมชมวัดนี้ได้พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า

เจ้าอยู่หัวโปรดให้สร้างวัดนี้เมื่อพ.ศ.๒๔๑๙เพื่อใช้เป็นที่ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลต่างๆ ขณะเสด็จประทับที่พระราชวังบางปะอิน วัดนี้มีลักษณะพิเศษคือมีการตกแต่งเป็นแบบตะวันตก*พระอุโบสถ*คล้ายกับโบสถ์ฝรั่ง ในศาสนาคริสต์ มีหลังคายอดแหลมและช่องหน้าต่างเจาะโค้งแบบโกธิค ผนังอุโบสถเหนือหน้าต่างด้านหน้าพระประธานประดับกระจกสีเป็นพระบรม ฉายาลักษณ์ของรัชกาลที่ ๕ ฐานชุกชีที่ประดิษฐานพระประธาน "พระพุทธนฤมลธรรมโมภาส" ทำเหมือนที่ตั้งไม้กางเขนในโบสถ์คริสต์ศาสนา ด้านขวามือของพระอุโบสถนั้นมี*หอประดิษฐานพระคันธารราฐ*ซึ่งเป็นพระพุทธรูปยืนปางขอฝน ตรงข้ามกับหอพระคันธารราฐเป็นหอประดิษฐานพระพุทธรูปศิลาเก่าแก่ปางนาคปรกอันเป็นพระพุทธรูปสมัยลพบุรีฝีมือช่างขอม อายุเก่านับพันปี พระนาคปรกนี้อยู่ติดกับต้นพระศรีมหาโพธิ์ใหญ่ที่แผ่กิ่งไปทั่วบริเวณหน้าพระอุโบสถ ถัดไปไม่ไกลนักมีสวนหิน *"ดิศกุลอนุสรณ์"* ซึ่งรวบรวมหินชนิดต่างๆ เช่น หินปูน หินทราย หินกรวด หินชนวน และยังเป็นสถานที่บรรจุอัฐิของสมเด็จฯ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ และอัฐิของเจ้าจอม มารดาชุ่ม พระสนมเอกในรัชกาลที่ ๔ ซึ่งเป็นพระมารดาของสมเด็จฯ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ และมีอัฐิของเจ้านายราชสกุลดิศกุลอีกหลายองค์

วัดชุมพลนิกายารามราชวรวิหาร อยู่บริเวณหัวเกาะตรงสะพานข้ามไปยังสถานีรถไฟบางปะอิน ตำบลบางเลน ด้านเหนือติดกับพระราชวังบางปะอิน ด้านตะวันตกติดกับแม่น้ำเจ้าพระยา สมเด็จพระเจ้าปราสาททองโปรดเกล้าฯให้สร้างวัดนี้ขึ้นเมื่อพ.ศ. ๒๑๗๕ บริเวณเคหสถานเดิมของพระราชชนนีของพระองค์ ต่อมาขุนหลวงท้ายสระซึ่งผนวชอยู่ที่วัดโคกแสงได้เสด็จมา ปฏิสังขรณ์ในครั้งกระนั้นและต่อมาในสมัยรัตนโกสินทร์ได้รับการ ปฏิสังขรณ์อีกครั้งในสมัยรัชกาลที่ ๔ เมื่อ พ.ศ.๒๔๐๖ ดังมี

วัดชุมพลนิกายารามราชวรวิหาร

พระกระแสพระราชปรารภอยู่ในศิลาจารึกซึ่งติดอยู่ที่พระเจดีย์ทั้งสององค์หลังพระอุโบสถ (แต่ปัจจุบันอ่านไม่ออกเพราะลบเลือน) ในสมัยรัชกาลที่ ๕ พ.ศ.๒๔๕๑ ได้ทรงปฏิสังขรณ์ ทรงซ่อมพระอุโบสถและพระวิหาร พระประธานปูนปั้นหินทรายในพระอุโบสถทั้ง ๗ พระองค์และมีพระประวัติจารึกแผ่นศิลาติดอยู่ตามผนังพระอุโบสถด้วยทุกพระองค์ ในพระอุโบสถมีภาพเขียนพระพุทธประวัติ หอระฆังด้านใต้พระอุโบสถมีระฆัง ขนาดใหญ่และเสียงดังมาก

อำเภอบางปะหัน

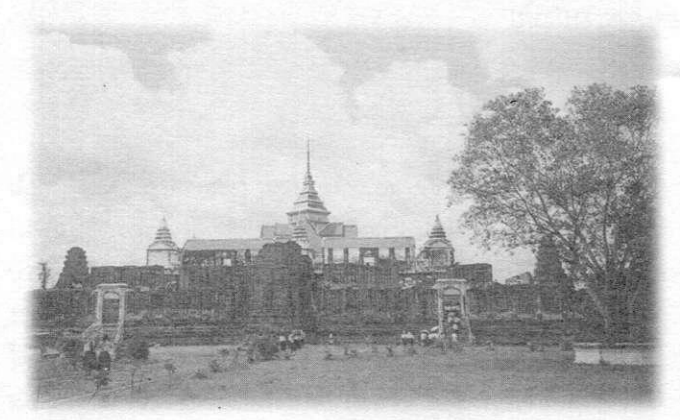

วัดไก่

วัดไก่ ตั้งอยู่ที่ตำบลหันสัง จากตัวเมืองพระนครศรีอยุธยาไปประมาณ ๒๕ กิโลเมตร ไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒ จะเห็นทางเข้าวัดอยู่ทางขวามือ เข้าไป ๖๐๐ เมตร (ปากทางเข้าจะมีป้ายสัญลักษณ์เป็นรูปลิง) วัดนี้เป็นวัดเก่าแก่ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ต่อมากลายเป็นวัดร้างภายหลังจากการเสียกรุงแก่พม่า ประมาณปีพ.ศ. ๒๕๓๕ มีพระสงฆ์มาบูรณะและตั้งเป็นสำนักสงฆ์ขึ้น และในปีพ.ศ. ๒๕๔๐ ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเป็นวัด และให้ชื่อว่า *"วัดไก่"* เนื่องจากมีไก่โดนโรคระบาดตายไปจำนวนมาก ส่วนฝูงลิงป่าที่อาศัยอยู่ที่วัดนี้ไม่มีใครบอกว่าอยู่มาตั้งแต่เมื่อใดเป็น ลิงแสมหรือลิงกัง มีอยู่เป็นจำนวนมากแต่เป็นลิงที่มีนิสัยน่ารัก เชื่องไม่ดุร้าย

วัดตาลเอน เป็นวัดที่มีฝูงค้างคาวแม่ไก่และนกน้ำนานาชนิดอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากเช่น นกกาน้ำ นกเป็ดน้ำ นกกระยาง เป็นต้น แวดล้อมด้วย

บรรยากาศร่มรื่นและธรรมชาติอันเงียบสงบ ด้านหลังของวัดติดกับคลองชลประทานมีฝูงปลาน้ำจืดอาศัยอยู่นานาชนิด *การเดินทาง*ไปวัดตาลเอนสามารถใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๒ ถนนสายเอเชีย ไปจนถึงแยกอำเภอบางปะหันแล้วเลี้ยวขวา จากนั้นใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๔๗ ปากทางเข้าวัดจะอยู่ทางขวามือและเข้าไปอีก ๒ กิโลเมตร รวมระยะทางประมาณ ๒๐ กิโลเมตร

อำเภอนครหลวง

ปราสาทนครหลวง

ปราสาทนครหลวง ตั้งอยู่ริมแม่น้ำป่าสักฝั่งทิศตะวันออก ในเขตตำบลนครหลวง เดิมเป็นตำหนักที่ประทับของกษัตริย์ในระหว่างเสด็จไปนมัสการพระพุทธบาทสระบุรีและเป็นที่ประทับแรมในระหว่างเสด็จไปลพบุรี สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม แต่มาสร้างเป็นที่ประทับก่ออิฐถือปูนในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททองเมื่อพ.ศ.๒๑๗๔ พระองค์โปรดให้ช่างถ่ายแบบมาจากปราสาทศิลาที่เรียกว่า *"พระนครหลวง"* ในประเทศกัมพูชา นำมาสร้างใกล้กับวัดเทพจันทร์เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติที่ได้กรุงกัมพูชากลับมาเป็นประเทศราชอีก แต่สร้างไม่เสร็จสมบูรณ์ด้วยประการใดไม่ปรากฏ องค์ปราสาทสีเหลืองงดงาม ต่อมาจึงมีผู้สร้างมณฑปและพระบาทสี่รอยขึ้นบนปราสาทนี้ ส่วนตำหนักที่สร้างอยู่ข้างปราสาทนี้ได้ปรักหักพังไปหมดแล้ว สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี ได้ทรงพระกรุณาเสด็จพระราชดำเนินมาทรงประกอบพิธีเปิดเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๘

กิจกรรมที่น่าสนใจ

โฮมสเตย์คลองรางจระเข้ อยู่ริมคลองรางจระเข้ ในพื้นที่อำเภอเสนา นมัสการหลวงพ่อโตวัดรางจระข้อายุ ๔๐๐ ปีสร้างในสมัยอยุธยา ชมอุทยานปลาหน้าวัดรางจระเข้ แมวตาเพชรที่สำนักปฏิบัติธรรมปัญญาโสภิต ล่องเรือชมธรรมชาติและบ้านทรงไทยริมฝั่งคลอง บรรยากาศเงียบสงบ ค่าบริการ ๓๕๐ บาท รวมอาหาร ๒ มื้อ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม ติดต่อ จ.ส.ต.เริงไชย ฤกษ์บุปผา โทร.๐ ๙๘๘๑ ๑๐๔๒ และ ๐ ๑๒๕๑ ๘๐๕๘

กิจกรรมขี่จักรยาน

ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีเส้นทางที่สามารถขี่จักรยานไปตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆได้หลายเส้นทาง ได้แก่

เส้นทางช่วงที่ ๑ เริ่มต้นที่ สำนักงาน ททท. พระนครศรีอยุธยา-ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์ฯ ระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร เดินทางจากฝั่งตรงข้าม ททท. ออกรถตรงไปแล้วเลี้ยวซ้ายเข้าถนนโรจนะ ผ่านพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเจ้าสามพระยาและศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาซึ่งอยู่ฝั่งตรงข้ามพิพิธภัณฑ์ ควรใช้เวลาอยู่ที่นี่ประมาณชั่วโมงครึ่ง

เส้นทางช่วงที่ ๒ ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา-วัดพระศรีสรรเพชญ์ ระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตร จากศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์ฯ ให้เลี้ยวซ้ายออกสู่ถนนโรจนะ ผ่านศาลากลางจังหวัดหลังเก่าแล้วเลี้ยวขวาเข้าสู่ถนนศรีสรรเพชญ์ ผ่าน ททท. และวัดเกษ ตรงไปเรื่อย ๆ จะเห็นวิหารพระมงคลบพิตรและวัดพระศรีสรรเพชญ์อยู่ด้านซ้ายมือ ควรมีเวลาอยู่ที่นี่ประมาณ ๑ ชั่วโมง

เส้นทางช่วงที่ ๓ วัดพระศรีสรรเพชญ์-วัดมหาธาตุ-วัดราชบูรณะ ระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร จากวัดพระศรีสรรเพชญ์ให้ตรงไปตามถนนนเรศวร ผ่านกลางระหว่างวัดมหาธาตุและวัดราชบูรณะ และสามารถแวะชมพิพิธภัณฑ์เรือไทยใกล้ๆนั้นได้ ควรใช้เวลาที่วัดมหาธาตุและวัดราชบูรณะประมาณ ๑ ชั่วโมง

เส้นทางช่วงที่ ๔ พิพิธภัณฑ์เรือไทย-วัดหน้าพระเมรุ ระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร จากพิพิธภัณฑ์เรือไทยใช้เส้นทางถนนชีกุนสายเดิมเลยไปจนถึงถนนนเรศวรให้เลี้ยวซ้ายตรงไปถึงเจอทางแยกให้เลี้ยวขวาแล้วตรงไป และ

เลี้ยวซ้ายอีกครั้งเข้าสู่ถนนสายรอบเกาะเมืองขับเลียบผ่านแม่น้ำลพบุรีไปจนถึงวัดหน้าพระเมรุ ควรมีเวลาชมความงามของพระอุโบสถ และองค์พระประธานทรงเครื่องสมัยอยุธยาประมาณ ๑ ชั่วโมง

เส้นทางช่วงที่ ๕ วัดหน้าพระเมรุ-วัดโลกยสุธา ระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร จากวัดหน้าพระเมรุให้เลี้ยวขวาไปตามถนนเลียบแม่น้ำลพบุรี ระหว่างทางด้านซ้ายมือจะเป็นเขตพระบรมมหาราชวังของกรุงศรีอยุธยา ตรงไปเรื่อยๆ พอข้ามสะพานแล้วให้เลี้ยวซ้ายไปตามเส้นทางเลียบคลอง ตรงไปเรื่อย ๆ จนมาถึงทางแยกเข้าวัดโลกยสุธาจึงเลี้ยวขวาเข้าไป ควรใช้เวลาประมาณ ๑๕ นาที หรือสักครึ่งชั่วโมง

เส้นทางช่วงที่ ๖ วัดโลกยสุธา-วัดไชยวัฒนาราม ระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตร จากวัดโลกยสุธาให้ย้อนกลับด้วยเส้นทางเดิมที่เข้ามา จนออกปากทางถนนเลียบคลองท่อจนถึงทางแยกขวามือ ผ่านสวนสมเด็จฯ ตรงไปจนถึงสามแยกแล้วให้เลี้ยวซ้ายข้ามสะพานวัดกษัตราธิราชวรวิหาร แล้วเลี้ยวซ้ายตรงไปตามเส้นทางจะมองเห็นวัดไชยวัฒนาราม ควรมีเวลาเดินชมความงามของวัดนี้ประมาณครึ่งชั่วโมง หรืออาจจะมีเวลามากกว่านี้ก็ได้

เส้นทางช่วงที่ ๗ วัดไชยวัฒนาราม-บ้านโปรตุเกส ระยะทางประมาณ ๔ กิโลเมตร จากวัดไชยวัฒนารามปั่นไปตามทางถนนลาดยางเรื่อยๆจะผ่านบ้านเรือนไทยโบราณ จากนั้นให้เลี้ยวซ้ายที่สามแยก เส้นทางนี้จะผ่านวัดพุทไธศวรรย์ สุดทางสายนี้คือหมู่บ้านโปรตุเกส

เส้นทางช่วงที่ ๘ บ้านโปรตุเกส-วัดพุทไธศวรรย์ ระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตร จากบ้านโปรตุเกสย้อนกลับเส้นทางเดิมจนถึงวัดพุทไธศวรรย์ ควรใช้เวลาที่นี่ประมาณครึ่งชั่วโมง

เส้นทางช่วงที่ ๙ วัดพุทไธศวรรย์-สำนักงาน ททท. พระนครศรีอยุธยา ระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร จากวัดพุทไธศวรรย์ปั่นจักรยานผ่านโรงเรียนวัดพุทไธศวรรย์ แล้วเลี้ยวซ้ายไปท่าเรือข้ามฟาก นำจักรยานข้ามฟากไปอีกฝั่งหนึ่ง จากนั้นจึงเลี้ยวซ้ายกลับไปทาง ททท.

นอกจากนั้นยังมีเส้นทางที่สามารถขี่จักรยานได้อีกหลายเส้นทาง เช่น เส้นทางไปหมู่บ้านญี่ปุ่น วัดใหญ่ชัยมงคลและวัดพนัญเชิง เป็นต้น ติดต่อสอบถามรายละเอียดเส้นทางเพิ่มเติมได้ที่สำนักงาน ททท. พระนครศรีอยุธยา โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๖๐๗๖-๗ และสามารถหาเช่าจักรยานได้ที่

สำนักงานตำรวจท่องเที่ยวพระนครศรีอยุธยา บริเวณด้านหน้าสถานีรถไฟ บริเวณตลาดเจ้าพรหมและตามเกสต์เฮาส์ต่างๆ ได้ในอัตราคันละประมาณ ๕๐-๗๐ บาทต่อวัน

ข้อแนะนำในการเที่ยวชมวัด/พิพิธภัณฑ์/โบราณสถาน

- ศึกษาข้อมูลรายละเอียดสถานที่ต่างๆก่อนไป
- แต่งกายให้สุภาพ สำรวมกิริยาวาจา
- ถอดรองเท้าและเก็บให้เรียบร้อยก่อนเข้าโบสถ์ เขตศาสนสถาน
- ติดต่อวิทยากรผู้ให้ความรู้ เช่น พระชาวบ้านในท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ผู้ดูแล
- ระมัดระวังไม่ให้ไปถูกโบราณวัตถุโบราณสถาน แตกหักเสียหาย
- ไม่ควรเดินย่ำเข้าไปในเขตหวงห้าม หรือบนโบราณสถาน ไม่ควรจับสัมผัส อาคารโบราณสถานโดยเฉพาะส่วนที่เป็นลวดลายแกะสลักหรือภาพเขียนสี หรือนำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นชิ้นส่วนของโบราณวัตถุ โบราณสถานกลับไปเป็นของที่ระลึก
- ขออนุญาตผู้ดูแลสถานที่ก่อนถ่ายภาพ
- การถ่ายภาพไม่ควรใช้แสงแฟลชเพราะอาจทำให้โบราณวัตถุโบราณสถานเสียหายได้

เทศกาลงานประเพณี

งานประจำปีศูนย์ศิลปาชีพบางไทร จัดเป็นประจำทุกปี ช่วงปลายเดือนมกราคม ภายในบริเวณศูนย์ศิลปาชีพบางไทร อำเภอบางไทร มีการแสดงและประกวดผลงานด้านศิลปาชีพ มีการจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองทั่วไป การแสดงศิลปวัฒนธรรมอันงดงาม

งานเทศกาลสงกรานต์ จัดขึ้นในวันที่ ๑๓ เมษายนของทุกปี หน้าวิหารพระมงคลบพิตร อำเภอพระนครศรีอยุธยา มีขบวนแห่ตามประเพณีของชาวอยุธยาและขบวนแห่เถิดเทิง มีการสรงน้ำพระมงคลบพิตรจำลอง การประกวดนางสงกรานต์

พิธีไหว้ครูบูชาเตา เป็น "พิธีไหว้ครู" ช่างตีมีดตีดาบ ของชาวบ้านต้นโพธิ์ บ้านไผ่หนอง และบ้านสาไล ตำบลท่าช้าง อำเภอนครหลวง ซึ่งมีอาชีพในการตีมีด เป็นที่รู้จักกันทั่วไปว่า *"มีดอรัญญิก"*

บรรพชนของชาวบ้านไผ่หนองและบ้านต้นโพธิ์ ตำบลท่าช้าง อำเภอนครหลวงนั้นเป็นชาวเวียงจันทน์เข้ามาตั้งรกรากอยู่ตั้งแต่สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ มีอาชีพในการตีทองและตีเหล็ก แต่ต่อมาเลิกการตีทองจึงเหลือแต่การตีเหล็กเพียงอย่างเดียว เหล็กที่ตีนี้ส่วนใหญ่ทำเป็นมีด ดาบ และอาวุธตลอดจนเครื่องใช้อื่นๆ ซึ่งมีคุณภาพดีมากเมื่อทำเสร็จแล้วก็นำมาขายที่หมู่บ้านอรัญญิก ตำบลปากท่า อำเภอท่าเรือ จึงเรียกว่า *"มีดอรัญญิก"* สิ่งที่ชาวตำบลท่าช้างทุกคนยังคงถือสืบต่อกันมาตามขนบประเพณีเดิมคือการ "ไหว้ครูบูชาเตา" ซึ่งทุกบ้านจะจัดบูชาในวันพฤหัสบดีช่วงเช้าตรู่ของวันขึ้น ๗ ค่ำ ๙ ค่ำ ฯลฯ เดือน ๕ (ประมาณเมษายน-พฤษภาคม) ตามแต่ความสะดวก เพื่อระลึกถึงพระคุณครูบาอาจารย์ และเพื่อความเป็นสิริมงคลของตน ทั้งยังเป็นการปัดเป่าอุปัทวเหตุต่าง ๆ ในการตีเหล็กอีกด้วย

พอได้เวลาผู้ทำพิธีไหว้ครูก็จะกล่าวบทชุมนุมเทวดาไหว้พระรัตนตรัย จากนั้นก็จะกล่าวบทอัญเชิญครูบาอาจารย์ทั้งหลาย อันได้แก่ พระอิศวร พระนารายณ์ พระพรหม พระวิษณุกรรม พระมาตุลี พระพาย พระคงคา พระฤาษี ๘ องค์ ฯลฯ ตลอดจนบูรพาจารย์ทั้งครูไทย ครูลาว ครูมอญ ครูจีน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาตีเหล็กให้แก่ตน มารับเครื่องบูชาสังเวย และประสาทพรแก่ผู้เข้าร่วมพิธีให้ประสบแต่ความสุขความเจริญ แล้วปิดทองเครื่องมือทุกชิ้น ทำน้ำมนต์ธรณีสารประพรมเครื่องมือและผู้เข้าร่วมพิธี

งานลอยกระทงตามประทีปและแข่งเรือยาวประเพณีศูนย์ศิลปาชีพบางไทร จัดเป็นประจำทุกปี ประมาณปลายเดือนพฤศจิกายน ภายในบริเวณศูนย์ศิลปาชีพบางไทร อำเภอบางไทร มีการประกวดนางนพมาศ ประกวดขบวนแห่ ประกวดกระทง ประกวดโคมแขวน การแสดงการละเล่นพื้นบ้าน การแข่งเรือยาวประเพณี เรือยาวนานาชาติ การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ศิลปาชีพ

งานแสดงแสงเสียงอยุธยามรดกโลก เนื่องจากนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ได้รับการประกาศโดยองค์การยูเนสโกให้เป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรม เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๓๔ ทางจังหวัดจึงได้จัดให้มีการเฉลิมฉลองทุกปี ในช่วงเวลาดังกล่าว เป็นระยะเวลา ๗ วัน ในงานจะมีการแสดงชีวิตความเป็นอยู่ ศิลปหัตถกรรม วัฒนธรรม และประเพณีของไทย รวมทั้งการแสดงแสงเสียงเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของกรุงศรีอยุธยา

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

อำเภอพระนครศรีอยุธยา

เครื่องประดับมุก เช่น โตก ตะลุ่ม ถาด ที่ตำบลท่าวาสุกรี ตำบลไผ่ลิง ในเกาะเมือง

โต๊ะหมู่บูชา ธรรมาสน์ เฟอร์นิเจอร์ลายไม้ เครื่องไม้แกะสลัก ที่ตำบลท่าวาสุกรี ตำบลไผ่ลิง ตำบลบ้านใหม่ ตำบลประตูชัย ตำบลวัดตูม บริเวณเกาะเมือง

ปลาตะเพียนสาน เครื่องแขวน ที่บ้านหัวแหลม ตำบลท่าวาสุกรี, บ้านรัตนชัย ตำบลประตูชัย ในเกาะเมืองอยุธยา

หัวโขน มีแห่งเดียวที่บ้าน ม.ร.ว. จรูญสวัสดิ์ สุขสวัสดิ์ ๕/๑ ตำบลท่าวาสุกรี

โรตีสายไหม มีแหล่งจำหน่ายที่บริเวณทางด้านหน้าและด้านข้างโรงพยาบาลประจำจังหวัดอยุธยา ริมถนนอู่ทอง (สวนสมเด็จฯ จนถึงสถาบันราชภัฏ)

ร้านสังคีตประดิษฐ์ ๙๗ หมู่ ๔ หมู่บ้านสหกรณ์ครู (หมู่บ้านวรเชษฐ์) ถ.อยุธยา-เสนา ต.บ้านป้อม โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๔๖๓๑, ๐ ๓๕๒๔ ๕๗๒๙

ตลาดกลางเพื่อเกษตรกร ตั้งอยู่ริมถนนสายเอเชีย ที่ตำบลหันตรา หลังจากเที่ยวชมในจังหวัดอยุธยาแล้วจะเดินทางกลับให้ขับรถข้ามสะพานสมเด็จพระนเรศวรมหาราชตรงไปทางฝั่งตะวันออกของเกาะเมืองแล้วให้เลี้ยวซ้ายตรงไปจนถึงถนนสายเอเชีย เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๒ ไปไม่ไกลนักจะมีทางให้เลี้ยวขวาเข้าไปจะเห็นตลาดกลางอยู่ทางซ้ายมือก็จะพบกับสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์พื้นเมืองแทบทุกชนิดของจังหวัดเช่น มีดอรัญญิกแท้จากอำเภอนครหลวง พัดสานจากอำเภอบ้านแพรก ไม้แกะสลักของอำเภอพระนครศรีอยุธยา เสื้อผ้าสำเร็จรูปจากอำเภอบางปะอิน ปลาร้า ปลาแห้งและผลไม้กวนทุกชนิด ตลอดจนของขวัญของฝากหลากหลายจากทุกอำเภอ นอกจากนี้ยังมีร้านอาหารซึ่งมีกุ้งและปลาสดๆ รสชาติอร่อยอยู่หลายร้าน

บริเวณวิหารวัดพระมงคลบพิตรและบริเวณวัดพนัญเชิงวรวิหารมีร้านค้ามากมายหลายร้าน จำหน่ายผลิตภัณฑ์พื้นเมืองแทบทุกชนิด เช่น ปลาตะเพียน เครื่องจักสาน เครื่องหวาย มีดอรัญญิก ผลไม้กวน และขนมชนิดต่างๆ

ศูนย์การค้าอยุธยาพาร์ค ห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ ตั้งอยู่ริมถนนสาย

เอเชีย ตำบลคลองสวนพลู สัมผัสวิถีชีวิต การค้าขายและบรรยากาศตลาดน้ำที่จำลองไว้ในร่ม หลากหลายด้วยร้านค้าชั้นนำ สินค้าต่างๆมากมาย ศูนย์รวมอาหารอร่อยแม่ช้อยนางรำ และยังสามารถชมการแสดงศิลปวัฒนธรรมไทยทุกวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมโทร. ๐ ๓๕๒๒ ๙๒๓๔-๔๑ หรือ เว็บไซต์ www.ayutthayapark.com

อำเภอเสนา

เครื่องหวาย ที่ตำบลบ้านโพธิ์หัวเวียง และบ้านกระทุ่ม

เจียระไนพลอย ที่ตำบลเจ้าเจ็ด

อำเภอนครหลวง

มีดอรัญญิก ผลิตภัณฑ์ลงหิน ที่บ้านต้นโพธิ์ไผ่หนอง บ้านอรัญญิก ตำบลท่าช้าง

หม้อดินที่อำเภอนครหลวง, บริเวณคลองสระบัว ในเกาะเมืองอยุธยา, อำเภอบางบาล และอำเภอบางปะหัน

อำเภอบางปะหัน

งอบใบลาน (โครงทำด้วยไม้ไผ่) ที่อำเภอบางปะหัน

งานจักสานจากไผ่ งานประดิษฐ์จากไม้ซาง เช่น เรือนไทยจำลอง เรือนแพ ที่ตำบลตานิม

กระด้ง ตำบลบ้านม้า

กระจาด ตำบลตานิ่ม

ผลิตภัณฑ์ผักตบชวา ตำบลหันสัง

ผลิตภัณฑ์เรซินและกรอบรูปไม้สัก ตำบลบางเพลิง

เครื่องดนตรีไทย ตำบลทับน้ำ

เครื่องสำอางค์สมุนไพร ตำบลขวัญเมือง

ผลิตภัณฑ์ธูปหอม ตำบลเสาธง

บ้านเรือนไทยย่อส่วนจากดิน ตำบลทางกลาง

แกะสลักโต๊ะหมู่บูชา ตำบลพุทเลา

ดอกไม้ประดิษฐ์ ตำบลขวัญเมือง

ร้านจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

อำเภอพระนครศรีอยุธยา

ปลาตะเพียนสาน เครื่องแขวน

เกตุสุณี รุ่งสาตรา (หน้าตลาดหัวแหลม) ด. ๑๖/๓ ตำบลท่าวาสุกรี ถนนอู่ทอง โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๓๔๘๑, ๐ ๓๕๒๔ ๓๗๗๐

วันทนี มีพลกิจ (หน้าโรงเรียนประตูชัย) ตำบลท่าวาสุกรี โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๑๗๒, ๐ ๙๖๗๓ ๘๘๐๑

อำเภอนครหลวง

มีดอรัญญิก ผลิตภัณฑ์ลงหิน

วินัย รวยเจริญ ๑๖๒/๓ หมู่ ๗ ตำบลท่าช้าง โทร. ๐ ๓๕๓๕ ๙๙๕๖, ๐ ๓๕๗๑ ๕๓๔๖

อำเภอบางปะหัน

งอบใบลาน

ชิต จันทร์งาม หมู่ ๑ ตำบลบางเพลิง โทร. ๐ ๑๘๕๑ ๕๙๒๕

ธาราวุฒิ จุลวงศ์ หมู่ ๕ ตำบลนางร้า โทร. ๐ ๓๕๓๐ ๑๑๗๐

ประทุม รู้แผน ๘๖ หมู่ ๖ ตำบลบางปะหัน โทร. ๐ ๓๕๓๘ ๑๕๐๗

เกษียร ผิวหอม ๓๑ หมู่ ๑ ตำบลบางเดื่อ โทร. ๐ ๓๕๗๑ ๐๑๗๕

กระด้ง

พะยอม แสงบุศย์ หมู่ ๔ ตำบลบ้านม้า โทร. ๐ ๓๕๗๑ ๐๓๗๙

กระจาด

ถนอมศรี คุ้มจั่น หมู่ ๒ ตำบลตานิ่ม โทร. ๐ ๓๕๗๑ ๐๑๖๓

ผลิตภัณฑ์ผักตบชวา

สุนีย์ ทรูศิลป์ ๖๔ หมู่ ๔ ตำบลหันสัง โทร. ๐ ๙๘๒๒ ๔๘๑๗

ผลิตภัณฑ์เรซินและกรอบรูปไม้สัก

นเรศ สุวรรณ์วงศ์ ๖๗ หมู่ ๑ ตำบลบางเพลิง โทร. ๐ ๖๖๐๓ ๔๗๐๙

เครื่องดนตรีไทย

เป้า ทับสาคร ๒/๑ หมู่ ๓ ตำบลทับน้ำ โทร. ๐ ๑๘๓๖ ๗๔๗๔

เครื่องสำอางค์สมุนไพร

สดใส สนธีระ ๔๔/๘๘ หมู่ ๕ ตำบลขวัญเมือง โทร. ๐ ๓๕๓๐ ๑๔๘๘

ผลิตภัณฑ์ธูปหอม

ศศิภา สุขสมาน ๒๐ หมู่ ๑ ตำบลเสาธง โทร. ๐ ๓๕๓๘ ๑๕๐๗

บ้านเรือนไทยย่อส่วนจากดิน

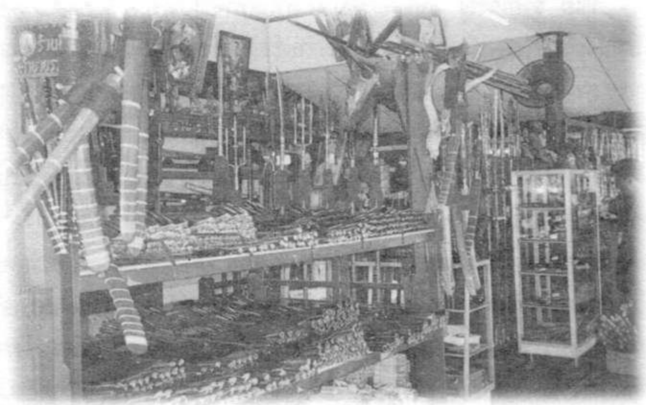
รำพึง ศิลาสะอาด ๖ หมู่ ๑ ตำบลทางกลาง โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๕๑๙๓

แกะสลักโต๊ะหมู่บูชา

อำนวย น้อยโสภณ หมู่ ๔ ตำบลพุทเลา โทร. ๐ ๓๕๗๑ ๓๔๒๗

ดอกไม้ประดิษฐ์

นฤมล กันตามระ ๕๖ หมู่ ๒ ตำบลขวัญเมือง โทร. ๐ ๓๕๓๘ ๑๐๒๙

ผลิตภัณฑ์มีดอรัญญิก

ขอขอบคุณแหล่งที่มาของข้อมูล

ไพฑูรย์ พงศะบุตร, ศาสตราจารย์และวิลาสวงศ์ พงศะบุตร, ศาสตราจารย์. คู่มือการอบรมมัคคุเทศก์,พิมพ์ครั้งที่ ๔, ศูนย์การศึกษาต่อเนื่องแห่งจุฬาลงกรณ์, ๒๕๔๐. พระราชวังบางปะอิน, งานประชาสัมพันธ์และเผยแพร่สำนักพระราชวัง, กรุงเทพฯ,๒๕๓๔.

เว็บไซต์ : www.ayutthaya.go.th

สิ่งอำนวยความสะดวกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ราคาที่พักในเอกสารนี้เปลี่ยนแปลงได้ โปรดสอบถามจากโรงแรมก่อนเข้าพัก)

สถานที่พัก

อำเภอพระนครศรีอยุธยา

โรงแรม และเกสต์เฮาส์ในเมือง

คาเธ่ย์ จ. ๓๖/๕-๖ ถ. อู่ทอง โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๑๕๖๒, ๐ ๓๕๒๕ ๑๖๖๒-๓ จำนวน ๒๖ ห้อง ราคา ๒๐๐-๔๐๐ บาท

แจ็ค เกสต์เฮาส์ ๑๙/๑๓ หมู่ ๓ โทร. ๐ ๑๙๓๐ ๔๙๓๕ จำนวน ๑๐ ห้อง ราคา ๔๘๐ บาท

ดิ โอลด์ พาเลส เกสต์เฮาส์ (ข้างวัดหน้าพระเมรุ) โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๒๕๓๔, ๐ ๙๑๑๓ ๐๒๖๘ จำนวน ๓ ห้อง ราคา ๓๐๐-๔๐๐ บาท บังกะโล จำนวน ๕ หลัง ราคา ๓๕๐-๖๐๐ บาท

โตโต้ เกสต์เฮาส์ ๖/๕ ถ.นเรศวร ต.หอรัตนชัย โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๑๔๖๘ จำนวน ๓๐ ห้อง ราคา ๑๒๐-๕๐๐ บาท

ไทยไท บังกะโล ๑๓/๑ ถ.นเรศวร โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๔๗๐๒ จำนวน ๒๐ ห้อง ราคา ๒๐๐-๓๐๐ บาท

ที เอ็ม ที เกสต์เฮาส์ ๑๔/๙ ถ.นเรศวร (ซอยหลังธนาคารเพื่อการเกษตรฯ) จำนวน ๑๐ ห้อง ราคา ๑๐๐-๑๒๐ บาท

โทนี่ เพลส ๑๒/๑๘ ถ.นเรศวร ต.หอรัตนชัย โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๒๕๗๘, ๐ ๑๖๔๑ ๘๖๔๖ จำนวน ๑๙ ห้อง ราคา ๑๖๐-๓๕๐ บาท

ธงชัย เกสต์เฮาส์ ๙/๖ หมู่ ๑๓ ต.ประตูชัย โทร. ๑ ๓๕๒๔ ๕๒๑๐ จำนวน ๔๒ ห้อง ราคา ๒๐๐-๔๐๐ บาท

นิว บี.เจ เกสต์เฮาส์ ๑๙-๒๙ ถ.นเรศวร (ใกล้ท่ารถ ๙๙) โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๖๐๔๖, ๐ ๓๕๒๔ ๓๙๘๐ จำนวน ๑๙ ห้อง ราคา ๑๕๐ บาท

บ้านจันทนะ ง. ๑๒/๒๒ ถ.นเรศวร สาย ๑ (ซอยหลังธนาคารเพื่อการเกษตรฯ) โทร. ๐ ๓๕๓๒ ๓๒๐๐, ๐ ๙๘๘๕ ๐๒๕๗ จำนวน ๑๐ ห้อง ราคา ๒๕๐-๔๐๐ บาท

บ้านไทย เกสต์เฮาส์ ๒๓/๑ ถ.จักรพรรดิ์ โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๒๓๙๔ จำนวน ๗ ห้อง ราคา ๑๕๐ บาท

บ้านนานาชาติอยุธยา (ตรงข้ามที่ว่าการอำเภอ) ๗ ถ.โรจนะ ต.หอรัตนชัย โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๐๙๔๑ จำนวน ๘ ห้อง ราคา ๒๕๐ บาท (ครั้งแรกเสียค่าสมาชิก ๑๐๐ บาทต่อปี)

พี ยู เกสต์เฮาส์ ง. ๒๐/๑ (ซอยหลังธนาคารเพื่อการเกษตรฯ) ถ.นเรศวร ต.หอรัตนชัย โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๑๒๑๓ จำนวน ๒๑ ห้อง ราคา ๑๘๐-๕๐๐ บาท

พรรษพร (พี.เอส) เกสต์เฮาส์ ๑๔/๔ หมู่ ๓ (ซอยหลังธนาคารเพื่อการเกษตรฯ) ถ.นเรศวร ต.หอรัตนชัย จำนวน ๙ ห้อง ราคา ๑๒๐-๒๕๐ บาท

โรส อินน์ ๓๓/๒๓ หมู่ ๖ ถ.วัดพระญาติ ต.ไผ่ลิง โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๒๑๔๙-๕๐ จำนวน ๕๐ ห้อง ราคา ๕๐๐-๖๐๐ บาท

เวียงฟ้า ๑/๘ ถ.โรจนะ (ตรงข้ามกับหอพักนักศึกษาสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา) โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๓๕๓, ๐ ๓๕๒๔ ๓๒๕๒ e-mail: wiangfa@hotmail.com จำนวน ๑๗ ห้อง ราคา ๔๐๐-๖๐๐ บาท

ศูนย์ฝึกปฏิบัติการวิชาชีพในธุรกิจสวนหลวง (อาคารสวนหลวง) ถ.โรจนะ (ในสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา) โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๕๓๗ จำนวน ๒๕ ห้อง ราคา ๕๐๐-๖๐๐ บาท

อยุธยา เกสต์เฮาส์ ๑๖/๒ ถ.นเรศวร โทร. ๐ ๓๕๒๓ ๒๖๕๘ จำนวน ๑๙ ห้อง ราคา ๑๒๐-๔๕๐ บาท

อโยธยา โฮเต็ล ๑๒ หมู่ ๔ ถ.เทศบาลสาย ๒ (บริเวณตลาดเจ้าพรหม) โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๒๒๔๙-๕๐, ๐ ๓๕๒๕ ๒๘๕๕ จำนวน ๑๑๗ ห้อง ราคา ๙๕๐-๓,๕๐๐ บาท

อู่ทอง อินน์ ๒๑๐ หมู่.๕ ถ.โรจนะ โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๒๕๓๑-๔๐, ๐ ๓๕๒๔ ๒๒๓๖ จำนวน ๒๐๘ ห้อง ราคา ๑,๐๐๐-๓,๐๐๐ บาท

อู่ทอง โฮเต็ล จ. ๘๖ ถ.อู่ทอง โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๑๐๖๓ จำนวน ๖๘ ห้อง ราคา ๒๔๐-๓๒๐ บาท

โอลด์ บี.เจ เกสต์เฮาส์ (บรรจง) ๑๖/๗ ถ.นเรศวร (หลังธนาคารเพื่อการเกษตรฯ) โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๑๕๒๖ จำนวน ๘ ห้อง ราคา ๖๐-๓๐๐ บาท

โรงแรม และเกสต์เฮาส์ริมน้ำ

กรุงศรีริเวอร์ โฮเต็ล ๒๗/๒ หมู่ ๑๑ ถ.โรจนะ (ทางเข้าสถานีรถไฟ) โทร. ๐ ๓๕๒๓ ๔๗๐๓-๙, ๐ ๓๕๒๔ ๔๓๓๓ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๓๗๗๗ จำนวน ๒๐๖ ห้อง ราคา ๑,๕๐๐-๕,๐๐๐ บาท (มีบริการเรือรอบเกาะ)

บ้านคุณพระ ๔๘ หมู่. ๓ ต.หอรัตนชัย ถ.อู่ทอง โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๙๗๘, ๐ ๑๘๔๔ ๒๒๙๗ e-mail: bannkunpra@ai-ayutthaya.com จำนวน ๑๔ ห้อง ราคา ๑๕๐-๓๕๐ บาท

มายเฮ้าส์ เกสต์เฮาส์ ๕๙/๘-๙ ถ.โรจนะ (ใกล้โรงพยาบาลราชธานี) โทร. ๐ ๓๕๓๓ ๕๔๙๓-๔ จำนวน ๑๕ ห้อง ราคา ๓๗๐ บาท

ริเวอร์ วิว เพลส ก ๓๕/๕ หมู่ ๑ ต.หอรัตนไชย โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๗๒๙-๓๐ จำนวน ๗๘ ห้อง ราคา ๑,๒๐๐-๒,๕๐๐ บาท (มีบริการเรือรอบเกาะ)

อโยธยา ริเวอร์ ไซด์ น. ๙๑ หมู่ ๑๐ ถ.ป่าโค ต.กะมัง (ทางเข้าสถานีรถไฟ) โทร. ๐ ๓๕๒๓ ๔๘๗๓-๗ จำนวน ๑๐๒ ห้อง ราคา ๙๐๐-๒,๕๐๐ บาท (มีบริการเรือรอบเกาะ)

อโยธยา ริเวอร์ไซด์ เฮาส์ (ติดกับวัดกษัตราธิราช) ๑๗/๒ หมู่ ๗ ต.บ้านป้อม โทร. ๐ ๑๖๔๔ ๕๓๒๘ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๕๘๕ ๖๐๐๑, ๐ ๒๙๑๐ ๘๗๙๗ จำนวน ๗ ห้อง ราคา ๓๐๐ บาท เรือมี ๒ ห้อง ราคา ๑,๐๐๐ บาท

รีสอร์ทริมน้ำ

กระท่อมเจ้าพระยา ๔๕/๑ หมู่ ๘ ต.บ้านใหม่ โทร. ๐ ๓๕๓๙ ๘๒๐๐-๑ ห้องพัก จำนวน ๑๐ ห้อง ราคา ๙๐๐ บาท บังกะโล ๔ หลัง ราคา ๑,๒๐๐-๑,๕๐๐ บาท

อำเภอบางไทร

ปิยวรรณรีสอร์ท (บ้านสวนสี่ภาคบางไทร) ๒/๑ หมู่ ๑ ต.เชียงรากน้อย ติดต่อ บ.ลำปางชัย จำกัด โทร. ๐ ๓๕๓๖ ๖๖๓๐ กรุงเทพฯ โทร ๐ ๒๒๑๖ ๒๖๒๗, ๐ ๒๖๑๙ ๗๙๙๗, ๐ ๒๖๑๙ ๘๓๕๑-๘, ๐ ๒๖๑๙ ๕๖๕๘-๙ โทรสาร ต่อ ๒๒๐ จำนวน ๒๒ ห้อง ราคา ๕๐๐-๒,๒๐๐ บาท

อำเภอบางปะอิน

บ้านเรือไอร์แลนด์ รีสอร์ท โทร. ๐ ๓๕๒๒ ๐๒๒๐ บังกะโล ๘ ห้อง ราคา ๑,๕๐๐ บาท บ้านเรือ ๔ หลัง ราคา ๑,๕๐๐ บาท บ้านต้นไม้ ๒,๐๐๐ บาท

พระอินทร์ราชา ๑๓๖ หมู่ ๗ ต. เชียงรากน้อย โทร. ๐ ๓๕๓๖ ๑๐๘๑ จำนวน ๕๓ ห้อง ราคา ๒๕๐-๕๐๐ บาท

อำเภอวังน้อย

ศูนย์ฝึกอบรม ปตท. อ.วังน้อย โทร. ๐ ๒๕๓๗ ๓๐๐๐ จำนวน ๗๘ ห้อง ราคา ๘๐๐-๒,๐๐๐ บาท

อำเภออุทัย

แกรนด์ การ์เด้น รีสอร์ท ๒๐/๒ หมู่ ๑ ถ.แยกวัดกะสังข์ ต. ธนู โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๓๖๘๘-๙ จำนวน ๒๐ ห้อง ราคา ๕๔๐-๖๔๐ บาท

ไทยไท พาเลซ ๑๙/๑ หมู่ ๒ ถ.สายเอเชีย ต.ธนู (ติดถนนสายเอเชีย) โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๒๓๓๘-๔๐, ๐ ๓๕๓๓ ๕๙๘๖ จำนวน ๑๒๒ ห้อง ราคา ๖๐๐-๑,๕๐๐ บาท

ปลายนา รีสอร์ท ๒๕/๙๙ หมู่ ๑๐ ต.ข้าวเม่า โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๓๕๓๘ จำนวน ๕๙ ห้อง ราคา ๒๐๐-๔๐๐ บาท

มาย การ์เด้น ๖๔/๖ หมู่ ๑ จำนวน ๔๙ ห้อง ราคา ๕๐๐-๗๐๐ บาท

สยาม อินน์ ๖๔ หมู่ ๑ โทร. ๐ ๓๕๓๓ ๕๔๖๖ จำนวน ๒๕ ห้อง ราคา ๒๐๐-๕๐๐ บาท

โรจนะพล โฮเต็ล ๖๔/๖ หมู่ ๑ ถ.โรจนะ ต.ธนู โทร. ๐ ๓๕๓๓ ๕๘๘๕-๘ จำนวน ๔๕ ห้อง ราคา ๖๐๐-๑,๐๐๐ บาท

อยุธยาแกรนด์ โฮเต็ล ๗๕/๕ หมู่ ๑ ถ.โรจนะ โทร. ๐ ๓๕๓๓ ๕๔๘๓-๙๑ (ใกล้สถานีรถโดยสารไปภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) จำนวน ๑๕๘ ห้อง ราคา ๕๐๐-๑,๘๐๐ บาท

อำเภอเสนา

ไทยเสนา ๒๖๘ ช. เสนานาวิน ๒ โทร. ๐ ๓๕๒๐ ๑๐๓๒ จำนวน ๑๐ ห้อง ราคา ๑๕๐-๒๕๐ บาท

แสงฟ้าเสนา ๔๓ หมู่ ๓ ถ.เสนา-อยุธยา ต.บางนมโค โทร. ๐ ๓๕๒๐ ๑๘๕๔ จำนวน ๒๐ ห้อง ราคา ๑๓๐-๓๒๐ บาท

โฮมสเตย์คลองรางจระเข้ ตั้งอยู่ริมคลองรางจระเข้ ค่าบริการคืนละ ๓๕๐ บาท/ คน อาหาร ๒ มื้อ โทร. ๐ ๑๒๕๑ ๘๐๕๘, ๐ ๙๘๘๑ ๑๐๔๒

อำเภอผักไห่

บ้านผักไห่ ๑๘/๑ หมู่ ๔ ต.ตาลาน โทร. ๐ ๓๕๓๙ ๑๐๕๓ จำนวน ๑๒ ห้อง ราคา ๑๕๐-๓๐๐ บาท

อำเภอท่าเรือ

ท่าเรือ ๗๗/๑๐ ถ. ท่าเรือ-ท่าลาน ต.ท่าเรือ โทร. ๐ ๓๕๒๒ ๓๓๘๘ จำนวน ๑๘ ห้อง ราคา ๑๕๐-๓๐๐ บาท

ร้านอาหาร

อำเภอพระนครศรีอยุธยา

กู่เฉิง ในโรงแรมกรุงศรีริเวอร์ เชิงสะพานปรีดีฯ โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๔๓๓๓ (อาหารจีน)

ก๋วยเตี๋ยววัดใหญ่ ตรงข้ามวัดใหญ่ชัยมงคล ต.คลองสวนพลู โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๒๖๗๙ (ก๋วยเตี๋ยวหมูตุ๋น)

ก๋วยเตี๋ยวเรือ หน้าชุมสายองค์การโทรศัพท์ ถ. บางเอียง (ก๋วยเตี๋ยวหมู-เนื้อ)

ข้าวต้มกำลังภายใน ถ.นเรศวร ข้างคิวท่ารถตู้ไปกรุงเทพฯ โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๙๓๔ (อาหารจีน)

ครัวต้นน้ำ ถ. ๒๖/๒ ถ.อู่ทอง (ตรงข้ามวิทยาเขตพณิชยการราชมงคล) โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๒๕๑๔ (อาหารไทย, ปลา-กุ้งแม่น้ำ)

ครัวแตน ข. ๗/๗ หมู่ ๒ ถ.อู่ทอง โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๓๗๕ (อาหารไทย, ตามสั่ง, ผัดเผ็ดกระดูกหมูอ่อนใบยี่หร่า)

คุ้มขุนเมือง ถ.โรจนะ โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๐๗๐ (อาหารไทย, เวียดนาม)

ครัวเรือนไม้ไทย ๖/๔๓ หมู่ ๖ ถ.อู่ทอง ต.ประตูชัย

ครัวสวนหลวง อาคารสวนหลวง ในสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถ.โรจนะ (ข้างศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์) โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๖๙๗ (อาหารไทย)

ซีฟู้ดพาร์ค ดี แอนด์ เจ ๕๕/๑๗ หมู่ ๑ ต.ธนู (ตรงข้ามโรงแรมอยุธยาแกรนด์) โทร. ๐ ๓๕๓๓ ๕๒๕๕-๖ (อาหารทะเล, ญี่ปุ่น)

ดวงพร หน้าเทศบาลเมืองอยุธยา โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๐๕๖๖ (อาหารจีน, ปลา-กุ้งแม่น้ำ)

ตะเพียนทอง ในโรงแรมอยุธยาแกรนด์โฮเต็ล โทร. ๐ ๓๕๓๓ ๕๔๘๓-๘ (อาหารไทย, จีน, ญี่ปุ่น)

ตำหนักแก้ว ๑๖๖ หมู่ ๒ ถ.ชัยมงคล ๕ ต.ไผ่ลิง (ทางเข้าสนามกีฬาประชาชน) โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๑๕๐-๑ (อาหารไทย, จีน)

โตโต้ เกสต์เฮาส์ ถ.นเรศวร ต.หอรัตนชัย โทร. ๐ ๓๕๒๓ ๒๖๕๘ (อาหารไทย, ตามสั่ง)

เทพนิมิตร ในโรงแรมอโยธยา ง. ๑๒ หมู่ ๔ ต.หอรัตนไชย โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๒๒๔๙ (อาหารไทย)

เนื้อย่างเกาหลี ถ.โรจนะ (ข้างสนามกีฬาจังหวัด)

นิมิตดี หน้าโรงเรียนประตูชัย ถ.อู่ทอง โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๑๐๓๓ (อาหารป่า)

นายฮวดข้าวขาหมู เชิงสะพานปรีดีฯ

บอนไซ ๑๙/๒๓ หมู่ ๓ ต.คลองสวนพลู โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๓๖๖๗ (เนื้อย่างเกาหลี)

บ้านอู่ทอง ๔๑/๒ ถ.อู่ทอง โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๒๙๓ (อาหารไทย, เวียดนาม, แหนมซี่โครงหมูอ่อน, แกงคั่วหอยขม)

บ้านคุณพระ ๔๘/๒ ถ.อู่ทอง เยื้องวิทยาลัยอาชีวะศึกษา โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๙๗๘ (อาหารไทย, ปลา-กุ้งแม่น้ำ, กุ้งแช่น้ำปลา)

ป่าสักคอฟฟี่ช้อป ในโรงแรมกรุงศรีริเวอร์ ทางเข้าสถานีรถไฟอยุธยา โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๔๓๓๓ (อาหารไทย, จีน, ญี่ปุ่น, ฝรั่ง)

ฟาร์มกุ้งหลวง ๙๘/๔ หมู่ ๓ ถ.สายเอเชีย ต.หันตรา (ตลาดกลางเพื่อการเกษตร) (อาหารไทย, ปลา-กุ้งแม่น้ำ)

มังสวิรัติ ๔๙/๑ ถ.คลองมะขามเรียง ทางไปท่ารถ ๙๙ โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๓๔๒๓

มาเรียม ๖๙/๖ หมู่ ๓ ถ.บางเอียน ต.หอรัตนชัย โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๐๑๑๐

ยีเลาะห์ ๖๑ หมู่ ๓ ต.ประตูชัย โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๒๑๐๕

เรือนไทยไม้สวย ๘/๒ หมู่ ๓ ต.คลองสวนพลู (เลยวัดใหญ่ชัยมงคลประมาณ ๒๐๐ เมตร) โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๙๗๗-๙ (อาหารไทย, ปลา-กุ้งแม่น้ำแกงคั่วหอยขม, น้ำพริก-ยำชนิดต่าง ๆ)

สะแกวัลย์ ๑๙ ถ.วัดป่าโค ใกล้สถานีรถไฟ โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๕๖๙ (อาหารไทย)

ส้มตำบึงพระราม ในบริเวณสวนสาธารณะบึงพระราม

ส้มตำหัวแหลม บริเวณหน้าสรรพาวุธซ่อมยาง

อู่ทองอินน์ คาเฟ่ ในโรงแรมอู่ทองอินน์ ถ.โรจนะ โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๒๒๓๖-๙ (อาหารไทย, จีน, ญี่ปุ่น, ฝรั่ง)

๒๙ สเต๊ก ง.๘ ๑๔/๑๕ ถ.ป่ามะพร้าว (สาย๑) ต.หอรัตนชัย โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๑๗๕๕ (สเต๊กหมู, ไก่ นกกระจอกเทศ, อาหารไทย)

ร้านอาหารริมน้ำ

กระท่อมเจ้าพระยา ๔๕/๑ หมู่ ๘ ต.บ้านใหม่ โทร. ๐ ๓๕๓๙ ๘๒๐๐-๑ (อาหารไทย, กุ้ง-ปลาแม่น้ำ, ฉู่ฉี่ปลาน้ำเงิน, ต้มยำปลาม้า)

ชายน้ำ ๓๖/๒ ถ.อู่ทอง โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๒๐๑๓ (อาหารจีน, ปลา-กุ้งแม่น้ำ, กุ้งเผา, กุ้งทอดกระเทียม, ทอดมันปลากราย)

ไทรทองริเวอร์ ๔๕ หมู่ ๑ ถ.อู่ทอง (หลังจวนผู้ว่า) โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๔๔๙, ๐ ๓๕๒๔ ๔๕๗๕ (อาหารไทย, ปลา-กุ้งแม่น้ำ, ปลากะพง ๓ รส, แกงส้มปลาช่อน) มีบริการเรือรอบเกาะ

บ้านวัชราชัย ๙ หมู่ ๗ ต.บ้านป้อม (เข้าทางวัดกษัตราธิราช) โทร. ๐ ๓๕๓๒ ๑๓๓๓ (อาหารไทย, ปลา-กุ้งแม่น้ำ, ปลาช่อนลุยสวน, ปลาช่อนเผาเกลือ)

แพอาหารอโยธยาริเวอร์ไซด์ ในโรงแรมอโยธยาริเวอร์ไซด์ ๗๔/๗ ทางเข้าสถานีรถไฟอยุธยา โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๕๙๗, ๐ ๓๕๒๔ ๔๑๒๔, ๐ ๓๕๒๔ ๔๒๒๔ (อาหารไทย, จีน, ฝรั่ง, ปลา-กุ้งแม่น้ำ, เมี่ยงปลาช่อน)

แพกรุงเก่า ข. ๔ หมู่ ๒ โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๕๕๕, ๐ ๓๕๒๔ ๓๔๕๕, ๐ ๓๕๒๔ ๕๗๗๑ (อาหารไทย, ปลา-กุ้งแม่น้ำ, แกงเขียวหวานลูกชิ้นปลากราย)

เรืออาหารกานต์กิตติ ๑๗ หมู่ ๒ ต.ประตูชัย โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๙๗๑ (อาหารไทย, หมี่กรอบ, แกงเขียวหวานลูกชิ้นปลากราย, ปลาช่อนลุยสวน, แกงส้มชะอมทอด)

เรือไม้ไทย เลยโรงพยาบาลจังหวัดไปประมาณ ๑ กิโลเมตร โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๑๗๗ (อาหารไทย, ปลาแม่น้ำ, ปลาทับทิมทอดม้วน, ต้มยำปลาคัง, ปลาช่อนลุยสวน) มีบริการเรือรอบเกาะ

เรือนเทพนิยมทรัพย์ ต.ประตูชัย เลยร้านอาหารไทรทองไปประมาณ ๒๐๐ เมตร (อาหารไทย, แกงส้มปลาช่อนทอด, ทอดมันกุ้ง, ส้มตำปูม้า)

เรือนรับรอง ๑๓/๑-๒ หมู่ ๒ ถ.อู่ทอง โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๐๓๖, ๐ ๓๕๒๔ ๓๐๙๐ (อาหารไทย, ปลา-กุ้งแม่น้ำ, ทอดมันกุ้ง, ปลาช่อนแดดเดียว) มีบริการเรือรอบเกาะ

เรือนแพ ข. ๓๖/๑ ถ.อู่ทอง โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๘๐๗, ๐ ๓๕๒๔ ๑๙๖๔ (อาหารไทย, ปลา-กุ้งแม่น้ำ)

ริมคลอง ทางไปวัดหน้าพระเมรุ (อาหารไทย, ปลาต่าง ๆ, เนื้อย่างเกาหลี)

สวนอาหารคุ้มกรุงศรี ๑๕/๑ หมู่ ๖ ต.ประตูชัย เลยสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ไปประมาณ ๕๐๐ เมตร โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๐๒๑๑ (อาหารไทย, ส้มตำปลากรอบ, ปลาช่อนเผา, กุ้งชาววัง, แกงส้มมะพร้าวอ่อน) มีเรือบริการรอบเกาะ

สำรวยปลาเผา ตรงข้ามสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ (อาหารไทย, ปลาช่อนเผา, ยำต่าง ๆ)

อำเภอบางไทร

เจ้าพระยากุ้งเผา ๓๓/๑ หมู่ ๕ ต.ราชคาม

ริมน้ำ ริมแม่น้ำเจ้าพระยา สามแยกบางไทร โทร. ๐ ๓๕๓๖ ๖๐๕๐ (อาหารป่า, ปลา-กุ้งแม่น้ำ)

เรือนไทย ๗/๒ หมู่ ๔ ต.ราชคราม โทร. ๐ ๓๕๓๖ ๖๐๐๒ (อาหารประเภทปลา-กุ้งแม่น้ำ)

นอกจากนั้นภายในศูนย์ศิลปาชีพบางไทร ยังมีร้านอาหารข้าวแกง อาหารตามสั่งและส้มตำให้เลือกรับประทานได้หลายร้านด้วยกัน

อำเภอบางปะอิน

ครัวฟ้า ๒๑๒/๘-๙ ต.บางเลน โทร. ๐ ๓๕๒๒ ๐๙๓๐ (ก๋วยเตี๋ยวเรือหมู-เนื้อ)

ควีนโรส ๑ ตลาด บ.ข.ส. (อาหารอิสลาม อาหารตามสั่ง)

ควีนโรส ๒ ตลาด เอกเซนเตอร์ (อาหารอิสลาม อาหารตามสั่ง)

เบ๊เต็กเส็ง ๗๓/๖ ประตูน้ำพระอินทร์ ก่อนถึง อ. บางปะอิน โทร. ๐ ๓๕๓๖ ๑๑๕๐ (อาหารไทย, จีน,ทะเล)

ต้นน้ำริเวอร์วิว ๒๖ หมู่ ๖ ต.บ้านเลน โทร. ๐ ๓๕๒๖ ๑๐๐๖ (อาหารตามสั่ง, ปลา-กุ้งแม่น้ำ)

ปราสาททอง ๙๖/๖ ประตูน้ำพระอินทร์ โทร. ๐ ๓๕๓๖ ๑๐๑๑ (อาหารไทย, จีน)

พลอย ข้างโรงพยาบาลบางปะอิน ถ.บางปะอิน-ศูนย์ศิลปาชีพฯ ต.บ้านเลน โทร. ๐ ๓๕๒๖ ๑๒๘๐ (อาหารป่า, ปลาแม่น้ำ)

ภูตะวัน ๕๘ หมู่ ๕ ต.คลองจิก (อาหารไทย, จีน)

ยางเดี่ยว (ยางโทน) ริมน้ำหน้าวัดชุมพลฯ โทร. ๐ ๓๕๒๖ ๑๑๓๕ (อาหารตามสั่ง, ปลา-กุ้งแม่น้ำ)

เราะฮ์มัด ติดโรงพยาบาลบางปะอิน (อาหารอิสลาม, อาหารตามสั่ง)

อำเภออุทัย (ในตลาดกลางเพื่อการเกษตร ริมถนนสายเอเชีย)

กุ้งเพื่อนแพรว ๙๘/๘ ถ.สายเอเชีย โทร. ๐ ๓๕๓๔ ๕๔๙๐ (อาหารไทย, ปลาแม่น้ำ, ปลาเผา, ปลาคังลวก)

จ่าชัย ๒ ๓๒/๕ หมู่. ๑๐ ถ.สายเอเชีย โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๓๘๙๖ (อาหารไทย, แกงส้มชะอมทอด, ปลาคังลวก, แกงคั่วหอยขม)

สวนอาหารริมน้ำ ๙๘/๓๖ ถ.สายเอเชีย โทร. ๐ ๓๕๓๔ ๕๔๙๔ (อาหารไทย, ปลา-กุ้งแม่น้ำ, กุ้งเผา, ปลาคังลวง,แกงส้มกุ้ง)

อามีนา ๕๑/๑๔ หมู่ ๑ ต.ธนู โทร. ๐ ๓๕๓๖ ๖๑๘๔

อำเภอวังน้อย

ต้นเตย ๓๘/๑ หมู่ ๒ ต.วังจุฬา โทร. ๐ ๓๕๗๒ ๑๔๐๓ (อาหารไทย, ตามสั่ง, สุกี้)

วังกุ้ง-วังปลา ๕๐ หมู่ ๑ ต.ลำไทร โทร. ๐ ๓๕๒๗ ๑๒๑๖ (อาหารไทย, จีน, ฝรั่ง, ญี่ปุ่น)

ลุงนวย ๗๒ หมู่. ๑ ต.ลำไทร โทร. ๐ ๓๕๓๖ ๑๒๔๘ (อาหารไทย, ปลา-กุ้งแม่น้ำ, ปูนิ่ม, หอยหลอดผัดฉ่า)

อำเภอบางปะหัน

ครัวบ้านสร้าง ถ.สายเอเชีย กม.ที่ ๘๕-๘๖

อุดมปลาเผา หน้าวัดพระงาม ถ.สายเอเชีย กม.ที่ ๘๐

อำเภอนครหลวง

คูเหลาไก่รวน ข้างโรงเรียนวัดบ้านซุ้ง ถ.นครหลวง-ภาชี

ลุงม้วน ตลาดใหม่เหนือวัดโตนด ถ.นครหลวง-ท่าเรือ

สวนอาหารซุ้มป่าสัก ๑๑๖ หมู่. ๒ ต.บ่อโพง โทร. ๐ ๓๕๗๒ ๔๕๐๔, ๐ ๓๕๗๒ ๔๕๑๙ (อาหารตามสั่ง, มีเรือล่องแม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำป่าสัก)

อำเภอมหาราช

เจ้าปลุกปลาเผา ๕/๒ หมู่ ๕ สี่แยกเจ้าปลุก ต.เจ้าปลุก โทร. ๐ ๓๕๗๑ ๒๒๑๖(อาหารไทย, ปลาแรดสามรส, ปลาคัง)

อำเภอเสนา

ก๋วยเตี๋ยวเรือเจ้าเจ็ด เขตชุมชนเทศบาลเจ้าเจ็ด

จุ้งบริการ ๒ ถ.ริมน้ำ โทร. ๐ ๓๕๒๐ ๑๑๘๕ (อาหารป่า, ปลาแม่น้ำ)

จ้าวเป้า ริมน้ำ ก.๒๔๐/๒ ต.เสนา (ตลาดบ้านแพน) โทร. ๐ ๓๕๒๐ ๑๒๔๑ (อาหารไทย, กุ้ง-ปลาแม่น้ำ อาหารป่า)

โอ โภชนา ตลาดริมแม่น้ำเสนา

อำเภอบางบาล

ครัวน้อง ริมแม่น้ำน้อยเชิงสะพานสีกุก ถ.อยุธยา-สุพรรณบุรี โทร. ๐ ๓๕๒๘ ๙๒๘๘-๙ (อาหารไทย, กุ้ง-ปลาแม่น้ำ)

รายชื่อบริษัทนำเที่ยว

กานต์กิตติทราเวล ๑๒/๔ หมู่ ๘ ถ. อู่ทอง ต. ประตูชัย โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๔๙๗๘, ๐ ๑๘๓๒ ๔๘๔๙

คลาสสิค ทัวร์ ง. ๖/๑๙ ถ.นเรศวร ต. หอรัตนชัย โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๒๖๐๖, ๐ ๓๕๓๒ ๑๕๘๖

เอ็น เอช แทรเวล แอนด์ บิซเนส ตรงข้ามโรงแรมอยุธยาแกรนด์ ๕๑/๒๑๐ หมู่ ๑ ถ.โรจนะ ต.ธนู โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๒๔๖๐, ๐ ๑๔๓๒ ๙๘๓๖

หมายเลขโทรศัพท์สำคัญ

ศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๐ ๓๕๓๓ ๖๕๕๐, ๐ ๓๕๓๓ ๖๖๔๗
สถานีตำรวจภูธรอำเภอพระนครศรีอยุธยา	๐ ๓๕๒๔ ๑๐๐๑, ๐ ๓๕๒๔ ๑๖๐๘
ตำรวจท่องเที่ยว	๐ ๓๕๒๔ ๑๔๔๖, ๐ ๓๕๒๔ ๒๓๕๒, ๑๑๕๕
โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา	๐ ๓๕๒๔ ๑๐๒๗, ๐ ๓๕๒๔ ๑๗๒๘
โรงพยาบาลราชธานี	๐ ๓๕๓๓ ๕๕๕๕-๖๑
สถานีเดินรถโดยสารประจำทาง	๐ ๓๕๓๓ ๕๓๐๔
สถานีรถไฟ	๐ ๓๕๒๔ ๑๕๒๑
ตำรวจทางหลวง	๑๑๙๓

จัดทำโดย

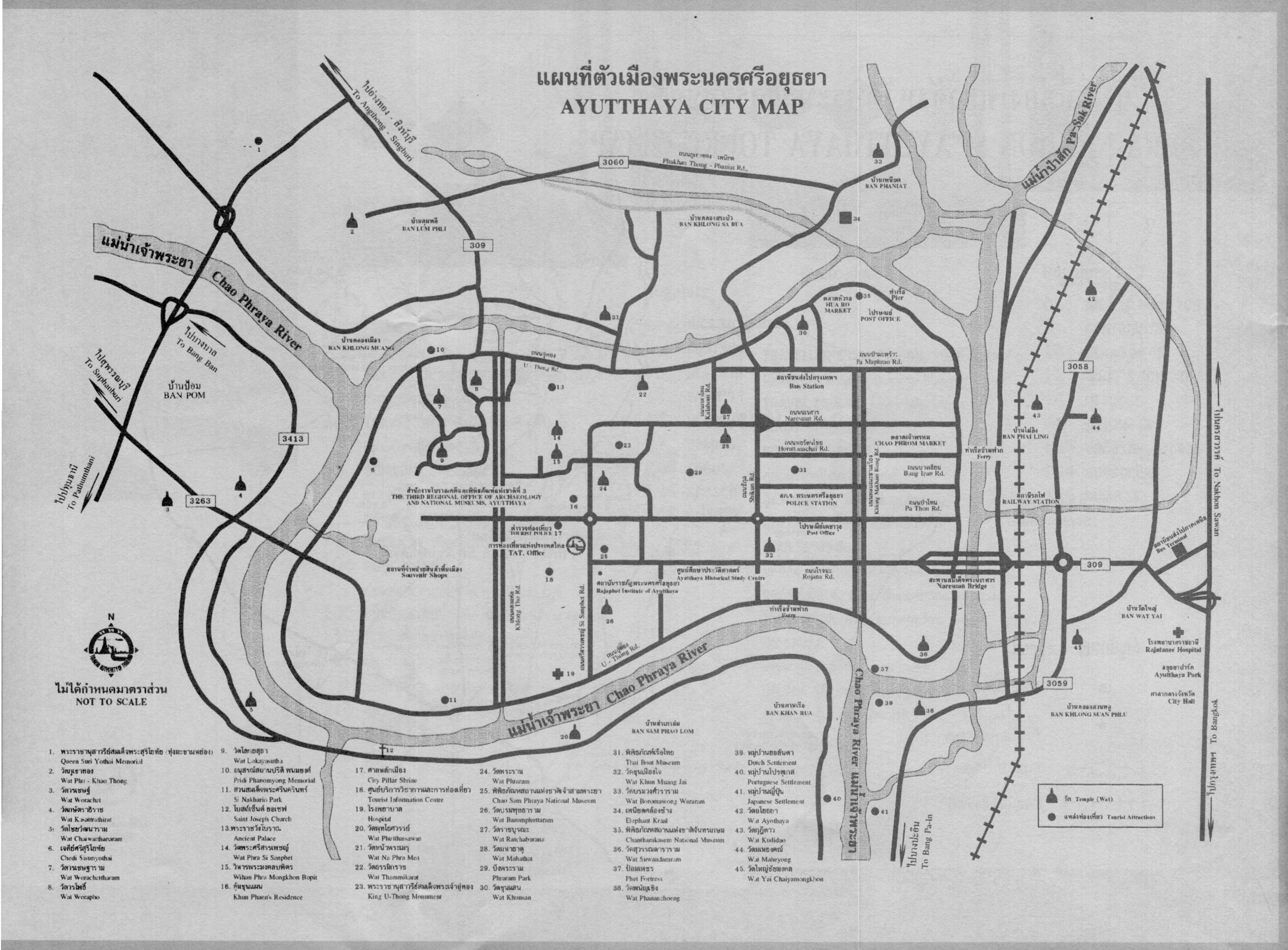
งานพัฒนาข้อมูลท่องเที่ยว
กองข่าวสารการท่องเที่ยว
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

หากมีข้อมูลเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติม
โปรดแจ้ง งานพัฒนาข้อมูลท่องเที่ยว
โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐ ต่อ ๒๑๔๑-๕
โทรสาร ๐ ๒๒๕๓ ๗๔๔๐
E-mail: infodev@tat.or.th

ใช้บริการบริษัทนำเที่ยวที่มีใบอนุญาต
ท่านจะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย

ช่วยใส่ใจสิ่งแวดล้อม และเคารพวิถีไทย

สำรวจข้อมูล
สิงหาคม ๒๕๔๖

แผนที่ตัวเมืองพระนครศรีอยุธยา
AYUTTHAYA CITY MAP
ไม่ได้กำหนดมาตราส่วน
NOT TO SCALE
แม่น้ำเจ้าพระยา Chao Phraya River
แม่น้ำป่าสัก Pa-Sak River
To Angthong - Singburi
To Bang Ban
To Suphanburi
To Pathumthani
To Nakhon Sawan
To Bangkok
ไปบางปะอิน
To Bang Pa-In
3060
309
3413
3263
3058
3059
Phukhao Thong - Phaniat Rd.
บ้านเพนียด
BAN PHANIAT
บ้านคลองสระบัว
BAN KHLONG SA BUA
บ้านลุมพลี
BAN LUM PHLI
บ้านคลองเมือง
BAN KHLONG MUANG
บ้านป้อม
BAN POM
U - Thong Rd.
ตลาดหัวรอ
HUA RO MARKET
ท่าเรือ
Pier
ไปรษณีย์
POST OFFICE
Pa Maphrao Rd.
สถานีขนส่งไปกรุงเทพฯ
Bus Station
Naresuan Rd.
Kalahom Rd.
ตลาดเจ้าพรหม
CHAO PHROM MARKET
Horattanachai Rd.
Bang Ian Rd.
Khlong Makham Rieng Rd.
Sikun Rd.
สภ.จ. พระนครศรีอยุธยา
POLICE STATION
Pa Thon Rd.
ไปรษณีย์เจดีย์
Post Office
THE THIRD REGIONAL OFFICE OF ARCHAEOLOGY AND NATIONAL MUSEUMS, AYUTTHAYA
TOURIST POLICE
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
TAT. Office
Souvenir Shops
ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์
Ayutthaya Historical Study Centre
Rajabhat Institute of Ayutthaya
Rojana Rd.
Khlong Tho Rd.
Si Sanphet Rd.
U - Thong Rd.
ท่าเรือข้ามฟาก
Ferry
สะพานสมเด็จพระนเรศวร
Naresuan Bridge
บ้านไผ่ลิง
BAN PHAI LING
สถานีรถไฟ
RAILWAY STATION
Bus Terminal
บ้านวัดใหญ่
BAN WAT YAI
โรงพยาบาลราชธานี
Rajatanee Hospital
Ayutthaya Park
City Hall
บ้านคลองสวนพลู
BAN KHLONG SUAN PHLU
บ้านคานเรือ
BAN KHAN RUA
บ้านสำเภาล่ม
BAN SAM PHAO LOM
วัด Temple (Wat)
แหล่งท่องเที่ยว Tourist Attractions
1. พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย (ทุ่งมะขามหย่อง) Queen Suri Yothai Memorial
2. วัดภูเขาทอง Wat Phu - Khao Thong
3. วัดวรเชษฐ์ Wat Worachet
4. วัดกษัตราธิราช Wat Kasattrathirat
5. วัดไชยวัฒนาราม Wat Chaiwatthanaram
6. เจดีย์ศรีสุริโยทัย Chedi Sisuriyothai
7. วัดวรเชษฐาราม Wat Worachettharam
8. วัดวรโพธิ์ Wat Worapho
9. วัดโลกยสุธา Wat Lokayasutha
10. อนุสรณ์สถานปรีดี พนมยงค์ Pridi Phanomyong Memorial
11. สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ Si Nakharin Park
12. โบสถ์เซ็นต์ ยอเซฟ Saint Joseph Church
13. พระราชวังโบราณ Ancient Palace
14. วัดพระศรีสรรเพชญ์ Wat Phra Si Sanphet
15. วิหารพระมงคลบพิตร Wihan Phra Mongkhon Bopit
16. คุ้มขุนแผน Khun Phaen's Residence
17. ศาลหลักเมือง City Pillar Shrine
18. ศูนย์บริการวิชาการและการท่องเที่ยว Tourist Information Centre
19. โรงพยาบาล Hospital
20. วัดพุทไธศวรรย์ Wat Phutthaisawan
21. วัดหน้าพระเมรุ Wat Na Phra Men
22. วัดธรรมิกราช Wat Thammikarat
23. พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าอู่ทอง King U-Thong Monument
24. วัดพระราม Wat Phraram
25. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเจ้าสามพระยา Chao Sam Phraya National Museum
26. วัดบรมพุทธาราม Wat Baromphuttaram
27. วัดราชบูรณะ Wat Ratchaburana
28. วัดมหาธาตุ Wat Mahathat
29. บึงพระราม Phraram Park
30. วัดขุนแสน Wat Khunsan
31. พิพิธภัณฑ์เรือไทย Thai Boat Museum
32. วัดขุนเมืองใจ Wat Khun Muang Jai
33. วัดบรมวงศ์วราราม Wat Boromawong Wararam
34. เพนียดคล้องช้าง Elephant Kraal
35. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติจันทรเกษม Chantharakasem National Museum
36. วัดสุวรรณดาราราม Wat Suwandararam
37. ป้อมเพชร Phet Fortress
38. วัดพนัญเชิง Wat Phananchoeng
39. หมู่บ้านฮอลันดา Dutch Settlement
40. หมู่บ้านโปรตุเกส Portuguese Settlement
41. หมู่บ้านญี่ปุ่น Japanese Settlement
42. วัดอโยธยา Wat Ayothaya
43. วัดกุฎีดาว Wat Kudidao
44. วัดมเหยงคณ์ Wat Maheyong
45. วัดใหญ่ชัยมงคล Wat Yai Chaiyamongkhon

แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA TOURIST MAP
พระนครศรีอยุธยา
Phra Nakhon Si Ayutthaya
กรุงเทพฯ Bangkok
จ.อ่างทอง
Ang Thong
จ.สระบุรี
Saraburi
จ.สุพรรณบุรี
Suphan Buri
ไป ลพบุรี
To Lop Buri
ไป อ่างทอง
To Ang Thong
ไป สุพรรณบุรี
To Suphan Buri
ไป สระบุรี
To Saraburi
ไป นนทบุรี
To Nonthaburi
ไป ปทุมธานี
To Pathum Thani
ไป กรุงเทพฯ
To Bangkok
อ.บ้านแพรก
Ban Phraek
อ.ท่าเรือ
Tha Ruea
อ.มหาราช
Maha Rat
วัดตาลเอน
Wat Tan-En
วัดไก่
Wat Kai
อ.บางปะหัน
Bang Pahan
หมู่บ้านทำมีดอรัญญิก
Aranyik Hand Made Knife Village
ปราสาทนครหลวง
Prasat Nakhon Luang
อ.นครหลวง
Nakhon Luang
อ.ภาชี
Phachi
อ.ผักไห่
Phak Hai
พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระศรีสุริโยทัย
Phra Si Suriyothai Monument
อ.บางบาล
Bang Ban
พระที่นั่งเพนียด
Elephant Kraal Pavilion
วัดภูเขาทอง
Wat Phukhao Thong
วัดใหญ่ชัยมงคล
Wat Yai Chaimongkhon
อ.อุทัย
Uthai
วัดรางจรเข้
Wat Rang Chorakhe
อ.บางซ้าย
Bang Sai
อ.เสนา
Sena
พระราชวังบางปะอิน
Bang Pa-In Palace
วัดนิเวศธรรมประวัติ
Wat Niwet Thammaprawat
อ.บางปะอิน
Bang Pa-In
อ.วังน้อย
Wang Noi
อ.บางไทร
Bang Sai
อ.ลาดบัวหลวง
Lat Bua Luang
ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร
Bang Sai Royal Folk Arts & Crafts Centre
3267
347
3467
329
32
309
3454
3412
3056
3043
3263
1
3469
3111
340
37
สัญลักษณ์ Legend
อำเภอ District
สถานที่ท่องเที่ยว
Tourist Attraction
ทางหลวง Highway
ทางรถไฟ Railway
N
ไม่ได้กำหนดมาตราส่วน
Not To Scale